

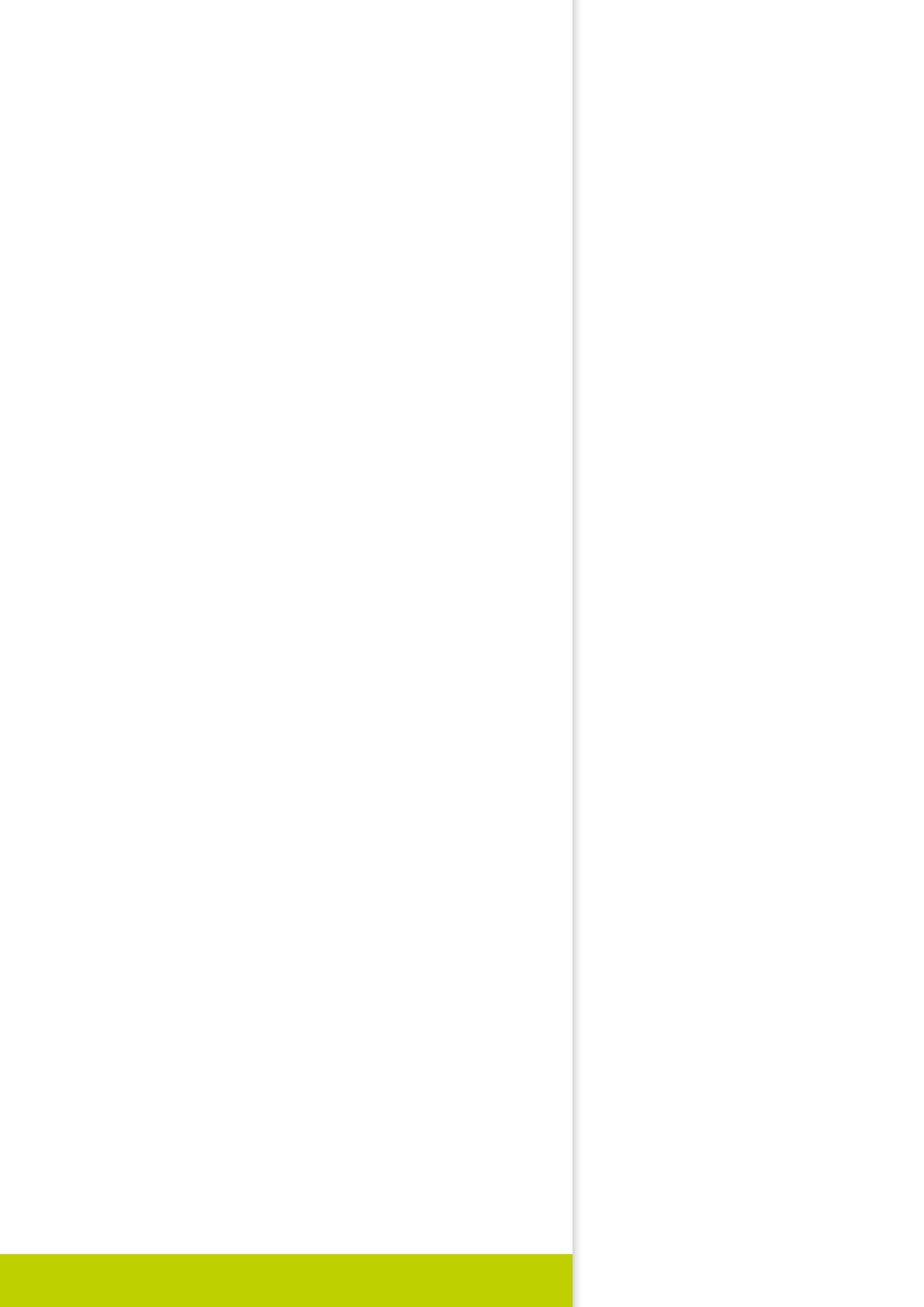
JAARVERSLAG 2025

FSMA

15
JAAR

2011-2026

AUTORITEIT
VOOR
FINANCIËLE
DIENSTEN
EN MARKTEN

INHOUD

Voorwoord	/ 3
De FSMA en haar toezichtsuniversum	/ 13
Blikvangers	/ 23
Toezichtsactiviteiten	/ 47
De organisatie van de FSMA	/ 131
Jaarrekening van het boekjaar 2025	/ 151
Lijst van de afkortingen	/ 158

VOORWOORD

Geachte lezer,

De aanhoudende geopolitieke spanningen en internationale conflicten zorgden in 2025 en begin 2026 voor economische onzekerheden en hebben een impact op de financiële markten. Ook de snelle technologische evoluties zetten de financiële sector en de toezichthouders voor belangrijke uitdagingen.

Dit jaarverslag presenteert de acties en initiatieven van de FSMA in deze uitdagende context. Het weerspiegelt onze blijvende inzet om de financiële consument te beschermen en om het vertrouwen in de Belgische financiële sector en markten te waarborgen, met aandacht voor de mondiale krachten die vandaag spelen en voor het Europese en Belgische concurrentievermogen. In een steeds onzekerdere wereld is vertrouwen in de financiële markten en sector immers essentieel.

De geopolitieke ontwikkelingen zorgen voor grotere onzekerheid...

Economische ontwikkelingen, de dynamiek op de financiële markten en toezichtsprioriteiten worden in toenemende mate bepaald door een internationale context die wordt gekenmerkt door aanhoudende onzekerheden. De onmiddellijke wereldwijde impact van het conflict rond Iran op de energieprijzen, de groei- en inflatieverwachtingen en op de financiële markten, toont ook weer aan in welke mate de economische en financiële omgeving wordt bepaald door krachten die ruimschoots de nationale grenzen overschrijden.

De aanhoudende conflicten en toenemende concurrentie tussen grote economische machtsblokken hebben de tendens naar fragmentatie van handel, investeringen en toeleveringsketens versterkt. De energiemarkten reageren weliswaar stabielere dan in voorgaande jaren, maar blijven gevoelig voor geopolitieke schokken, met gevolgen voor de inflatieverwachtingen en de winstmarges van ondernemingen. Een open economie zoals België voelt de impact hiervan rechtstreeks in veranderingen in exportvooruitzichten, financieringsvoorwaarden en het sentiment op de financiële markten.

...wat financieel toezicht nog belangrijker maakt

In een dergelijke internationale economische en geopolitieke situatie is de missie van financiële toezichthouders zoals de FSMA meer dan ooit relevant. De huidige context bevestigt de noodzaak van een doeltreffend toezicht op het marktgedrag en een solide bescherming van de financiële consument. Zij onderstreept ook het belang van duidelijke communicatie en het monitoren en tijdig aanpakken van opkomende risico's die kunnen voortvloeien uit marktvolatiliteit, financiële innovatie of verschuivingen in de geopolitieke toestand.

Het spreekt voor zich dat deze internationale uitdagingen alleen maar aangepakt kunnen worden als er ook een nauwe samenwerking bestaat met Europese en internationale partners. Daarom heeft de FSMA er steeds voor gekozen om een erg actieve rol op zich te nemen in de internationale fora van toezichthouders. Dat geldt op Europees niveau, maar zeker ook op mondiaal niveau, waar ik voorzitter ben van de wereldwijde organisatie van financiële toezichthouders, IOSCO.

Derde IOSCO-voorzittersmandaat bevestigt het vertrouwen

Vlak voor het ter perse gaan van dit jaarverslag, heeft de Board van de *International Organization of Securities Commissions* (IOSCO), mij voor een derde maal verkozen tot voorzitter. IOSCO telt 131 leden, die samen toezicht houden op 95 procent van de wereldwijde financiële markten. De Board die ik sinds 2022 voorzit, is het besluitvormings- en uitvoerend orgaan van IOSCO, dat een wereldwijd raamwerk vastlegt en daarmee bijdraagt tot een grotere bescherming van beleggers, eerlijk en efficiënt functionerende markten en financiële stabiliteit.

Ik wil graag mijn dank uitspreken aan de leden van de IOSCO-Board voor het blijvende vertrouwen dat ze in mij stellen en zie met enthousiasme uit naar onze verdere samenwerking. De verlenging van mijn mandaat als voorzitter van IOSCO vormt tegelijk een erkenning van de hoge kwaliteit van het werk van de FSMA en van de sterke internationale reputatie die zij geniet. Die waardering stelt de FSMA in staat een actieve rol te spelen in de toonaangevende internationale fora die richting geven aan de ontwikkeling van de financiële regelgeving.

Internationale focus op NBFi en private credit

Een onderwerp dat internationaal een belangrijke focus is voor toezichthouders, is de evolutie van niet-bancaire financiële intermediatie (NBFi) en de financiële-stabiliteitsrisico's die daaruit kunnen voortvloeien. In België volgen de Nationale Bank van België (NBB) en de FSMA dit op. De FSMA werkt ook samen met IOSCO en de *Financial Stability Board* (FSB) om kwetsbaarheden van NBFi te monitoren, te beoordelen en aan te pakken.

Private finance en in het bijzonder private credit zijn een specifiek aandachtspunt binnen NBFi. Private finance omvat activiteiten die verband houden met het aantrekken van kapitaal en het verstrekken van leningen door niet-bancaire investeerders aan ondernemingen via bilaterale transacties, zoals private equity en private credit. Wereldwijd zijn privatecreditactiva de afgelopen jaren gegroeid. De markt blijft in de VS wel aanzienlijk groter in vergelijking met Europa.

In de VS hebben enkele recente gebeurtenissen geleid tot bezorgdheden over private credit. Zo waren er faillissementen van ondernemingen die ook geleend hadden in de privatecreditmarkt en kregen privatecreditfondsen uittredingsverzoeken die de door hen toegestane limieten overschreden. Binnen de Belgische asset managementsector is het belang van private credit beperkt. De FSMA en de NBB volgen deze evoluties van nabij op.

Nieuwe globale realiteit spoort Europa aan tot actie over concurrentiekracht

De recente geopolitieke verschuivingen maken het belang van meer Europese concurrentiekracht en sterke, eengemaakte Europese financiële markten alleen maar groter. Het verbeteren van het Europese concurrentievermogen steunt op twee pijlers. Ten eerste, een meer proportionele en geharmoniseerde regelgeving, vereenvoudiging en lastenvermindering. En ten tweede, een diepere integratie van de kapitaalmarkten, zoals de Europese Commissie voorstelt in haar project voor een *Savings and Investment Union* (SIU).

Wat de eerste doelstelling betreft, moeten we als toezichthouder rekening houden met de nieuwe realiteit. Daarom steunen wij volledig de doelstellingen inzake vereenvoudiging en lastenvermindering, evenals de strijd tegen *goldplating*, de invoering of handhaving van regels die resulteert in disproportionele administratieve lasten, onnodige aantasting van de concurrentiepositie en verstoring van de interne markt. Ook al blijft onze centrale missie — de bescherming van de financiële consument — volledig intact, we moeten bekijken welke aspecten mogelijk als disproportioneel beschouwd kunnen worden.

Wat betreft de diepere integratie van de kapitaalmarkten, kunnen we alleen maar vaststellen dat het geld van Europese beleggers vandaag voornamelijk vloeit naar de Amerikaanse industrie via ETF's. Tegelijk financieren Amerikaanse private-equityfondsen Europese groeibedrijven. We staan dus voor de grote uitdaging om Europese beleggers ertoe aan te zetten te investeren in Europese innovatie. Het pad van de Europese belegger moet opnieuw dat van de Europese ondernemingen kruisen.

Eengemaakt financieel toezicht is niet de magische oplossing...

In het kader van de SIU-voorstellen is ook sprake van een meer eengemaakt financieel toezicht. In die context is het belangrijk erop te wijzen dat integratie van de markten en eenmaking van het financieel toezicht twee verschillende zaken zijn en dat een eenmaking van het toezicht niet de magische oplossing is voor de uitdagingen waar Europa voor staat.

Het niveau waarop het toezicht moet worden georganiseerd, hangt af van de aard van de betrokken sector. Het is met andere woorden de betrokken materie die het niveau van toezicht moet bepalen, en niet omgekeerd. Het is dan ook essentieel om eerst na te gaan of een gecentraliseerd model daadwerkelijk een toegevoegde waarde biedt alvorens te beslissen om dit in te voeren, aangezien een dergelijke aanpak niet noodzakelijk voor alle onderwerpen een passende oplossing is.

Wanneer bijvoorbeeld particuliere beleggers en kmo's betrokken zijn, is nabijheid van essentieel belang. De nationale bevoegde autoriteiten staan het dichtst bij de nationale markten, de distributiekkanalen en de beleggers. Hun kennis van de lokale markt en verwachtingen, hun historisch perspectief en hun operationele aanwezigheid stellen hen in staat om risico's snel te identificeren en op te treden om schade voor consumenten te voorkomen. Gezien hun expertise en ervaring op het gebied van toezicht is het dan ook noodzakelijk om te blijven steunen op hun rol.

...maar convergentie en harmonisering van regelgevingen zijn wel noodzakelijk

Ongeacht op welk niveau het toezicht gebeurt, convergentie ervan is essentieel. Die convergentie van toezicht kan alleen worden bereikt als ook de regels zelf zijn geharmoniseerd. Er bestaat nog steeds veel ruimte om de regels verder te harmoniseren en de speelruimte van de lidstaten te verkleinen. De overstap van richtlijnen naar verordeningen zou daartoe kunnen bijdragen. Ook het versterken en het effectief inzetten van de convergentie-instrumenten waarover de Europese Autoriteit voor Effecten en Markten (ESMA) beschikt, kan een grote impact hebben op het terrein.

Ten slotte zijn er een aantal obstakels die aangepakt moeten worden omdat die bijdragen tot de fragmentatie van de Europese financiële markten. Deze obstakels kennen we sinds lang. Het gaat met name over de verschillende nationale regimes voor bijvoorbeeld vennootschaps-, effecten-, en insolventierecht, consumentenbescherming en fiscaliteit. Er is dus niet één enkele maatregel die zal volstaan om de Europese kapitaalmarktenunie van de ene dag op de andere tot stand te brengen. Daar zal een complexe combinatie en wisselwerking tussen Europese en nationale maatregelen voor nodig zijn. En deze convergentie zal niet ten koste mogen gaan van nationale initiatieven inzake consumentenbescherming.

Op zoek naar dynamiek voor de beurs...

Om ervoor te zorgen dat het pad van de Europese belegger opnieuw dat van de Europese ondernemingen kruist, kan de beurs een belangrijke rol spelen. Daarom is de FSMA een denkoefening gestart met verschillende stakeholders om na te gaan hoe het beursklimaat kan verbeteren. We willen in eerste instantie in kaart brengen waarom ondernemingen minder geneigd zijn om voor een beursnotering te kiezen en vervolgens nagaan of, en hoe, we daaraan iets kunnen veranderen.

De beurs moet opnieuw een aantrekkelijke financieringsroute worden die kan genieten van voldoende liquiditeit. De rol van de FSMA daarin is het bevorderen van vertrouwen. Vertrouwen van ondernemingen dat de beurs hen stabiliteit en toegang tot kapitaal biedt. Vertrouwen van beleggers dat de regels worden nageleefd en dat de informatie betrouwbaar is. En vertrouwen dat het systeem als geheel op een eerlijke en transparante manier functioneert.

De FSMA wil hieraan bijdragen, wat ook in het belang is van particuliere beleggers, die trouwens vaker de weg vinden naar de beurs. Uit de retail investor enquête die in dit verslag aan bod komt, blijkt dat de interesse voor beleggen in de lift zit. In 2024, toen de enquête werd afgenomen, belegde ongeveer 37 procent van de Belgen tussen 16 en 80 jaar. Dit percentage ligt iets hoger dan bij de voorgaande enquête, twee jaar eerder, toen 34 procent belegde.

...en een belangrijke rol voor financiële educatie

In haar SIU-voorstellen, legt de Europese Commissie ook een belangrijke rol weg voor financiële geletterdheid. De FSMA heeft er sinds haar creatie resoluut voor gekozen om in te zetten op financiële educatie. Met haar succesvolle programma Wikifin, is de FSMA een van de pioniers op dat vlak. Het succes van Wikifin bleek opnieuw tijdens de jongste editie van De Week van het Geld in maart 2026, waar een record van 190.000 leerlingen aan deelnamen. De Week van het Geld kreeg ook grote aandacht in de media.

Op initiatief van Europees Commissaris Maria Luís Albuquerque werd een netwerk van *financial literacy ambassadors* opgericht. De missie van de ambassadeurs zal zijn om geldvaardigheden te versterken en te promoten, de mensen te betrekken via media en evenementen, en burgers de weg te helpen vinden naar betrouwbare informatiebronnen die hun financiële welzijn kunnen vergroten. Het is dan ook een eer om deel uit te maken van dit nieuwe netwerk van *financial literacy ambassadors*. Mijn aanstelling is ook een mooie erkenning voor de inspanningen van de FSMA op het gebied van financiële educatie via Wikifin.

Financiële producten moeten ‘waar voor hun geld’ bieden

Terwijl financiële educatie belangrijk is, kan en mag het nooit effectief toezicht vervangen. Beide zijn complementair. In die geest is de FSMA zich blijven inzetten om ervoor te zorgen dat financiële producten ‘waar voor hun geld’ of *value for money* bieden. Zeker in de huidige periode van onzekerheid, onder meer over de koopkracht, moeten financiële producten de consument een echte meerwaarde kunnen bieden.

De FSMA besteedde in 2025 bijzondere aandacht aan de vraag of verzekeringsproducten die op de Belgische markt worden aangeboden daadwerkelijk voldoende waarde bieden voor de consument. Concreet vroeg de FSMA de verzekeringsondernemingen met de duurste producten in het aanbod om de *value for money* van die producten aan te tonen.

Het optreden van de FSMA op dat vlak heeft impact gehad op het terrein. Zo rondde de FSMA in 2025 185 onderzoeken af die betrekking hadden op 165 beleggingsopties in het kader van producten van tak 23 en op 20 niet-levensverzekeringsproducten. Voor meer dan de helft van de geanalyseerde producten heeft het onderzoek van de FSMA geleid tot een verlaging van de kosten. En voor 45 van de onderzochte producten werd de commercialisering stopgezet.

Acties en sensibilisering tegen fraude

In het kader van haar missie om de financiële consument te beschermen, neemt de FSMA actie tegen beleggingsfraude. Deze fraude heeft de voorbije jaren een hoge vlucht genomen en fraudeurs maken gebruik van nieuwe technologische mogelijkheden om hun slachtoffers in de val te lokken. De FSMA zet vooral in op preventie en sensibilisering om te vermijden dat consumenten het slachtoffer worden van beleggingsfraude.

Zo werkte de FSMA in 2025 samen met het Centrum voor Cybersecurity België (CCB) en andere partners om via een grote sensibiliseringscampagne te waarschuwen voor online beleggingsfraude. De FSMA werkt ook nauw samen met het CCB in het kader van het *Belgian Anti-Phishing Shield* (BAPS), dat waarschuwt wanneer iemand naar een frauduleuze website wil surfen. Tot nog toe zijn er dankzij BAPS meer dan 33.000 individuele internetadressen van consumenten omgeleid naar een waarschuwingspagina van de FSMA in plaats van terecht te komen op een frauduleuze website.

Ook internationaal staat de strijd tegen beleggingsfraude hoog op de agenda. IOSCO formuleerde aanbevelingen over hoe online fraude kan worden tegengegaan en welke rol socialemediaplatformen hierin kunnen spelen. Begin 2025 lanceerde IOSCO I-SCAN. Deze wereldwijde database van ondernemingen waarover IOSCO-leden waarschuwingen hebben gepubliceerd, vormt een concrete illustratie van een preventieve aanpak. Via I-SCAN kunnen beleggers, banken of onlineplatformen op één plek de lijst controleren van ondernemingen die niet beschikken over een vergunning om beleggingsdiensten aan te bieden.

Data analytics en AI bieden sneller inzicht in risico's

In een context van snelle technologische ontwikkelingen en een steeds meer datagedreven omgeving, is het verwerven en inzicht krijgen in data voor financiële toezichthouders van groot belang. Het laat hen toe om risico's sneller te detecteren en sneller op te treden. De FSMA zet in tal van domeinen in op data-analyse. Op enkele jaren tijd is data-analyse uitgegroeid tot een onmisbare tool voor de FSMA.

De FSMA is ook gestart met het integreren van artificiële intelligentie (AI) in haar toezicht. De kracht van AI om patronen te herkennen en rekening te houden met de context, stelt de FSMA in staat om complexe informatie om te zetten in bruikbare inzichten. AI maakte het mogelijk om gegevens sneller en accurater te analyseren en om diepere inzichten te creëren die met traditionele analysemethoden verborgen zouden blijven.

Om zowel de mogelijkheden als de beperkingen van deze technologie in een praktische context te onderzoeken, integreert de FSMA generatieve AI in verschillende tools. In dit verslag staan projecten beschreven die een belangrijke stap zijn in de richting van een efficiënter en datagestuurd toezicht.

Dialog met de sector is van groot belang

De veranderingen die de samenleving en de financiële sector doormaken, zijn ook een concrete realiteit voor de verschillende actoren op het terrein. Zo heeft bijvoorbeeld de sector van de tussenpersonen de voorbije jaren een uitgesproken evolutie gekend, met enerzijds een aanzienlijke daling van hun totale aantal en anderzijds een toename van fusies en overnames. De kantoren zijn vandaag vaak groter van omvang; zij zijn beter in staat om de regelgeving te absorberen en het hoofd te bieden aan de hoge verwachtingen van de klanten.

Tegelijkertijd is ook het productaanbod van de tussenpersonen sterk gediversifieerd. Hun evoluerende dagelijkse praktijk vereist begeleiding en een constructieve dialoog van hun toezichthouder. De FSMA onderhoudt daarom regelmatige contacten met de beroepsverenigingen. Deze dialoog is van cruciaal belang, omdat dit een betere afstemming mogelijk maakt tussen het toezicht en de praktijken van de sector. Het vormt ook een onmisbare brug tussen de realiteit op het terrein en de reglementaire vereisten en draagt bij tot een solide bescherming van de consumenten en een goede werking van de markt.

15 jaar FSMA

Om dit voorwoord af te ronden, sta ik graag even stil bij de vijftiende verjaardag van de FSMA, die op 1 april 2011 werd gecreëerd. Wanneer ik terugkijk op die 15 jaar, dan ben ik ervan overtuigd dat we het verschil hebben gemaakt. Jaar na jaar hebben we systematisch initiatieven genomen met als rode draad: de financiële consument beschermen en ertoe bijdragen dat het financiële systeem het vertrouwen van zijn gebruikers waard is.

Denk bijvoorbeeld aan de invoering van het moratorium op te complexe gestructureerde producten, aan het verbod op de commercialisering van bepaalde financiële producten aan particuliere beleggers, aan de invoering van inspecties en van mystery shopping, aan de introductie van het concept *Value for Money*, aan onze initiatieven in de strijd tegen beleggingsfraude, aan de invoering van de bankierseed, ... Verder in dit jaarverslag vindt u een tijdslijn met een meer gedetailleerd overzicht van 15 jaar FSMA.

Gesterkt door deze 15 jaar van inzet, innovatie en proactief optreden zal de FSMA met overtuiging deze weg blijven volgen. In dit verslag krijgt u een overzicht van hoe de FSMA dit in het verslagjaar in de praktijk bracht.

Ik wens u een interessante lectuur.

Jean-Paul SERVAIS
Voorzitter

DE FSMA EN HAAR TOEZICHTSUNIVERSUM

Missie en visie	/ 14
De bevoegdheden van de FSMA	/ 15
De FSMA in 2025	/ 16

Missie en visie

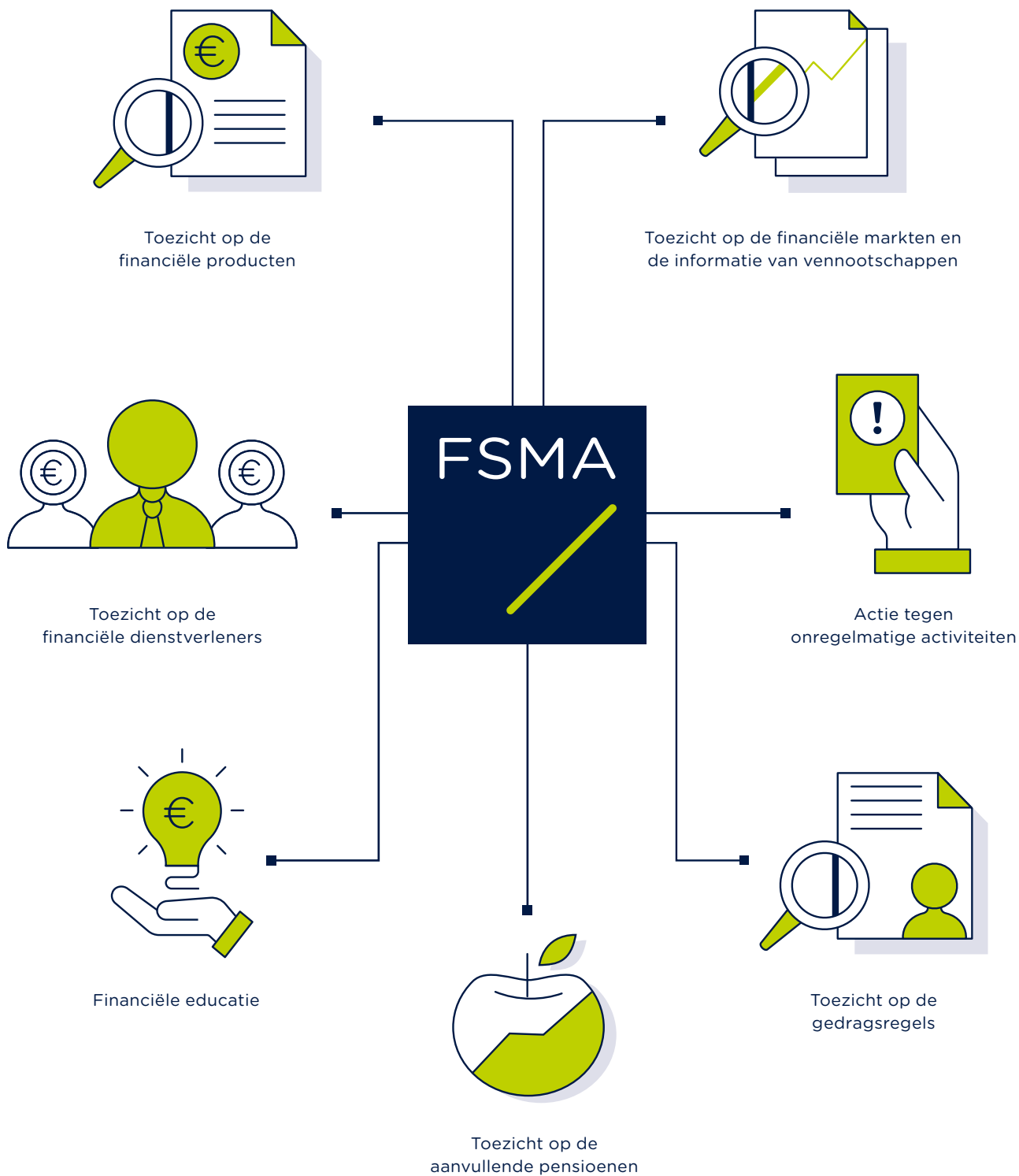
De FSMA streeft naar een financieel systeem waarin consumenten kunnen vertrouwen op correcte financiële dienstverlening en op transparante en open markten, waarin consumenten financiële producten kopen die afgestemd zijn op hun noden en wensen, en waarin de financiële actoren ten dienste staan van de samenleving en bijdragen tot een gezonde financiering van de reële economie.

De FSMA stelt het belang van de consument centraal. Daarom identificeert ze voortdurend trends en risico's en zet ze maximaal in op toezichtstaken. Ze spant zich ook in om de financiële geletterdheid te vergroten. Op die manier wil ze bij consumenten een kritisch vertrouwen in de financiële sector ontwikkelen.

Daarnaast zet de FSMA zich in om de actoren onder haar toezicht bij te staan met transparante en tijdige informatie en zo een toegevoegde waarde te bieden voor hun correcte werking.

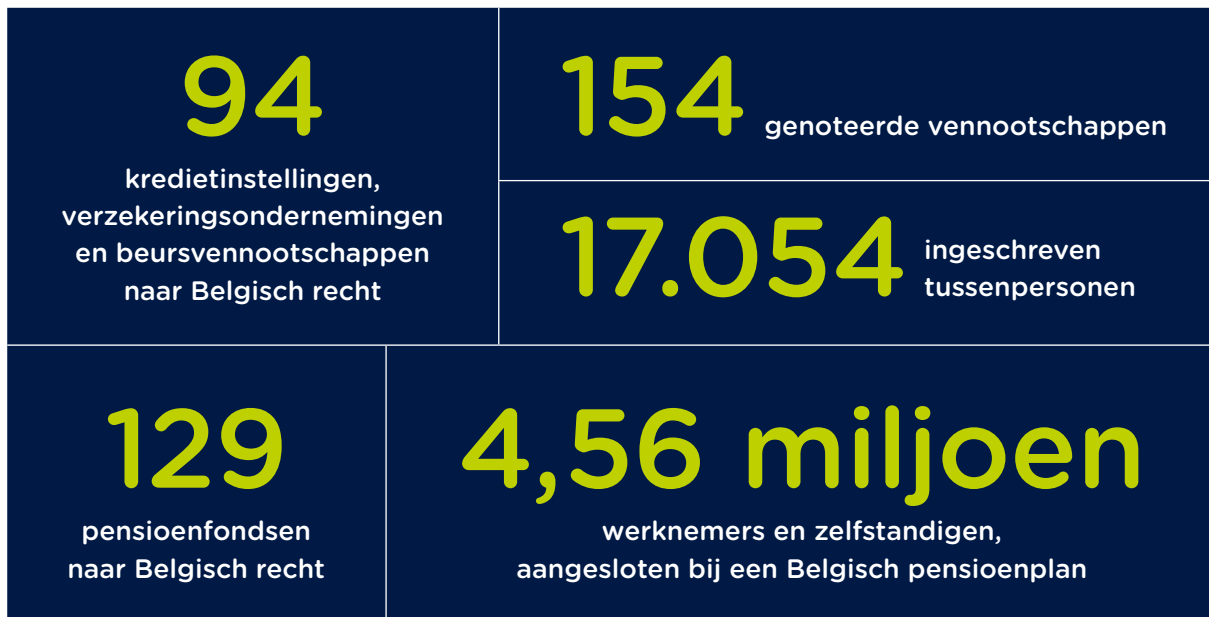
Jaarlijks legt de FSMA in een actieplan vast op welke manier ze deze organisatie-prioriteiten ten uitvoer gaat brengen. Het actieplan wordt goedgekeurd door de raad van toezicht en bepaalt de focus voor het komende jaar. De FSMA brengt in haar jaarverslag ook verslag uit over haar activiteiten.

De bevoegdheden van de FSMA

De FSMA in 2025

Toezicht

Financieel landschap

¹ September 2025.

² September 2025.

Kerndata

1 januari

De voorzitter van de FSMA, Jean-Paul Servais, start zijn mandaat als voorzitter van het *Corporate Governance Committee* van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO).

1 januari

Nieuwe procedures en termijnen voor de uitbetaling van het aanvullend pensioen naar aanleiding van een pensionering of bij een overlijden treden in werking. De FSMA krijgt de bevoegdheid om hierop toe te kijken.

14 januari

De voorzitter en ondervoorzitster van de FSMA, Jean-Paul Servais en Annemie Rombouts, zetten op een hoorzitting in het federaal parlement mogelijke wetgevende initiatieven uiteen voor een versterking van de Belgische kapitaalmarkt en een betere bescherming van minderheidsaandeelhouders.

23 januari

De FSMA lanceert een nieuw dashboard. Voortaan publiceert ze een driemaandelijkse *FSMA Retail Investor Dashboard*, met kerncijfers over de aandelen-, ETF- en obligatiehandel door Belgische retailbeleggers bij entiteiten onder toezicht van de FSMA.

14 februari

Een eerste groep bankiers legt de bankierseed af in de kantoren van de FSMA. De eed verplicht bankiers om hun klanten eerlijk en billijk te behandelen, wat het vertrouwen in de bancaire sector moet versterken. In totaal legden bijna 4.000 bankiers de eed af in 2025.

17 maart

Een recordaantal van 170.000 leerlingen neemt deel aan de tiende editie van De Week van het Geld, de jaarlijkse themaweek van Wikifin die volledig in het teken staat van financiële educatie. De tiende verjaardag wordt gevierd tijdens een evenement in aanwezigheid van Europees commissielid Maria Luís Albuquerque en vicepremiers David Clarinval en Jan Jambon.

23 mei

De FSMA publiceert samen met de FOD Economie een praktijkgids over koppelverkoop met een verzekeringscomponent. Deze praktijkgids heeft tot doel duidelijkheid te verschaffen over de regels die van toepassing zijn.

27 mei

De FSMA treft een minnelijke schikking met een kredietinstelling voor een bedrag van 700.000 euro wegens onregelmatigheden bij de berekening en uitbetaling van rente op gereguleerde spaarrekeningen.

30 mei

De FSMA publiceert de resultaten van een enquête bij retailbeleggers. Daaruit blijkt dat ongeveer 37 procent van de Belgen tussen 16 en 80 jaar belegt. Ondanks de toenemende populariteit van ETF's heeft nog maar 16 procent van de beleggers deze in portefeuille.

19 juni

De ondervoorzitster van de FSMA, Annemie Rombouts, is benoemd tot voorzitter van het *Issuer Standing Committee* (ISC) van de Europese Autoriteit voor Effecten en Markten (ESMA). Het ISC houdt zich bezig met de voorbereiding en ontwikkeling van EU-regelgeving rond informatieverstrekking door emittenten.

19 juni

De FSMA treft een minnelijke schikking met een verzekeringsmakelaar voor een bedrag van 500.000 euro wegens onregelmatigheden op het vlak van governance.

20 juni

De FSMA publiceert haar jaarverslag 2024. FSMA-voorzitter Jean-Paul Servais geeft toelichting over het optreden van de FSMA om de *value for money* van verzekeringsproducten te verbeteren en stelt een nieuwe kostenvergelijker voor beleggingsfondsen voor.

4 augustus

De FSMA publiceert een eerste waarschuwing voor een toenemend aantal frauduleuze advertenties op sociale media zoals Facebook en Instagram die het publiek lokken naar whatsappgroepen voor het verkrijgen van zogezegde exclusieve beleggingstips.

25 september

De voorzitter van de FSMA, Jean-Paul Servais, heeft in New York een bilaterale ontmoeting met Hare Majesteit koningin Máxima van Nederland. Koningin Máxima is één van de personen die al jarenlang zowel internationaal als in eigen land een voortrekkersrol speelt inzake financiële gezondheid, inclusie en educatie.

29 september

'Gedaan met zakgeld en je weet geen zak van geld?' Een nieuwe Wikifin-campagne helpt jongeren financieel op eigen benen staan.

3 oktober

Het Centrum voor Cybersecurity België (CCB) lanceert samen met de FSMA, Febelfin, de FOD Economie, de *Cyber Security Coalition* en de preventiediensten van de politie een grote sensibiliseringscampagne via Safeonweb. De campagne wordt voorgesteld tijdens een persconferentie bij de FSMA en dient om de bevolking te sensibiliseren voor valse onlinebeleggingen.

6 oktober

FSMA-voorzitter Jean-Paul Servais en vice-eersteminister en minister van Financiën en Pensioenen Jan Jambon nemen deel aan de 'Ring the Bell'-ceremonie bij Euronext Brussel naar aanleiding van de start van de *World Investor Week*, een wereldwijde campagne om financiële educatie te bevorderen en de beleggersbescherming te vergroten.

3 november

Wikifin.be is genomineerd voor de Wablieftprijs 2025. Met deze prijs bekroont Wablieft jaarlijks organisaties of projecten die duidelijke Nederlandse taal gebruiken om informatie voor iedereen toegankelijk te maken.

24 november

De FSMA organiseert de jaarlijkse bijeenkomst van de *International Federation of Finance Museums* (IFFM) in haar gebouwen en in haar centrum voor financiële educatie, het Wikifin Lab, in Brussel. De conferentie brengt vertegenwoordigers en ontwerpers van financiële musea van over de hele wereld samen om ervaringen uit te wisselen, nieuwe ontwikkelingen toe te lichten en best practices te delen.

17 december

De FSMA treft minnelijke schikkingen met een bank voor een bedrag van 400.000 euro wegens onder meer tekortkomingen bij het opsporen van handel met voorwetenschap, marktmanipulatie of pogingen daartoe.

Kort overzicht in cijfers

De FSMA ontving **4.674 meldingen** van consumenten over diverse financiële onderwerpen. 70 procent van deze meldingen ging over fraude en onregelmatige aanbiedingen van financiële producten en diensten.

De FSMA ontving **306 meldingen van klokkenluiders** over feitelijke of mogelijke inbreuken op de financiële wetgeving.

De FSMA verwerkte **1.396 meldingen** van transacties van bedrijfsleiders.

De FSMA analyseerde **2.067 reclame-uitingen** voor fondsen, geregelende spaarrekeningen, verzekeringsproducten en gestructureerde schuldinstrumenten, derivaten en obligaties aangeboden door financiële instellingen.

De FSMA controleerde in **6.334 dossiers van tussenpersonen** de naleving van de inschrijvingsvoorwaarden.

Wikifin, het programma financiële educatie van de FSMA, ontving in 2025 ruim **6 miljoen bezoekers** op zijn website.

192

De FSMA schrapt de inschrijving van **192 tussenpersonen**.

De FSMA publiceerde **240 waarschuwingen**. Die publicaties waarschuwen het publiek voor de gevaren van (mogelijk) onwettige aanbiedingen.

De FSMA opende **36 nieuwe dossiers** die aanleiding kunnen geven tot het opleggen van een **administratieve geldboete**.

De FSMA startte **60 (pre-)analyses** op over mogelijk marktmisbruik. Ze legde 27 maal de handel in een aandeel stil.

33.485

Dankzij de deelname van de FSMA aan het *Belgian Anti-Phishing Shield* (BAPS) kwamen **33.485 consumenten** die gingen surfen naar een website waarvoor de FSMA heeft gewaarschuwd, terecht op een waarschuwingspagina van de FSMA.

2.686

De FSMA controleerde **2.686 entiteiten** op de naleving van de wetgeving over witwassen en de strijd tegen de financiering van terrorisme.

De FSMA heeft **27 minnelijke schikkingen** aanvaard in het kader van administratieve sanctieprocedures. Deze schikkingen voorzien in de betaling van een geldboete en een nominatieve bekendmaking op de website van de FSMA. De minnelijke schikkingen brachten in totaal **2.247.955 euro** op voor de Schatkist.

BLIKVANGERS

Dit deel van het jaarverslag bespreekt een aantal hoofdpunten van 2025. Ze houden zowel verband met de toezichtsprioriteiten van de FSMA, als met actuele thema's en internationale activiteiten. De selectie van de hoofdpunten is niet-exhaustief. Sommige van deze punten blijven een belangrijke focus over verschillende verslagjaren heen; andere waren een specifiek aandachtspunt in 2025.

FSMA viert vijftiende verjaardag	/ 24
Preventie en sensibilisering tegen fraude	/ 31
IOSCO bevordert internationale samenwerking	/ 34
De portefeuille van de Belgische belegger doorgelicht	/ 38
De FSMA schakelt op het vlak van data-analyse een versnelling hoger	/ 42

FSMA viert vijftiende verjaardag

Bescherming van de financiële consument staat centraal

Correcte financiële dienstverlening. Transparante en open markten. Financiële producten die afgestemd zijn op de noden en wensen van de consument. Financiële spelers die ten dienste staan van de samenleving en bijdragen tot een gezonde financiering van de reële economie. Kortom, een financieel systeem waarin het belang van de financiële consument centraal staat en dat het vertrouwen van zijn gebruikers waard is. De FSMA streeft naar zo'n systeem en doet dat al vijftien jaar. Onder meer door toezicht uit te oefenen op financiële dienstverleners en hun producten en in te zetten op financiële educatie. Hieronder volgt een tijdslijn met een overzicht van een aantal belangrijke acties en initiatieven waarmee de FSMA sinds de start van haar werkzaamheden op 1 april 2011 het verschil maakt op het terrein.

Metten is weten

Aan alle financiële producten zijn kosten verbonden. Dat geldt zowel voor wie spaart, leent, belegt, een pensioenproduct koopt of een verzekering sluit. Vooraf goed weten welke kosten er zijn en die kunnen vergelijken, is geen overbodige luxe. Consumenten die dat doen, besparen geld. Vandaar dat de FSMA tools ter beschikking stelt die consumenten helpen bij het maken van financiële keuzes. Metten is immers weten.

2011

Moratorium op complexe producten

De FSMA vaardigt een moratorium uit op de verkoop van ingewikkelde beleggingsproducten aan particuliere beleggers. Het moratorium werkt een vereenvoudiging van het aanbod in de hand. Op die manier roept de FSMA de verkoop van producten waarvan de particuliere belegger nauwelijks wat begrijpt een halt toe.

2012

Controle op naleving van gedragsregels

De FSMA start de controles op de naleving van gedragsregels door financiële ondernemingen. Zij moeten consumenten op loyale, billijke en professionele wijze behandelen. De FSMA waakt erover dat de belangen van financiële ondernemingen niet boven die van consumenten gaan en dat hen geen financiële producten en diensten worden verkocht die niet geschikt zijn voor hen. Als de FSMA tekortkomingen vaststelt, beveelt ze ondernemingen hun gedrag aan te passen.

2013

Simulator vergelijkt spaarrekeningen

De FSMA lanceert een simulator voor spaarrekeningen. De simulator laat consumenten toe alle gereguleerde spaarrekeningen op een gepersonaliseerde wijze met elkaar te vergelijken. Sinds zijn lancering werd de spaarsimulator 1,2 miljoen keer geraadpleegd. De spaarsimulator is de eerste in een rij van een intussen groot aantal FSMA-tools voor consumenten.

Wikifin gaat van start

De FSMA lanceert Wikifin, haar programma voor financiële educatie. Dat gebeurt tijdens de eerste Belgische conferentie over financiële geletterdheid in aanwezigheid van koningin Mathilde. Een belangrijk onderdeel van dat programma is wikifin.be, een website die betrouwbare, neutrale en toegankelijke informatie ter beschikking stelt van de consument. Wikifin is uitgegroeid tot een groot succes: bijna 30 procent van de Belgen kent Wikifin en Wikifin.be trekt jaarlijks zes miljoen bezoekers.

2014

Verbod op risicovolle en complexe financiële producten

De FSMA verbiedt de verkoop van risicovolle en complexe financiële producten aan retailbeleggers. Het gaat om producten die afhangen van verhandelbare levensverzekeringen, derivaten op virtueel geld en producten waarvan het rendement afhangt van bijvoorbeeld kunstvoorwerpen, wijn of whisky. Het gaat om producten die niet geschikt zijn voor 'gewone' consumenten.

In 2016 volgt een verbod op agressieve of ongepaste commercialiseringstechnieken en op de verkoop van binaire opties en CFD's met een hefboom aan retailbeleggers. De Europese Autoriteit voor Effecten en Markten (ESMA) breidt dit verbod in 2018 uit naar heel de Europese Unie.

IMMOsimulator

De nieuwe IMMOsimulator op wikifin.be laat toe om snel en eenvoudig de kosten te berekenen van een woonproject en het bedrag van de maandelijkse aflossing voor uw hypotheeklening. Een goede aanzet voor wie goed geïnformeerd op de woonmarkt wil komen.

2015

Mystery shopping bij financiële ondernemingen

De FSMA doet voor het eerst aan mystery shopping. Ze verricht inspecties over de naleving van de gedragsregels. Ze zet hiervoor inspecteurs in die zich voordoen als consument. Mystery shopping is een bijkomend instrument om de praktijk op het terrein te testen.

Herziening renteswaps

De FSMA verplicht vier banken om *bermudan swaps* – contracten met rentederivaten – te herzien ten gunste van KMO's. De herziening van de renteswaps komt er op basis van de tekortkomingen die de FSMA had vastgesteld op het vlak van de zorgplicht. De banken konden niet aantonen dat ze voldoende gegevens hadden over de geschiktheid of passendheid van de renteswaps. De kennis en ervaring van de KMO's over *bermudan swaps* werd evenmin voldoende getest.

2016

Eerste editie van De Week van het Geld

De FSMA organiseert de eerste editie van De Week van het Geld. Naast een openingsconferentie, vinden er ook infomarkten plaats en spelen ruim 30.000 kinderen van het lager onderwijs het spel Budgetpret. Koningin Mathilde speelde Budgetpret mee in enkele Brusselse klassen. De Week van het Geld kent een steeds groeiend succes. Meer dan 170.000 leerlingen namen deel aan de tiende editie in 2025.

Erfenissimulator

De FSMA ontwikkelt een Erfenissimulator. Die simuleert hoe een erfenis wordt verdeeld en hoeveel successierechten iedereen zal moeten betalen in geval van een overlijden. Onmisbaar voor wie zijn erfenis goed wil plannen en zo heel wat problemen wil vermijden voor zijn erfgenamen.

2017

Aandacht voor financiële stabiliteit

De FSMA publiceert samen met de Nationale Bank van België een eerste verslag over niet-bancaire financiële intermediatie (NBFi). NBFi draagt als alternatieve financieringsbron bij tot een goed ontwikkelde, gediversifieerde en veerkrachtige financiële sector. Er zijn evenwel risico's verbonden aan NBFi op het vlak van liquiditeit, het toepassen van hefboomwerking en de onderlinge verwevenheid binnen het financieel stelsel. De FSMA volgt deze risico's regelmatig op om te helpen waken over de financiële stabiliteit.

Apart kanaal voor klokkenluiders

De FSMA lanceert het 'Contactpunt Klokkenluiders'. Wie inbreuken vaststelt op de financiële wetgeving, kan daar terecht met zijn meldingen. Deze meldingen hebben voor de FSMA een belangrijke signaalfunctie. Ze kunnen ook leiden tot onderzoeken, die mogelijk uitmonden in administratieve sancties.

2018

Frauduleuze tradingplatformen in het vizier

De FSMA publiceert een eerste waarschuwing waarin zij de aandacht vestigt op de gevaren van frauduleuze platformen voor handel in cryptomunten. De FSMA verzamelt informatie over deze platformen en deelt die met andere autoriteiten. Op basis van deze informatie wordt de toegang vanuit België tot websites van frauduleuze platformen geblokkeerd. Het aantal blokkeringen per jaar steeg tot ruim 300 in 2025.

2019

Zware sanctie voor marktmisbruik

De FSMA aanvaardt een minnelijke schikking in een dossier rond marktmisbruik. Het totaalbedrag van de minnelijke schikking met verschillende partijen die betrokken blijken bij misbruik van voorkennis loopt op tot 1,4 miljoen euro. Dit is het hoogste bedrag dat de FSMA ooit bij een minnelijke schikking oplegde. De FSMA publiceert minnelijke schikkingen nominatief. Op die manier vormen ze een waarschuwingssignaal voor andere partijen en dragen ze bij tot de bescherming van de consument.

2020

Verbod op shortselling

Om heftige koersschommelingen tijdens de coronacrisis te vermijden, verbiedt de FSMA tijdelijk shortselling op Euronext Brussels.

Wikifin Lab opent deuren

Het interactieve belevingscentrum voor financiële educatie van de FSMA opent zijn deuren in aanwezigheid van koningin Mathilde en tal van politieke vertegenwoordigers. Het Wikifin Lab laat jongeren experimenteren met verschillende financiële situaties uit het dagelijkse leven. Het Wikifin Lab is een enorm succes en is sinds zijn opening steeds volgeboekt zodra de inschrijvingen openen.

2021

Antifraudecampagne bereikt breed publiek

De FSMA lanceert een reeks video's met getuigenissen en animatiefilms over beleggings- en kredietfraude. Ze wil zo een nog breder publiek bereiken en zoveel mogelijk mensen wijzen op de belangrijkste voorzorgsmaatregelen om te vermijden dat ze slachtoffer worden van onlinefraude. Deze digitale campagne werd 22 miljoen keer aangeklikt.

2022

Jean-Paul Servais verkozen tot voorzitter van IOSCO

FSMA-voorzitter Jean-Paul Servais wordt voorzitter van IOSCO. Dat is de internationale organisatie van meer dan 130 nationale financiële toezichthouders. De IOSCO-leden houden toezicht op 95 procent van de wereldwijde financiële markten. IOSCO staat in voor het ontwikkelen van internationale standaarden voor de financiële sector. Het is de eerste maal dat een Belg voorzitter wordt van deze organisatie. Deze belangrijke functie stelt de FSMA in staat om volop impact te hebben op het internationale overleg inzake financiële regelgeving.

Verbod op smartphoneverzekeringen

De FSMA verbiedt verzekeringsovereenkomsten met variabele premies bij de verkoop van smartphones en andere multimedietoestellen na tal van klachten over misleidende verkooppraktijken. Door dit verbod worden deze verzekeringsovereenkomsten die weinig toegevoegde waarde voor de consument hebben, van de markt geweerd.

2022

Twintig projecten voor de toekomst

Naar aanleiding van de twintigste verjaardag van de wet op het financieel toezicht lanceert de FSMA vanuit haar operationele ervaring 20 projecten voor de toekomst met als centrale leidraad een nog meer doorgedreven bescherming van financiële consumenten en aandeelhouders. Mits er bij het beleid draagvlak voor bestaat bieden de projecten mogelijk antwoorden op risico's die verbonden zijn aan virtueel geld en greenwashing. Ze beogen een betere toepassing van gedragsregels en bescherming van aandeelhouders. Ze zetten in op eenvoudige en kosten-transparante financiële producten en hebben aandacht voor de milieu-, sociale en governance-aspecten (ESG). Voor gedupeerde consumenten en beleggers zijn er voorstellen om te komen tot een efficiënter rechtsherstel. Het gros van de projecten is uitgevoerd.

2023

Vergelijkingsstool verzekering BA Familiale

Een nieuwe tool laat toe om de belangrijkste dekkingselementen van de verzekeringen BA Familiale te vergelijken en informatie te krijgen over hun prijs. De vergelijkingsstool bevat informatie over alle familiale verzekeringen die in België worden gecommmercialiseerd.

IMF licht financieel toezicht in België door

Het Internationaal Monetair Fonds (IMF) erkent de kwaliteit van het financieel toezicht in België. Het IMF stelt vast dat de FSMA over een goed ontwikkeld kader voor product- en gedragstoezicht op banken beschikt en dat het Belgische regelgevende kader voor het gedragstoezicht op verzekeringsondernemingen veelomvattend is. Het IMF monitort geregeld het financieel toezicht van zijn leden. In 2013 was de FSMA daarbij voor het eerst betrokken.

Nieuwe regels voor cryptoreclame

Een nieuw FSMA-reglement legt de reclame voor cryptomunten strikte regels op. Die regels moeten ervoor zorgen dat deze reclame duidelijk en niet-misleidend is en ze moeten de aandacht van de consument vestigen op de risico's van cryptomunten.

2024

Producten moeten *Value for Money* bieden

De FSMA controleert fondsen, verzekeringen en aanvullende pensioenen op het vlak van *value for money*. Financiële producten moeten consumenten waar voor hun geld bieden. De FSMA stelde vast dat bepaalde verzekeringsproducten daaraan niet beantwoorden. Bij meer dan 200 producten werd ofwel de commercialisering stopgezet of de kosten verlaagd zodat ze alsnog waar voor hun geld bieden.

Kostentool voor pensioenproducten

Deze tool geeft inzicht in de kosten die aanbieders van tweede- en derdepijlerpensioenen aanrekenen voor hun producten. De tool illustreert het gecombineerde effect van kosten op bijdragen en op de spaarreserves.

2025

Bankierseed verplicht tot individuele verantwoordelijkheid

Net zoals bij dokters en advocaten leggen bankiers voortaan een eed af die hen individueel ertoe verplicht om op een eerlijke en integere manier om te gaan met hun klanten en rekening te houden met hun belangen. Bij niet-naleving van de bankierseed kan de FSMA individuele tuchtstraffen opleggen en een beroepsverbod instellen. Op die manier vormt de bankierseed een aanvulling op de algemene regels die de banken moeten naleven. Het eerste jaar legden bijna 4.000 bankiers al de eed af.

BAPS leidt consument naar waarschuwing

De FSMA treedt toe tot het *Belgian Anti-Phishing Shield* (BAPS), een initiatief van het Centrum voor Cybersecurity België. Daardoor wordt iedereen die naar een website surft die volgens de FSMA frauduleus is, afgeleid naar een webpagina met een FSMA-waarschuwing. Deze nieuwe aanpak kent een groot succes: in het eerste jaar kwamen bijna 34.000 Belgen op een waarschuwingspagina terecht, in plaats van op een frauduleuze website.

Kostenvergelijker voor fondsen

De kostenvergelijker geeft een idee van de kosten op het verwachte rendement van een beleggingsfonds, en maakt het mogelijk om die impact te vergelijken met de impact van de kosten bij de andere fondsen. Een must voor zowel beginnende als ervaren beleggers.

Preventie en sensibilisering tegen fraude

Beleggingsfraude heeft de voorbije jaren een hoge vlucht genomen. Fraudeurs maken onder consumenten heel wat slachtoffers. Ze beloven torenhoge winsten en winnen hun vertrouwen. Op die manier slagen ze erin om hen geld afhandig te maken. De FSMA zet vooral in op preventie en sensibilisering om te vermijden dat consumenten het slachtoffer worden van beleggingsfraude.

De FSMA zet in op nieuwe acties tegen online beleggingsfraude

Slachtoffers van beleggingsfraude eindigen platzak

De FSMA gaat voorop in de strijd tegen beleggingsfraude. Dat doet ze samen met andere organisaties. In 2025 ging de FSMA in zee met het Centrum voor Cybersecurity België (CCB).

Die organisatie voerde in oktober 2025 via haar communicatiekanaal Safeonweb een grote sensibiliseringscampagne om te waarschuwen voor online beleggingsfraude. Naast de FSMA, namen de FOD Economie, de *Cyber Security Coalition* en de preventiediensten van de politie eraan deel. De campagne viel samen met de World Investor Week en de *European Cyber Security Month*.

Centraal in de campagne stond een spot met Bill in de hoofdrol. Bill, de goed gevulde geldzak, ziet online reclame voor een veelbelovend financieel product. Hij beslist om te investeren in het product en doet dat steeds meer. Jammer genoeg voor Bill blijkt zijn investering volledig vals te zijn en eindigt Bill letterlijk platzak. Naast de spot toonde de campagne via Safeonweb ook verschillende getuigenissen van slachtoffers van beleggingsfraude.

De campagne liep gedurende vier weken en haalde een breed bereik via diverse platformen, waaronder televisie, sociale media, bioscoop, online video, *video-on-demand*, print en zoekmachines. Daarnaast genoot de lancering van de campagne ruime aandacht in de Belgische pers en kwam zij aan bod in 42 kranten, online nieuwsartikelen en televisie- en radionieuwsuitzendingen.

De impact van de campagne was ook duidelijk te merken aan de cijfers van de consumentenmeldingen. In de maand oktober ontving de FSMA 359 consumentenmeldingen over beleggingsfraude en andere onregelmatige aanbiedingen van financiële diensten en producten ten opzichte van 211 meldingen voor dezelfde periode van het vorige jaar.

Belgian Anti-Phishing Shield leidt consument weg van frauduleuze websites

Ook naast de campagne werkt de FSMA nauw samen met het CCB. Sinds april 2025 is de FSMA een *trusted partner* van deze organisatie. Dit betekent dat de FSMA de mogelijkheid heeft om frauduleuze domeinnamen in te voeren in het *Belgian Anti-Phishing Shield* (BAPS), een waarschuwingssysteem voor phishing en andere vormen van fraude.

Consumenten die naar een website surfen die gekoppeld is aan een in BAPS ingevoerde frauduleuze domeinnaam, worden omgeleid naar een specifieke waarschuwingspagina. Deze consumenten komen dus terecht op een waarschuwingspagina in plaats van op een frauduleuze website. Tot nog toe heeft de FSMA 331 frauduleuze domeinnamen in BAPS opgenomen. Dat resulteerde in de omleiding van 33.485 individuele internetadressen van consumenten naar een van de waarschuwingspagina's van de FSMA. Deze pagina's bevatten aanvullende informatie over beleggingsfraude en over hoe consumenten de FSMA hierover kunnen contacteren. BAPS is op die manier een zeer nuttig instrument voor de preventie van beleggingsfraude.

Beleggingsfraude op socialemediaplatformen preventief aanpakken

De digitalisering van financiële diensten heeft de kapitaalmarkten toegankelijker gemaakt voor retailbeleggers. Dit is onder meer het gevolg van het toenemende gebruik van mobiele apps, sociale media en onlineplatformen waarop financiële producten en diensten worden gepromoot en aangeboden. Tegelijkertijd brengt de digitalisering nieuwe risico's met zich mee: retailbeleggers kunnen aanzienlijke bedragen verliezen door beleggingsfraude die via online advertenties wordt verspreid.

In dit kader hebben IOSCO en ESMA initiatieven genomen over de rol van socialemediaplatformen bij het voorkomen van consumentenschade. De FSMA steunt deze initiatieven volop.

Zo formuleerde IOSCO aanbevelingen over hoe online fraude kan worden tegengegaan en welke rol socialemediaplatformen hierin kunnen spelen. IOSCO roept de platformen op om ondernemingen die bij hen adverteren, te screenen en na te gaan of ze rechtsgeldig werkzaam zijn. IOSCO roept de socialemediaplatformen ook op om adequate interne procedures te ontwikkelen en deze regelmatig te actualiseren en om rechtstreeks te communiceren met toezichthouders over ongeoorloofde aanbiedingen.

De FSMA speelde een actieve rol in de voorbereiding van deze initiatieven via het voorzitterschap van IOSCO en haar Europees Regionaal Comité.

Om het vertrouwen in de huidige digitale omgeving te waarborgen, is een meer preventieve aanpak nodig in plaats van een louter reactieve handhaving. Data-analyse en AI moeten worden ingezet om wangedrag vroegtijdig op te sporen. Dit vraagt om versterkte toezichtscapaciteiten en een intensieve grensoverschrijdende samenwerking.

Een concreet initiatief in dit verband is het I-SCAN-portaal dat IOSCO begin 2025 heeft gelanceerd. Deze wereldwijde database van ondernemingen waarover IOSCO-leden waarschuwingen hebben gepubliceerd, vormt een concrete illustratie van een preventieve aanpak. Via I-SCAN kunnen beleggers, banken of onlineplatformen op één plek de lijst controleren van ondernemingen die niet beschikken over een vergunning om beleggingsdiensten aan te bieden³.

Tegelijkertijd benaderde ESMA verschillende socialemediaplatformen. ESMA riep deze op om intensiever samen te werken om te voorkomen dat ondernemingen die zonder vergunning financiële producten en diensten promoten via online tools en apps, schade veroorzaken.

Deze initiatieven illustreren een duidelijke verschuiving in de richting van een meer proactieve, technologiegedreven en internationaal afgestemde bescherming van beleggers. Een nauwe samenwerking tussen toezichthouders en digitale platformen blijft cruciaal om nieuwe risico's tijdig te identificeren, consistente handhaving te waarborgen en een veiligere online omgeving voor in het bijzonder retailbeleggers te creëren.

³ Zie: <https://www.iosco.org/i-scan/>

IOSCO bevordert internationale samenwerking

IOSCO is de afkorting van *International Organization of Securities Commissions*. IOSCO heeft 131 leden, die toezicht houden op 95 procent van de financiële markten wereldwijd. Sinds oktober 2022 is de voorzitter van de FSMA, Jean-Paul Servais, voorzitter van de *Board* van IOSCO. In 2024 is hij in die functie herkozen. De *Board* is het besluitvormings- en uitvoerend orgaan van IOSCO. Onder het voorzitterschap van de heer Servais zijn de invloed en impact van IOSCO op de internationale financiële regelgeving toegenomen. Ook is op vele terreinen grote vooruitgang geboekt, zoals duurzame financiering, financiële technologieën, bescherming van retailbeleggers en financiële stabiliteit.

IOSCO, een belangrijke normalisatie-instantie in een steeds evoluerende wereld

In 2025 zette Jean-Paul Servais, voorzitter van de FSMA, zijn tweede mandaat als voorzitter van IOSCO voort. Zo kon de FSMA haar leidende positie binnen de internationale groep van toezichthouders behouden. Deze verantwoordelijkheid bezorgt de FSMA een grote strategische invloed. Ze stelt haar expertise immers ten dienste van de ontwikkeling en implementatie van wereldwijde standaarden.

De internationale samenwerking in een evoluerende geopolitieke omgeving

IOSCO heeft een groot aantal leden en behandelt een grote verscheidenheid aan thema's. Ze fungeert als een echt knooppunt van kennis en ervaring. In een omgeving die wordt gekenmerkt door onderlinge afhankelijkheid van de financiële actoren en markten, toenemende geopolitieke onzekerheid en risico's op een mogelijke fragmentatie van de financiële markten, blijft de rol van de *standard setters* (instellingen die standaarden ontwikkelen) cruciaal om de samenhang van het systeem te handhaven en een effectieve internationale samenwerking te bevorderen.

Op het terrein krijgt die samenwerking concreet gestalte via het *multilateral memorandum of understanding* (MMOU) van IOSCO, dat een snelle en efficiënte informatie-uitwisseling tussen de IOSCO-leden mogelijk maakt bij grensoverschrijdende onderzoeken. In 2025 vonden 6.142 informatie-uitwisselingen plaats. Deze werden vergemakkelijkt door het multilaterale memorandum van IOSCO, dat een efficiënt grensoverschrijdend toezicht op mondiaal niveau mogelijk maakt. Deze samenwerking is essentieel om de beleggers te beschermen tegen internationale fraude en om de integriteit van de markten te handhaven.

Daarnaast bleef IOSCO ook globale oplossingen voorstellen voor de wereldwijde risico's waarmee de financiële markten in een constant evoluerende wereld worden geconfronteerd, op zowel technologisch als ecologisch en geopolitiek vlak.

De rol van de voorzitter van de FSMA aan het hoofd van de organisatie bestaat erin te garanderen dat de markten en de toezichthouders dezelfde taal blijven spreken, en in een dynamische context samenwerken. Deze dialoog en de inspanningen rond de wereldwijde normalisatie vormen doeltreffende buffers tegen de risico's van regelgevingsarbitrage.

Financiële stabiliteit en niet-bancaire financiële intermediatie (NBFi)

Als officiële vertegenwoordiger van IOSCO in de *Financial Stability Board* (FSB) nam de voorzitter van de FSMA meermaals het woord om het standpunt van de markttoezichthouders over de groei van de niet-bancaire intermediatie te verdedigen, en om de al nauwe samenwerking tussen IOSCO en de FSB verder te versterken. In 2024 kende de NBFi-sector een aanzienlijke groei van 9,1 procent van de activa onder beheer, waardoor het aandeel van de niet-bancaire tussenpersonen in alle financiële activa wereldwijd op 51 procent uitkwam⁴.

IOSCO werkte actief mee aan de opstelling van de in juli 2025 gepubliceerde FSB-aanbevelingen die tot doel hebben de transparantie te vergroten en de hefboomwerking binnen die entiteiten beter te omkaderen. IOSCO draagt ook bij aan de lopende werkzaamheden in verband met de kwaliteit van de voor de toezichthouders beschikbare gegevens, om de systemische kwetsbaarheden beter te kunnen identificeren.

In 2025 werd ook een agenda vastgesteld voor de modernisering van het regelgevende kader, om ervoor te zorgen dat dit passend blijft, naar het voorbeeld van de vele vereenvoudigings- en kalibratie-initiatieven in verschillende rechtsgebieden, zonder daarbij afbreuk te doen aan de financiële stabiliteit.

De werkzaamheden op het vlak van de internationale financiële stabiliteit worden ook gevolgd door de *Financial Stability Engagement Group*, een IOSCO-comité op hoog niveau waarvan de FSMA een actief lid is. Deze groep heeft onder meer de opdracht om de banden tussen IOSCO en de FSB nog nauwer aan te halen.

Technische innovatie en artificiële intelligentie

Kenmerkend voor 2025 waren ook een versnelde innovatie, met een opvallend gebruik van kunstmatige intelligentie (AI) door de markten en de toezichthouders, de tokenisering en de ontwikkelingen rond cryptomunten⁵.

Voor IOSCO komt het erop aan het juiste evenwicht te vinden om de uitrol van deze innovaties mogelijk te maken wanneer ze waarde creëren, en tegelijkertijd het vertrouwen, de stabiliteit en de integriteit van de markten te handhaven.

⁴ Zie FSB, *Global Monitoring Report on Nonbank Financial Intermediation 2025*, 16 december 2025, consulteerbaar op de website www.fsb.org.

⁵ Zie dit verslag, p. 63-65.

Bescherming van de retailbeleggers

In 2025 bleef de bescherming van de retailbeleggers een belangrijk aandachtspunt voor de FSMA en IOSCO. IOSCO voerde een pragmatische analyse uit van het wereldwijde fenomeen van de *finfluencers* en de risico's van de *gamification* van handelsplatforms, en stelde hiervoor oplossingen voor. IOSCO formuleerde aanbevelingen om de financiële inclusie te bevorderen zonder de beleggers te misleiden. Dit werk is essentieel om de kwetsbaarste beleggers tegen online manipulatiepraktijken te beschermen.

De bescherming tegen de toenemende frauderisico's werd nog versterkt door de lancering van I-Scan, een gecentraliseerd register dat wordt aangevuld door de autoriteiten die lid zijn van IOSCO, en waarin wereldwijde niet-vergunde entiteiten en fraudewaarschuwingen worden geïnventariseerd⁶.

Duurzaamheidsrisico's

In het verlengde van de successen van 2024 ging ook in 2025 veel aandacht naar de duurzaamheidsrisico's, onder meer door de aankondiging dat de transparantiestandaarden die de *International Sustainability Standards Board* (ISSB) opstelt ten behoeve van de beleggers, wereldwijd steeds meer worden toegepast. Die vaststelling van de ISSB-standaarden wordt ondersteund door de inspanningen van IOSCO om de capaciteit te versterken, onder meer door het ondersteuningsnetwerk dat IOSCO en de ISSB hebben opgezet voor de opkomende landen, en dat een succes is gebleken.

Verder publiceerde IOSCO in november 2025 een verslag over de ESG-indices als benchmarks. Dat verslag strekt ertoe de methodologieën van indexaanbieders te omkaderen om zo de integriteit van de duurzame beleggingsproducten te waarborgen en het greenwashingrisico te beperken.

Kortom, 2025 bevestigde dat IOSCO meer is dan een discussieplatform: het is een motor voor de coherentie van het wereldwijde financiële stelsel. Voor de FSMA is het voorzitterschap van deze organisatie niet alleen een erkenning van haar expertise, maar ook een unieke kans om een rol van betekenis te spelen in de hervormingen die de markten van morgen zullen vormgeven. In een onvoorspelbare wereld blijft de internationale normalisatie bijdragen aan stabiliteit, innovatie, marktintegriteit en beleggersbescherming.

⁶ Zie dit verslag, p. 32-33.

De internationale digitale agenda: artificiële intelligentie, tokenisering, SupTech en FinTech

Met het oog op de bescherming van de beleggers en de financiële stabiliteit zorgde IOSCO in 2025 voor een nauwgezette follow-up van de veranderingen die voortvloeien uit AI, tokenisering en cryptoactiva. IOSCO oefent haar werkzaamheden uit in een context die wordt gekenmerkt door snelle technologische vooruitgang, geopolitieke ontwikkelingen en wereldwijd veranderende demografische trends. IOSCO treedt op als bruggenbouwer.

De werkzaamheden rond de regulering van cryptoactiva bereikten een mijlpaal met de publicatie, in oktober 2025, van een met de FSB afgestemde thematische review. De conclusie van dat verslag luidt dat 90 procent van de 20 onderzochte rechtsgebieden het beginsel *'zelfde activiteit, zelfde risico, zelfde regelgevende aanpak'* hanteert. IOSCO riep op tot een snelle tenuitvoerlegging van de aanbevelingen van 2023, ondersteund door een programma voor het delen van technische knowhow.

Inzake tokenisering werd in 2025 een nieuw rapport gepubliceerd dat een modernisering van de financiële sector beschrijft. Hoewel de goedkeuring daarvan zich nog in een pril stadium bevindt, onderstreept IOSCO dat de – weliswaar bekende – risico's specifieke controles vereisen.

In maart publiceerde IOSCO een analyse van de kansen en risico's van AI, waarbij de concentratie- en ondoorzichtigheidsrisico's bij de marktdeelnemers werden benadrukt. IOSCO zal blijven werken aan richtsnoeren voor de ondernemingen over informatieverstrekking en governance. Bovendien zal IOSCO de uitwisseling van ervaringen vergemakkelijken om haar leden te helpen om de technologie (SupTech) te gebruiken voor de versterking van hun toezichtcapaciteiten.

Essentieel voor IOSCO is het vinden van het juiste evenwicht, zodat deze innovaties kunnen worden geïmplementeerd zonder de veerkracht van de markten in het gedrang te brengen.

De portefeuille van de Belgische belegger doorgelicht

De FSMA houdt geregeld een enquête bij beleggers. Dit stelt de FSMA in staat een beeld te krijgen van de retailbeleggers in België en hun gewoontes en gevoeligheden beter in te schatten. Wie zijn ze? Hoe groot is hun beleggingsportefeuille? Welk type van investeringen bezitten ze? De FSMA publiceerde in 2025 haar jongste enquête⁷.

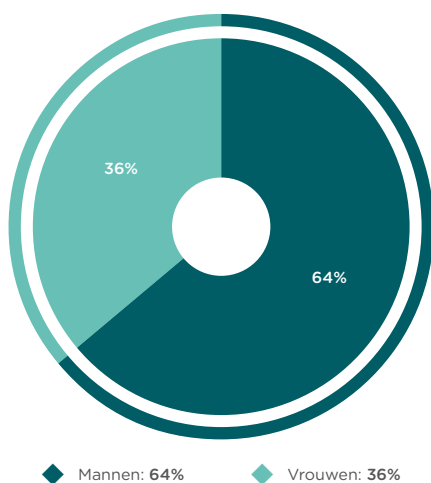
Wie zijn de Belgische beleggers?

Zo'n 37 procent van de Belgen tussen 16 en 80 jaar belegt.

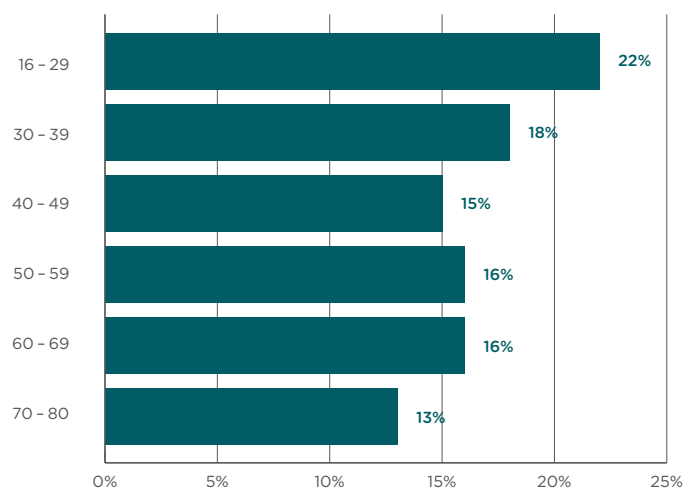
In vergelijking met de algemene Belgische bevolking zijn beleggers vaker mannen, maken beleggers vaker deel uit van de hogere sociale klassen en wonen beleggers minder vaak in Wallonië.

Bijna 60 procent van de beleggers heeft een maandelijks netto gezinsinkomen tussen 2.000 en 5.000 euro. Bij 21 procent bedraagt het gezinsinkomen meer dan 5.000 euro.

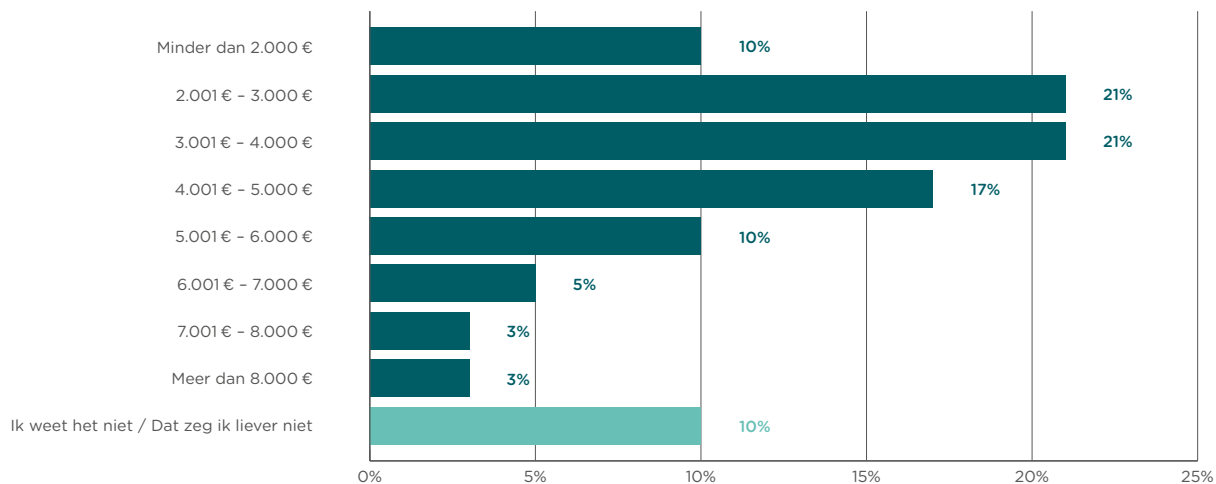
Grafiek 1a: Beleggers – verdeling per geslacht

Grafiek 1b: Beleggers – leeftijdsverdeling

⁷ De enquête is beschikbaar op de FSMA-website.

Grafiek 1c: Beleggers — netto gezinsinkomen

Hoe groot is hun beleggingsportefeuille?

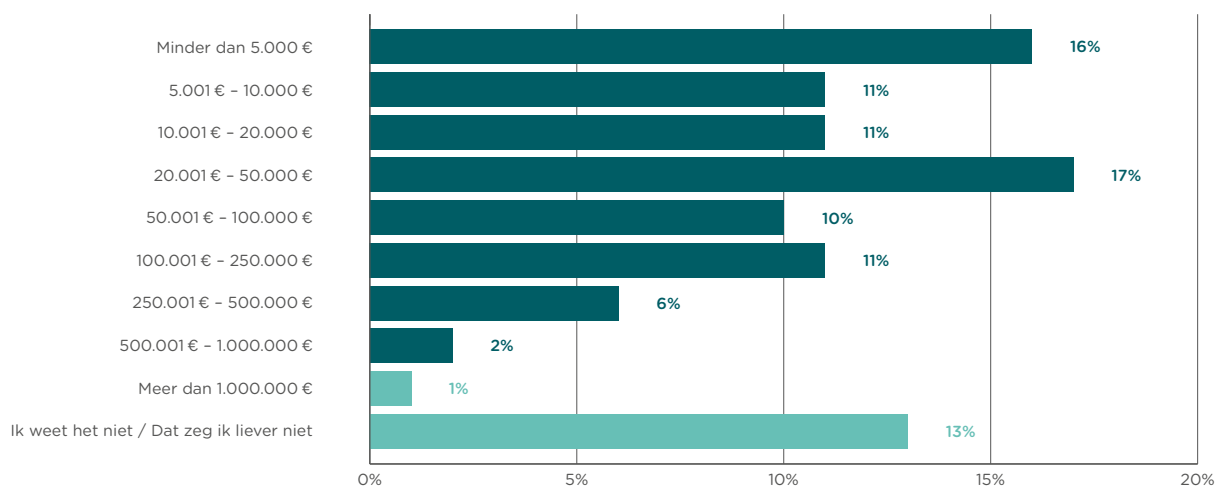
De beleggingsportefeuille van een belegger omvat financiële producten zoals aandelen, obligaties, fondsen, gestructureerde producten, derivaten en tak 23-producten.

Spaarrekeningen, pensioensparen, termijnrekeningen en tak 21-producten worden niet meegerekend in de beleggingsportefeuille.

Zeventien procent van de beleggers beheert beleggingen met een waarde tussen 20.000 en 50.000 euro.

Zestien procent van de beleggers heeft een beleggingsportefeuille van minder dan 5.000 euro.

Verder beheert 43 procent van de beleggers jonger dan 30 jaar een beleggingsportefeuille van minder dan 10.000 euro. De helft van de beleggers jonger dan 40 jaar belegt maximum 20.000 euro.

Grafiek 1d: Waarde van de beleggingen

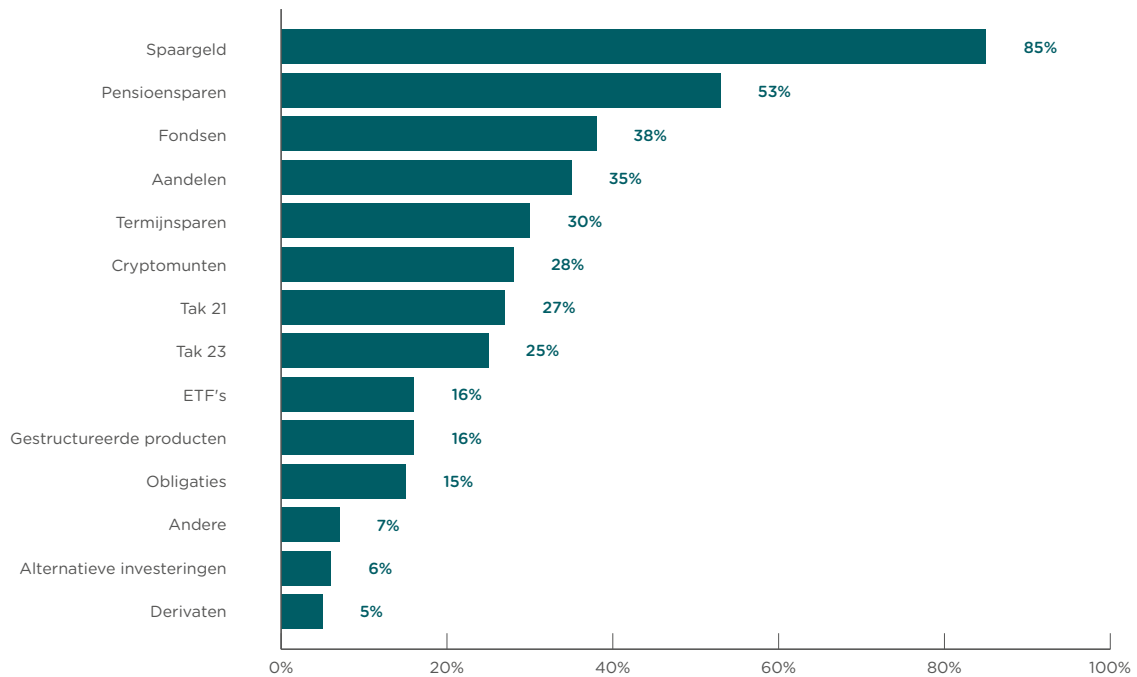
In welke instrumenten investeren beleggers het vaakst?

Beleggers hebben het vaakst spaarrekeningen (85 procent) en doen aan pensioensparen (53 procent), financiële producten die niet worden meegerekend in de beleggingsportefeuille.

Verder zijn beleggingsfondsen (38 procent) en genoteerde aandelen (35 procent) de populairste beleggingen. Slechts 16 procent van de beleggers bezit ETF's, ondanks de stijgende populariteit ervan.

Oudere beleggers bezitten meer spaarrekeningen, beleggingsfondsen, genoteerde aandelen, tak 21 en tak 23. Jonge beleggers bezitten meer cryptoactiva, ETF's en derivaten. Meer dan 40 procent van de beleggers onder de 40 jaar geeft aan crypto te bezitten.

Grafiek 1e: Percentage beleggers dat een bepaald financieel product bezit

Andere resultaten in een notendop

Zo'n 60 procent van de beleggers beoordeelt zijn eigen kennis als toereikend of uitvoerig. De jongste groep heeft het minste vertrouwen in zijn eigen kennis. Beleggers tussen 60 en 69 jaar hebben het meeste vertrouwen in hun eigen kennis.

Vooraf voor oudere beleggers is het raadplegen van een professional de belangrijkste informatiebron. Oudere beleggers raadplegen ook vaker de algemene pers of doen helemaal geen research in vergelijking met jongere respondenten.

Jongere beleggers bereiden zich grondig voor en raadplegen diverse bronnen: bijvoorbeeld een rapport op de app van de aanbieder, het internet, historische koersgegevens, persberichten, ...

69 procent van de beleggers is op de hoogte van het bestaan van duurzame beleggingen. Drie op de vijf beleggers vindt duurzaamheid belangrijk. Mannen zijn vaker op de hoogte van duurzaam beleggen. Duurzaamheid is belangrijker voor vrouwen dan voor mannen.

Beleggers jonger dan 50 jaar vinden duurzaamheid belangrijker dan oudere beleggers.

Beleggers jonger dan 50 jaar geloven dat duurzame beleggingen een even hoge of hogere return op investment opleveren dan traditionele beleggingen, in tegenstelling tot beleggers van 50 jaar of ouder.

De FSMA schakelt op het vlak van data-analyse een versnelling hoger

Het verwerven en inzicht krijgen in data is voor financiële toezichthouders van groot belang. Het laat hen toe om risico's sneller te detecteren en sneller op te treden. De FSMA zet in tal van domeinen in op data-analyse. Op enkele jaren tijd is data-analyse uitgegroeid tot een onmisbare tool voor de FSMA. Ze analyseert hierbij zowel gestructureerde als ongestructureerde data en maakt gebruik van geavanceerde analysetechnieken. De FSMA stelt zich tot doel om het datagedreven toezicht in de toekomst verder uit te bouwen. Intussen is ze gestart met het integreren van artificiële intelligentie in haar toezicht.

Multidimensionaal beeld' van de verzekeringsmarkt

De FSMA exploiteert interne en externe databronnen om een multidimensionaal zicht te krijgen op de verzekeringsmarkt. Door een grote hoeveelheid aan databronnen te combineren en te analyseren kan er een snel en diepgaand inzicht gegeven worden in de mogelijke risico's die zich voordoen in de verzekeringsmarkt. De FSMA bouwde hiervoor een risicotool die toelaat om risico's te identificeren en te kwantificeren en aldus snel actie te ondernemen. De tool laat toe om de markt te analyseren op verschillende niveaus en vanuit verschillende invalshoeken. Op die manier krijgt de FSMA zowel een globaal beeld als een zeer specifiek zicht op risico's en de mogelijke oorzaken ervan.

Doorkijk van de fondsen

De FSMA bouwde verder aan het data-gedreven toezicht op de fondsen. Ze ontwikkelde een tool die interne en externe gegevens combineert om inzichten te genereren in de beleggingen van fondsen en de bijhorende risico's. De tool voorziet in een doorkijk tot op het instrumentenniveau van de Belgische fondsen.

Dat maakt de tool bijzonder relevant voor het toezicht op dakfondsen, waarvoor doorkijkinformatie ontbrak. Dakfondsen zijn fondsen die in andere fondsen beleggen. Ze maken een groot deel van de fondsensector uit.

De doorkijkgegevens worden in vervolgstappen verrijkt met andere bijkomende thematische data om specifieke analyses uit te voeren en risico's vanuit verschillende perspectieven te kwantificeren. Eén daarvan is het onderzoek naar indicaties van misleidende duurzaamheidsclaims. Hierbij wordt de coherentie tussen de informatie over duurzaamheid van een fondsbeheerder en de werkelijke investeringen gecontroleerd.

Artificiële intelligentie biedt de FSMA dieper inzicht

De kracht van artificiële intelligentie (AI) om patronen te herkennen en rekening te houden met de context, stelt de FSMA in staat om complexe informatie om te zetten in bruikbare inzichten. AI maakte het mogelijk om gegevens sneller en accurater te analyseren en om diepere inzichten te creëren die met traditionele analysemethoden verborgen zouden blijven.

Om zowel de mogelijkheden als de beperkingen van deze technologie in een praktische context te onderzoeken, integreert de FSMA generatieve AI in verschillende tools. De hieronder beschreven projecten zijn een belangrijke stap in de richting van een efficiënter en datagestuurd toezicht. Het gebruik van AI stelt de FSMA in staat grote hoeveelheden informatie snel en nauwkeurig te verwerken. Dit biedt niet enkel een grote tijdswinst maar zorgt er ook voor dat risico's uniform en op basis van up-to-date informatie kunnen worden ingeschat.

Automatische screening van essentiële beleggersinformatiedocumenten

Een essentieel beleggersinformatiedocument, beter bekend als *key information document* (KID), is een gestandaardiseerd tekstbestand met essentiële informatie over een beleggingsproduct. Het bestand bevat informatie over onder meer risico's, kosten en verwacht rendement.

KID's worden aan de FSMA aangemeld in een formaat dat computers niet automatisch kunnen verwerken. Daarom ontwikkelde de FSMA een nieuw toezichtsinstrument dat gebruikmaakt van automatische inhoudsscreening. Dat gebeurt via een *large language model* (LLM), een AI-systeem dat enorme hoeveelheden gegevens kan verwerken, in combinatie met data-analyse. Het toezichtsinstrument laat toe om KID's snel en efficiënt te verwerken.

In een eerste fase ontwikkelde de FSMA een extractietool die met behulp van een LLM automatisch gegevens haalt uit 40 velden van een KID. Deze gegevens omvatten onder meer prestatiescenario's, verschillende kostencategorieën en de aanbevolen periode om een belegging aan te houden. In een tweede fase worden deze gegevens systematisch geanalyseerd en gevisualiseerd.

Dankzij deze tool beschikt de FSMA over een continu bijgewerkt totaaloverzicht van de sector van de beleggingsproducten en de ontwikkelingen die zich daarin voordoen. De tool maakt het mogelijk om beleggingsproducten te vergelijken en afwijkende producten snel en objectief te identificeren.

Automatische analyse van de financiële rapportering van genoteerde ondernemingen

Elk jaar stelt de FSMA een controleplan op voor de genoteerde ondernemingen onder haar toezicht. Dat doet ze op basis van een selectiemodel. Dit model selecteert de ondernemingen die gecontroleerd zullen worden op basis van een op risico's gebaseerde benadering in combinatie met een steekproef- en rotatiebenadering.

Om bepaalde risico's te beoordelen, analyseert de FSMA momenteel handmatig verschillende onderwerpen die genoteerde ondernemingen vermelden in gereguleerde informatie. Een nieuw project beoogt de ontwikkeling van een tool die met behulp van een LLM automatisch risico-indicatoren verzamelt. Dat gebeurt door de screening van gepubliceerde documenten. De instructies voor het onttrekken van de risico-indicatoren worden gedetailleerd beschreven in gestructureerde commando's of *prompts*. Het LLM zal eveneens referenties verstrekken, zoals tekstcitaten en paginanummers. Op die manier wordt het voor de FSMA-medewerkers gemakkelijker de automatisch gegenereerde resultaten te valideren. Een dashboard dat gedurende het jaar automatisch wordt bijgewerkt, vat de risico-indicatoren en referenties samen.

De FSMA brengt netwerken in kaart

De FSMA wil inzetten op netwerkanalyse om complexe systemen en interacties in kaart te brengen. Op die manier wil ze risico's en mogelijke inbreuken snel detecteren.

Netwerkanalyse is een krachtige methode om inzicht te krijgen in de relaties en interacties tussen een grote groep ondernemingen, bestuurders, aandeelhouders, gereguleerde functies en andere personen. In plaats van datapunten als losstaande, onafhankelijke elementen te bekijken, richt netwerkanalyse zich op het inzichtelijk maken van de verbindingen tussen deze datapunten: wie werkt met wie samen, welke ondernemingen delen bestuurders of eigenaars, hoe kan informatie zich verspreiden door een netwerk? Door deze relaties visueel in kaart te brengen, worden patronen die anders verborgen zouden blijven zichtbaar voor toezichhouders.

De FSMA beoogt dit soort van analyses bijvoorbeeld in te zetten in haar onderzoeken naar marktmisbruik. Zo kunnen netwerkverbindingen tussen partijen in kaart gebracht en geanalyseerd worden om te identificeren of koersgevoelige informatie mogelijk onrechtmatig werd gebruikt om winstgevende transacties uit te voeren.

TOEZICHTSACTIVITEITEN

Begrijpelijke en betrouwbare financiële producten	/ 48
Gedragsregels beschermen consumenten	/ 70
Actie tegen onregelmatige activiteiten	/ 75
Transparantie van de financiële markten	/ 83
Toezicht op de financiële dienstverleners	/ 91
Bescherming van het aanvullend pensioen	/ 107
Bestrijding van financiële inbreuken	/ 114
Financiële educatie	/ 118
Internationale activiteiten	/ 124

Begrijpelijke en betrouwbare financiële producten

Om te vermijden dat consumenten het moeilijk hebben om financiële producten te begrijpen en zich daardoor niet bewust zijn van de financiële risico's die ze nemen, controleert de FSMA financiële producten. Ze neemt initiatieven om problemen te voorkomen en het vertrouwen van de consument in financiële producten te vergroten. Haar toezicht wil ertoe bijdragen dat de aangeboden producten begrijpelijk, veilig, nuttig en kostentransparant zijn.

Toezicht op fondsen

De FSMA houdt toezicht op openbare instellingen voor collectieve belegging (ICB's), ook wel beleggingsfondsen⁸ genoemd. De meest voorkomende vorm van deze beleggingsfondsen in België zijn ICBE's, die beantwoorden aan de ICBE-richtlijn (in het Engels UCITS-richtlijn genoemd). De ICBE's zijn sedert enkele decennia hét paneuropese beleggingsproduct bij uitstek dat de belegger toelaat te investeren in beursgenoteerde effecten zonder de beurs zelf te moeten opvolgen.

Tendensen in de fondsensector sinds de financiële crisis

Aantal ICB's neemt af...

Eind 2025 waren er 88 Belgische openbare ICB's ingeschreven bij de FSMA (zie grafiek 2). Dat is een daling met bijna de helft sinds eind 2007, het jaar voor de financiële crisis. Een kleiner aantal ICB's kan leiden tot schaalvoordelen en een efficiënter fondsbeheer, wat de kosten kan drukken⁹.

...net zoals het aantal compartimenten

De meeste openbare ICB's bestaan uit verschillende compartimenten, afgescheiden gedeeltes met een eigen beleggingsbeleid. Eind 2025 waren er 499 compartimenten van Belgische openbare ICB's met een veranderlijk aantal rechten van deelneming ingeschreven bij de FSMA, een daling met 73 compartimenten ten opzichte van 2024¹⁰ (zie grafiek 3).

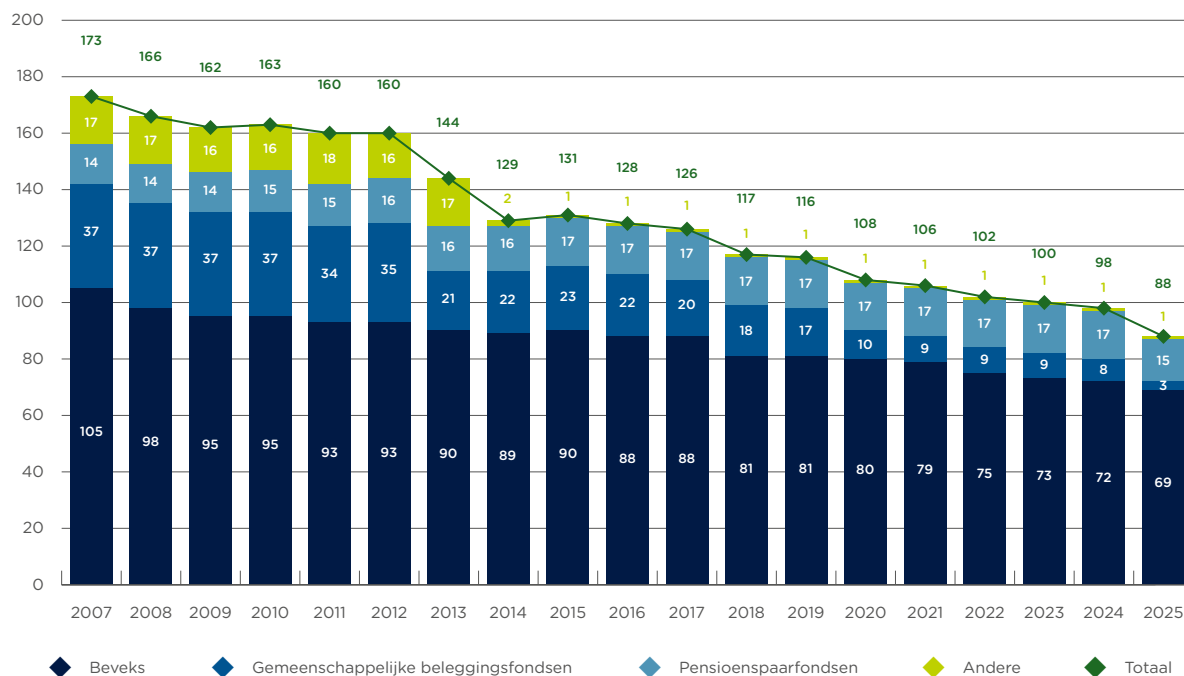
Net zoals het aantal Belgische openbare ICB's daalt ook het aantal compartimenten op lange termijn. Sinds eind 2007 is het aantal compartimenten van Belgische ICB's met bijna drie vierde afgenomen.

8 De statistieken over de ICB's kunnen in de toekomst wijzigen wanneer een ICB of een compartiment van een ICB op een bepaalde datum wordt geschrapt, met ingang van deze schrapping op een eerdere datum, wanneer een ICB aan de FSMA op een latere datum een correctie van bepaalde statistieken bezorgt, of als gevolg van statistische herclassificaties of een correctie van foutieve gegevens.

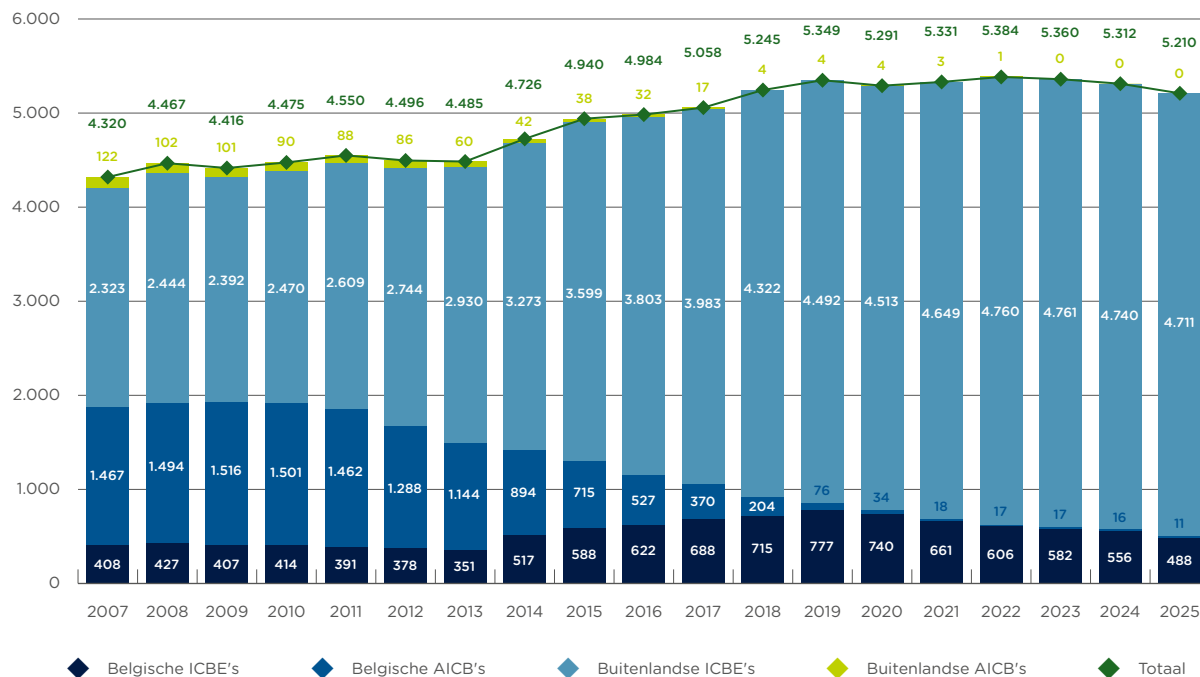
9 De daling van het aantal ICB's in de categorie 'andere' in 2014 is te wijten aan de vastgoedbelevaks die in deze periode het statuut van de geregelende vastgoedbeleggingsvennootschap aannamen.

10 Sommige van deze Belgische of buitenlandse ICB's zijn niet ingedeeld in compartimenten. Voor deze ICB's wordt de ICB zelf als een compartiment beschouwd in deze statistiek.

Grafiek 2: Evolutie van het aantal Belgische openbare ICB's opgedeeld volgens juridische vorm

Grafiek 3: Evolutie van het aantal compartimenten van openbare ICB's met een veranderlijk aantal rechten van deelneming

Europees paspoort is belangrijk

Indien zowel Belgische als buitenlandse openbare ICB's in aanmerking worden genomen, waren er op het einde van de verslagperiode 5.211 compartimenten geregistreerd bij de FSMA.

De grote meerderheid van de compartimenten die openbaar aangeboden kunnen worden in België zijn vandaag compartimenten van ICB's die voldoen aan de voorwaarden van de UCITS-richtlijn, ook wel instellingen voor collectieve belegging in effecten of ICBE's genoemd. Deze ICBE's beschikken over een Europees paspoort, waardoor ze vrij verhandeld kunnen worden binnen de Europese Economische Ruimte (EER).

De laatste vier jaar blijft het aantal in België geregistreerde compartimenten van buitenlandse ICBE's stabiel. De jaren daarvoor werden dan weer gekenmerkt door een stelselmatige toename: tussen 2009 en 2022 verdubbelde het aantal geregistreerde compartimenten van buitenlandse ICBE's nagenoeg.

Daar staat tegenover dat het aantal compartimenten van openbare alternatieve instellingen voor collectieve belegging (AICB's) op lange termijn sterk afgenomen is, zowel bij de Belgische als buitenlandse AICB's.

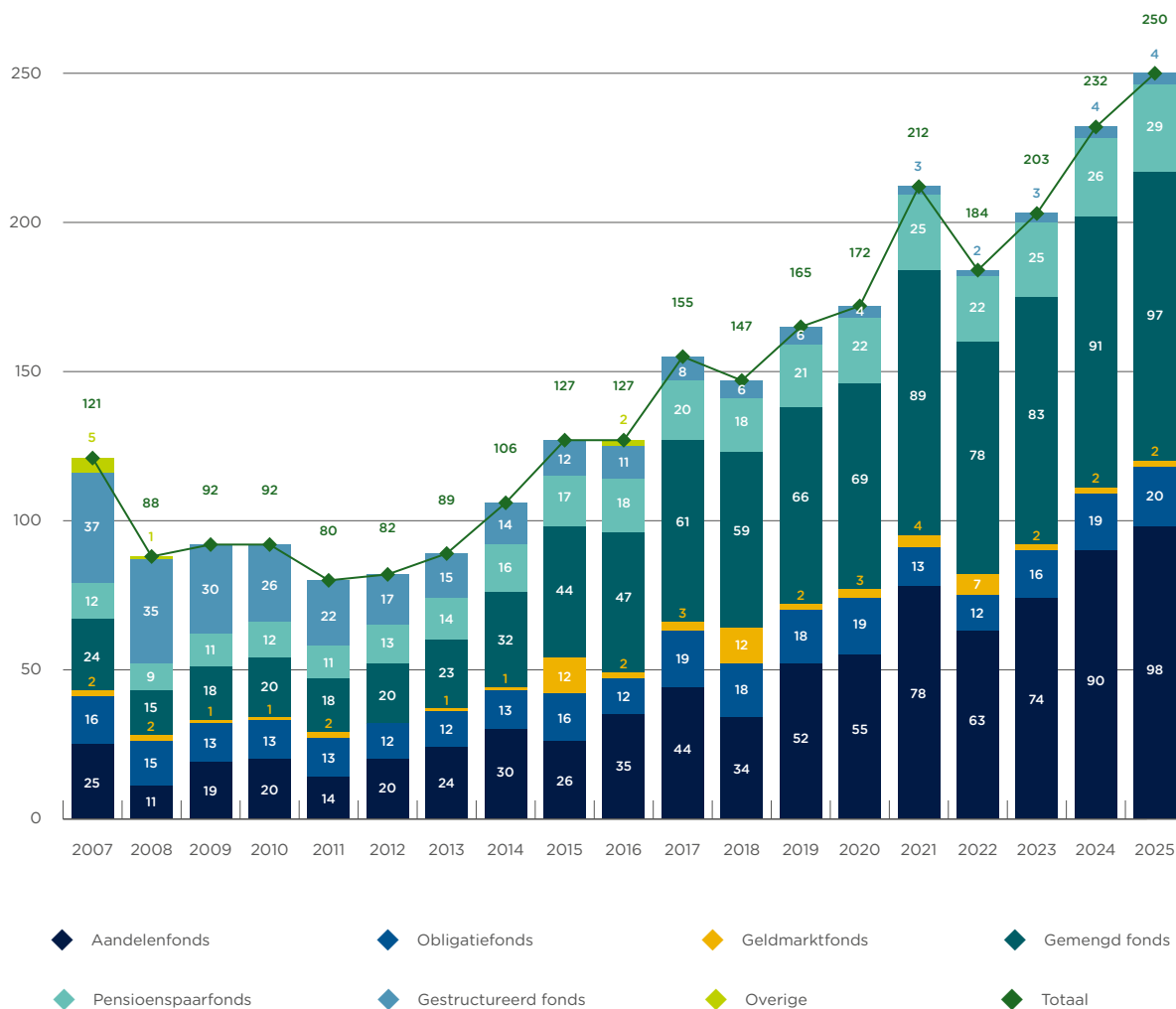
Opmerkelijk hierbij is dat bijna de helft van de gelden die vanuit België in de openbare ICB's belegd worden, gaat naar de 10 procent Belgische ICB's (bron: BEAMA).

Nettoactief opnieuw op hoogste niveau¹¹

Het totale nettoactief van de Belgische openbare ICB's met een veranderlijk aantal rechten van deelneming nam tijdens 2025 toe tot 250 miljard euro (zie grafiek 4). Deze toename is grotendeels een gevolg van de gunstige evolutie op de financiële markten. Ook een surplus aan inschrijvingen droeg hiertoe bij.

¹¹ Dit deel van het jaarverslag bevat een selectie van statistieken over de Belgische openbare ICB's met een veranderlijk aantal rechten van deelneming. De FSMA publiceert op haar website op kwartaalbasis ook een dashboard met een ruimer aanbod aan statistieken over de evolutie van deze sector.

Grafiek 4: Evolutie van het totaal nettoactief van de Belgische openbare ICB's met een veranderlijk aantal rechten van deelneming, ingedeeld volgens beleggingsbeleid (in miljard euro)

Hiermee bereikt het nettoactief van de sector opnieuw zijn hoogste niveau. Deze stijging sluit aan bij de opwaartse trend die sinds 2012 waarneembaar is.

Daarvoor, in 2008, daalde het nettoactief van de sector aanzienlijk: een gevolg van de wereldwijde financiële crisis. Gedurende de daaropvolgende periode, die onder meer gekenmerkt werd door de eurocrisis, bleef het nettoactief een aantal jaren op een relatief lager niveau. Het laagste niveau werd eind 2011 bereikt. Sindsdien is het totale nettoactief meer dan verdrievoudigd.

Gemengde fondsen en aandelenfondsen blijven de voornaamste categorieën

Op basis van het gevolgde beleggingsbeleid kan de sector van de Belgische openbare ICB's ingedeeld worden in zeven verschillende categorieën: aandelenfondsen, obligatiefondsen, gemengde fondsen¹², gestructureerde fondsen, geldmarktfondsen, pensioenspaarfondsen en de overige fondsen¹³.

De gemengde fondsen, aandelenfondsen, obligatiefondsen en pensioenspaarfondsen zijn de vier grootste categorieën. Eind 2025 zijn zij samen goed voor meer dan 97 procent van het totale nettoactief.

Sinds 2014 vormden de gemengde fondsen de grootste categorie. Eind 2025 waren deze fondsen goed voor 39 procent van de sector.

Ook het nettoactief van de aandelenfondsen kende de afgelopen jaren doorgaans een stijgende trend, waardoor hun belang in de sector stelselmatig toenam. Eind 2025 waren de aandelenfondsen goed voor meer dan 39 procent van de sector en evenaren zo de gemengde fondsen.

Fondsen mogen onder bepaalde voorwaarden beleggen in goud-ETC's

Een ETC (*Exchange Traded Commodity*) is een beursgenoteerd financieel product dat belegt in grondstoffen zoals goud of zilver.

Naar aanleiding van diverse wijzigingen in de regelgeving achtte de FSMA het nuttig toelichting te geven bij de mogelijkheid voor fondsen om in goud-ETC's te beleggen.

In de loop van 2025 gaf zij aan er geen bezwaar tegen te hebben dat fondsen in goud-ETC's beleggen, mits die beleggingen aan bepaalde voorwaarden voldoen¹⁴. Zo mogen ze bijvoorbeeld geen aanleiding geven tot een fysieke levering van goud en moet hun rendement identiek zijn aan dat van rechtstreekse beleggingen in goud.

Die voorwaarden houden onder meer in dat de goud-ETC's bepaalde kenmerken moeten vertonen. Zo blijft het potentiële verlies dat een fonds kan lijden omdat het zo'n instrumenten houdt, beperkt tot het bedrag dat het heeft betaald om die instrumenten te kopen. Bovendien mag de liquiditeit van die instrumenten het vermogen van een fonds om zijn rechten van deelneming in te kopen en de beleggers terug te betalen, niet in het gedrang brengen. Daartoe worden een betrouwbare waardering en passende informatie ter beschikking gesteld. Tot slot moet de aankoop van die instrumenten verenigbaar zijn met de beleggingsdoelstellingen of het beleggingsbeleid van een fonds en moeten de eraan verbonden risico's op passende wijze in aanmerking worden genomen in het kader van het risicobeheer van het fonds.

¹² In grafiek 4 worden tot en met 2016 ook alle dakfondsen in de categorie gemengde fondsen opgenomen, waardoor het nettoactief voor fondsen van deze categorie tot en met dat jaar als een bovengrens beschouwd moet worden. Dakfondsen zijn fondsen die voornamelijk in andere fondsen beleggen. In de praktijk blijken de meeste dakfondsen in België gemengde fondsen te zijn, wat deze benadering rechtvaardigt.

¹³ De indeling gebeurt hierbij op het niveau van de compartimenten. Hier verwijst de term 'fonds' dan ook naar een compartiment van een ICB, voor zover de ICB is ingedeeld in meerdere compartimenten. Compartimenten kunnen soms ook het voorwerp uitmaken van een statistische herclassificatie.

¹⁴ Voor meer details, zie vraag 3.3 van de mededeling FSMA_2023_25 van 25 oktober 2023 (update van 16 juli 2025), getiteld "Q&A's over ICBE's".

Beleggingen in defensie: een hernieuwd debat

De gewijzigde geopolitieke context leidt tot een hernieuwd debat over beleggen in ondernemingen die actief zijn in de wapen- of defensiesector. Waar het beleggingsbeleid van een fonds dergelijke beleggingen in het verleden vaak uitsloot om ethische of duurzaamheidsredenen, worden beleggingen in ondernemingen in deze sector weer vaker toegelaten, ook bij fondsen die duurzaamheidskenmerken vertonen.

Dit roept vragen op over de toelaatbaarheid van dergelijke beleggingen door Belgische fondsen, zowel vanuit nationaal recht als vanuit het Europese duurzaamheidskader.

Op nationaal niveau verbiedt de Belgische wapenwet van 8 juni 2006¹⁵ de financiering van ondernemingen die actief zijn in cluster munitie, antipersoonsmijnen, submunitie en bepantsering met verarmd of industrieel uranium. Belgische fondsen mogen dus niet beleggen in zulke ondernemingen¹⁶.

Daarnaast spelen de Europese duurzaamheidsregulering en inzonderheid SFDR¹⁷ een belangrijke rol. Voor fondsen die geen ecologische of sociale kenmerken promoten (artikel 6-fondsen) of deze louter promoten (artikel 8-fondsen) zijn geen algemeen inhoudelijke verbodsbepalingen van toepassing. Voor zover ze de Belgische wapenwet respecteren, kunnen dergelijke fondsen in principe investeren in defensie.

Voor fondsen die een duurzame belegging nastreven (artikel 9-fondsen) ligt dit gevoeliger. Deze mogen immers enkel beleggen in activa die kwalificeren als duurzame beleggingen in de zin van SFDR. Deze Europese verordening vereist dat duurzame beleggingen bijdragen aan een milieu- of sociale doelstelling, praktijken van goed bestuur volgen en geen ernstige afbreuk doen aan andere milieu- of sociale doelstellingen, in overeenstemming met het *Do not significantly harm*-principe. De concrete toepassing hiervan wordt grotendeels aan de financiële marktdeelnemer overgelaten, mits toetsing aan bepaalde indicatoren die wijzen op negatieve gevolgen van een bepaalde belegging, ook wel bekend als de *Principal Adverse Impact*-indicatoren (PAI)¹⁸.

De Europese Commissie publiceerde richtsnoeren over de toepasselijkheid van het EU-kader voor duurzame financiering op de defensie-industrie. In een mededeling¹⁹ verduidelijkte ze dat de defensie-industrie 'het potentieel [heeft] om bij te dragen aan onze gemeenschappelijke vrede en veiligheid'. Verder herinnert de Commissie aan een relevante PAI-indicator voor de beoordeling van mogelijke ongunstige effecten wanneer financiële marktdeelnemers in de defensie-industrie beleggen, met name 'de blootstelling aan controversiële wapens': antipersoonsmijnen, cluster munitie, biologische en chemische wapens.

15 Wet van 8 juni 2006 houdende de regeling van economische en individuele activiteiten met wapens.

16 Er is een uitzondering voor beleggingsinstellingen waarvan het beleggingsbeleid, overeenkomstig hun statuten of beheersreglement, tot doel heeft de samenstelling te volgen van een welbepaalde aandelen- of obligatie-index.

17 Verordening (EU) 2019/2088 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2019 betreffende informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiële dienstensector.

18 In overeenstemming met punt 22.7 a) van de *Consolidated questions and answers (Q&A) on the SFDR (Regulation (EU) 2019/2088) and the SFDR Delegated Regulation (Commission Delegated Regulation (EU) 2022/1288)* moeten alle PAI-indicatoren vermeld in Tabel 1 van Bijlage 1 en enige relevante indicatoren vermeld in Tabel 2 en 3 van Bijlage I van de Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 gebruikt worden om na te gaan of een belegging beantwoordt aan de *Do not significantly harm*-vereisten.

19 Mededeling van de Commissie over de toepassing van het kader voor duurzame financiering en de richtlijn inzake passende zorgvuldigheid in het bedrijfsleven op het gebied van duurzaamheid op de defensiesector, C/2025/4950, PB C van 30 december 2025, blz. 1 e.v. (hierna 'de Mededeling').

Ook de ESMA-richtsnoeren inzake fondsnamen met ESG- of duurzaamheidsgerelateerde termen zijn relevant. Fondsen die dergelijke termen in hun naam gebruiken, mogen niet investeren in ondernemingen die betrokken zijn bij activiteiten in verband met ‘verboden wapens’²⁰. Het begrip verboden wapens heeft eveneens betrekking op antipersoonsmijnen, clustermunities, biologische en chemische wapens.

Tegen deze achtergrond blijft het aangewezen dat beheerders bij beleggingen in defensie een zorgvuldige analyse maken van het hoger geschetste rechtskader, het beleggingsbeleid van het betrokken fonds en de beschikbare duurzaamheidsinformatie. Transparantie, coherentie en documentatie blijven daarbij essentieel.

Analyse van de fondsen waarvan de naam termen bevat die verband houden met ESG-criteria of met duurzaamheid

Sinds 21 mei 2025 zijn de ‘ESMA-richtsnoeren over fondsnamen waarin ecologische, sociale en governancegerelateerde termen (ESG-termen) of duurzaamheidsgerelateerde termen worden gebruikt’ volledig in werking getreden. Die richtsnoeren leggen duidelijk omschreven duurzaamheidscriteria vast. Als een fondsnaam bepaalde termen bevat, gelden er dus uitsluitingen voor de beleggingen die het fonds mag aanhouden. Tegelijkertijd moet 80 procent van de portefeuille voldoen aan de duurzaamheidskenmerken die de fondsnaam benadrukt.

Begin 2025 stelde de FSMA een lijst van ESG- of duurzaamheidsgerelateerde termen op. Zij identificeerde 121 openbare fondsen met een duurzaamheidsgerelateerde term in hun naam.

De FSMA bevroeg de beheerders van die fondsen om, enerzijds, hun aandacht te vestigen op de aanstaande toepassing van de richtsnoeren, en, anderzijds, te vernemen wat zij van plan waren met de betrokken fondsen. De beheerders konden hetzij de fondsnaam veranderen, hetzij bevestigen dat de fondsen zich aan de richtsnoeren zouden conformeren.

Voor de overgrote meerderheid van de openbare fondsen waarvan de naam een ESG- of duurzaamheidsgerelateerde term bevatte, bevestigden de beheerders de richtsnoeren te willen naleven. Slechts enkele openbare fondsen gaven aan hun fondsnaam te willen veranderen.

De FSMA zal de portefeuilles van de betrokken fondsen controleren om de correcte toepassing van de in de richtsnoeren vastgestelde criteria te verifiëren.

²⁰ Artikel 12.1. a) van Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/1818 inzake EU-klimaattransitiebenchmarks en op de Overeenkomst van Parijs afgestemde benchmarks, zoals vervangen door artikel 1 van de Gedelegeerde Verordening 2025/1775.

Analyse van de kosten en van de prestaties van de pensioenspaarfonds

In september 2025 bezaten 1,8 miljoen Belgen of 35 procent van de Belgische actieve bevolking rechten van deelneming in een pensioenspaarfonds. De gemiddelde totale belegging van die beleggers bedroeg zo'n 15.000 euro²¹.

Tussen 2011 en 2025 is het nettoactief van de pensioenspaarfonds meer dan verdubbeld tot 28 miljard euro, of 11 procent van het totale nettoactief van de Belgische openbare ICB's. In België worden thans 23 pensioenspaarfonds gecommmercialiseerd, allemaal Belgische pensioenspaarfonds met de euro als munteenheid.

Vaak is het de fiscale aftrekbaarheid van deze belegging die mensen ertoe aanzet rechten van deelneming in pensioenspaarfonds te kopen.

De FSMA analyseerde de kosten en de prestaties van de Belgische pensioenspaarfonds voor de periode 2010-2025.

De kosten van de pensioenspaarfonds bleven zeer stabiel in de loop van de tijd

De instapkosten, die tussen nul procent en drie procent schommelen, veranderden nauwelijks in de loop van de tijd. Slechts drie pensioenspaarfonds rekenen geen instapkosten aan. Ook de recurrente kosten evolueerden amper: de voorbije 15 jaar lagen ze tussen 1,01 procent en 1,97 procent. Bij de meeste pensioenspaarfonds lagen de recurrente kosten tussen 1,25 procent en 1,33 procent.

Worden de kosten van de pensioenspaarfonds vergeleken met die van andere Belgische openbare beleggingsfonds, vooral van de gemengde fonds, de categorie die – qua portefeuillesamenstelling en doelpubliek – het best vergelijkbaar is, dan blijken de instapkosten gemiddeld vergelijkbaar te zijn, terwijl de recurrente kosten minder bedragen bij de pensioenspaarfonds.

De prestaties van de pensioenspaarfonds zijn positief op lange termijn

Het gemiddelde nettojaarrendement was positief tijdens 12 van de 15 onderzochte jaren, hoewel er in de loop van de tijd grote schommelingen bleken te bestaan tussen de verschillende fonds. Het gecumuleerde nettorendement ligt gemiddeld hoger dan de inflatie.

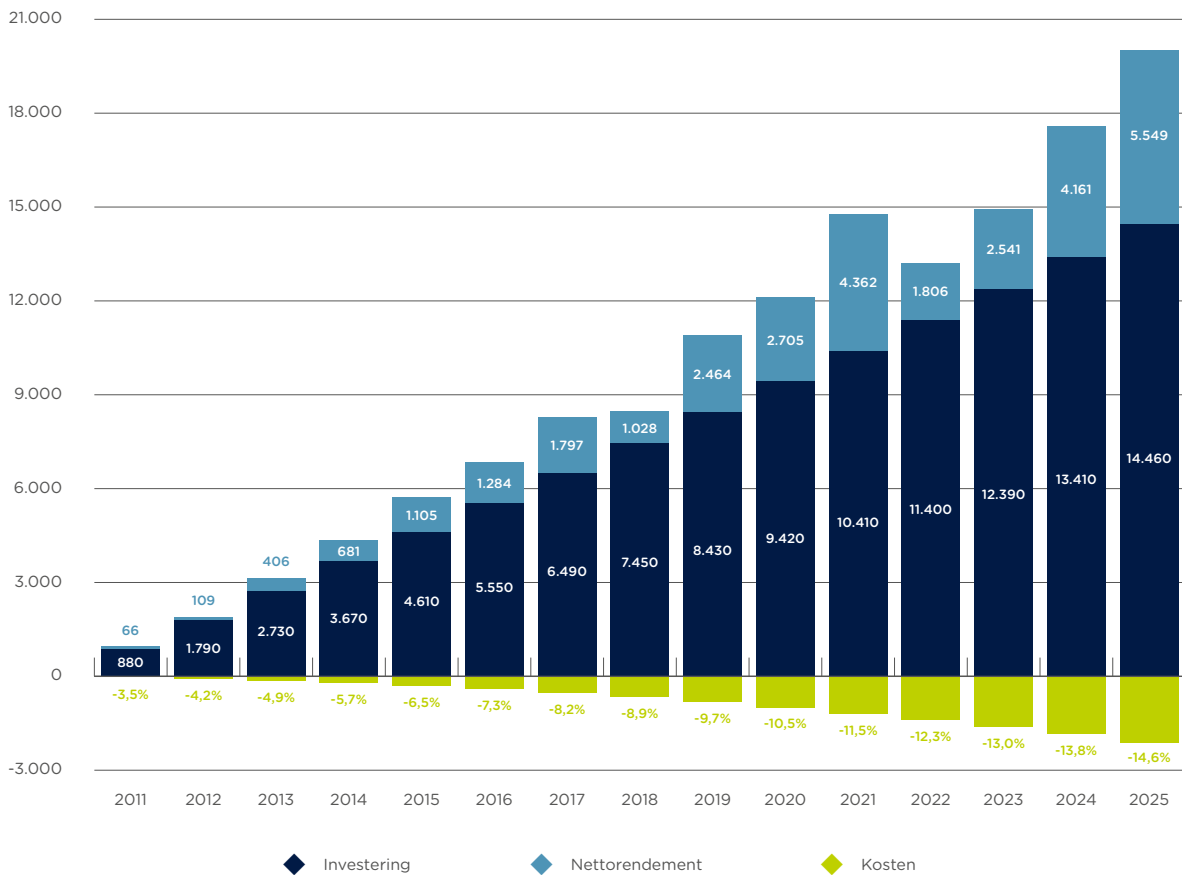
Voor een belegger die de voorbije 15 jaar jaarlijks het maximumbedrag stortte dat recht geeft op een belastingaftrek van 30 procent, of in totaal 14.460 euro, en die in die periode het gemiddelde rendement van de pensioenspaarfonds behaalde:

- bedroeg het cumulatieve rendement, na aftrek van de kosten, 5.549 euro (38 procent van het belegde bedrag), en het interne rendement 4,1 procent;
- bedroeg de totale kostenlast 2.214 euro (14,6 procent van het belegde bedrag).

²¹ Door BEAMA gepubliceerde cijfers voor het derde kwartaal van 2025.

Onderstaande grafiek toont de evolutie van die belegging tijdens de observatieperiode van 15 jaar.

Grafiek 5: Evolutie van de kosten en rendementen van de pensioenspaarfondsen

Tijdens de observatieperiode van 15 jaar lagen de gemiddelde rendementen hoger bij fondsen met een dynamisch beleggingsprofiel (intern rendementspercentage: 4,94 procent) dan bij fondsen met een gebalanceerd (intern rendementspercentage: 3,82 procent) of een defensief beleggingsprofiel (intern rendementspercentage: 2,31 procent).

De resultaten verschillen per fonds. Tijdens de onderzoeksperiode behaalde elk pensioenspaarfonds echter een positief intern rendementspercentage (meer dan nul procent).

Beperkt toezicht over kleinschalige beheerders en hun fondsen

Kleinschalige beheerders zijn fondsenbeheerders waarvan de activa onder beheer niet mogen uitkomen boven een bepaalde drempel.

De FSMA heeft in het verslagjaar informatie verspreid over de beperkte wettelijke omkadering van kleinschalige beheerders en de niet-openbare fondsen die zij beheren²². Dergelijke fondsen kunnen zowel een externe beheerder aanstellen als intern beheerd zijn.

Zowel de kleinschalige beheerders als de fondsen onder hun beheer zijn niet-gereguleerde entiteiten die – op enkele uitzonderingen na²³ – niet onder FSMA-toezicht vallen. De FSMA verstrekt geen vergunning of toelating aan dergelijke beheerders.

Zij registreert deze kleinschalige beheerders enkel indien de activa onder beheer een bepaalde drempel niet overschrijden en zij zich ertoe verbinden geen openbaar aanbod te verrichten. Kleinschalige beheerders mogen zich immers niet richten tot het brede publiek en hanteren vaak een minimuminleg van 100.000 euro bij intekening op de fondsen die zij beheren.

Ook zijn de fondsen onder beheer niet onderworpen aan wettelijke regels inzake risicobeheer, liquiditeit of diversificatie. Beleggen in dergelijke fondsen kan dus aanzienlijke risico's inhouden.

De FSMA publiceert een lijst van de vergunde beheervenootschappen. Daarnaast publiceert ze eveneens een lijst van de kleinschalige beheerders, ongeacht of deze intern beheerd zijn. Zo kunnen beleggers het statuut van de beheerder nagaan.

22 Zie mededeling FSMA_2025_15 van 17 november 2025, getiteld "Bericht aan de beleggers: bepaalde fondsen met een minimale inleg van € 100.000 vallen niet onder FSMA-toezicht".

23 Zoals bijvoorbeeld de antiwitwaswetgeving. Verder kan een beperkte transparantieplicht gelden, in de mate dat het fonds wordt aangeboden aan niet-professionele beleggers (opmaak van een *Key Information Document*).

GEOFFREY TOMBEUR OVER DATAGEDREVEN TOEZICHT IN DE SECTOR VAN HET ASSET MANAGEMENT

“Het gebruik van data biedt een echte meerwaarde voor het toezicht van de FSMA”

Data vormen een onmisbaar element bij het beoordelen van risico's in de financiële sector. “We bouwen het datagedreven toezicht steeds verder uit op basis van onze ervaringen,” zegt coördinator **Geoffrey Tombeur**.

Waarom zet de FSMA in op data bij haar toezicht?

“Data zijn essentieel als ondersteuning voor het nemen van beslissingen. Er zijn steeds meer data van hoge kwaliteit beschikbaar. Bovendien zien we een grote vooruitgang op het gebied van datatechnieken. Onze ervaring leert dat het gebruik van data een echte meerwaarde kan bieden voor het op risico's gebaseerd toezicht.”

Hoe worden data gebruikt bij dat toezicht?

“In asset management gebruiken we risicobeoordelingsmodellen om een selectie of prioritering te maken bij het gebruik van toezichtsinstrumenten en die af te stemmen op de geïdentificeerde risico's.”

Kan u andere voorbeelden geven?

“We gebruiken modellen om liquiditeitsrisico's van fondsen in te schatten. We ontwikkelden ook een tool om mogelijke greenwashing bij fondsen op te sporen. Verder spelen data een belangrijke rol bij ons toezicht op kosten, het gebruik van benchmarks, de naleving van eigenvermogensvereisten, ... Deze analyses laten ons toe om meer gerichte toezichtsacties op te zetten.

We gebruiken ook data om tendensen in de sector op te volgen. Een deel van deze analyses publiceert de FSMA in haar driemaandelijks overzicht van de Belgische openbare ICB's en in de *Congress Columns*.

We zijn waakzaam bij spanningen in de markt. Hiervoor bouwden we aan het begin van de covid-pandemie een nieuwe datacollectie en -analyse uit. Die laat ons toe om snel een eerste inschatting te doen, zoals in 2025 bij de aankondiging van de Amerikaanse handelstarieven.”

Hoe organiseert de FSMA de ontwikkeling van haar data-analysetools?

“De FSMA centraliseerde haar expertise in een centrum voor data-analyse, wat zorgt voor een coherente aanpak bij het gebruik van data. De doorgedreven samenwerking tussen diensten bij de ontwikkeling van data-analysetools zorgt ook voor hun vlotte integratie in de toezichtspraktijk.”

Welke databronnen gebruikt de FSMA?

“De instellingen onder toezicht zijn onderworpen aan diverse rapporteringsverplichtingen. Deze dataverzamelingen vormen de kern van de data-analyses. Deze data kunnen we aanvullen met externe data. We zetten ook stappen om gegevens uit documenten te distilleren door gebruik te maken van tekstanalyse-technieken.”

“Er zijn steeds meer data van hoge kwaliteit beschikbaar”

Hoe verzekert de FSMA zich van de datakwaliteit?

“Datakwaliteit is cruciaal om tot zinvolle inzichten te komen. Dit betekent dat data juist, volledig en tijdig moeten zijn. We trachten dit in de eerste plaats te bereiken door een combinatie van heldere instructies en controles, ook na indiening van de rapportering.”

Wat is het toekomstperspectief?

“Datagedreven toezicht is niet louter een aanvulling op de traditionele toezichtsinstrumenten. Er is sprake van een échte integratie van data-analyses in de toezichtspraktijk van de FSMA. We bouwen het datagedreven toezicht steeds verder uit. Zo ontwikkelen we een tool om via portefeuillegegevens risico's van fondsen beter in kaart te brengen.”

Financiële stabiliteit: private equity en private credit in het vizier

Analyse van niet-bancaire financiële intermediatie

De FSMA volgt de ontwikkelingen op het vlak van niet-bancaire financiële intermediatie (NBFi) en de financiële stabiliteitsrisico's die daaruit voortvloeien nauwgezet op.

NBFi verwijst naar een zeer diverse reeks entiteiten en activiteiten buiten het bancaire systeem. In een brede context verwijst het begrip naar entiteiten zoals beleggingsfondsen, verzekeringsondernemingen, pensioenfondsen en centrale tegenpartijen, maar ook naar beperkt gereguleerde of niet-gereguleerde entiteiten zoals family offices.

De FSMA werkt regelmatig samen met de Nationale Bank van België (NBB) om de ontwikkelingen die relevant zijn voor België te analyseren. De FSMA en de NBB publiceerden in januari 2025 een update van hun verslag over asset management en NBFi. Ze identificeerden geen materiële risico's voor de financiële stabiliteit die voortvloeien uit de omvang en aard van NBFi in België of uit de verwevenheid van Belgische entiteiten met NBFi-entiteiten buiten België.

Belang van internationale samenwerking

In hun verslag benadrukten de FSMA en de NBB dat zij de ontwikkelingen en risico's van NBFi en de asset managementsector beogen op te volgen binnen een internationale context, wegens het grensoverschrijdend karakter van deze activiteiten.

De FSMA werkt samen met internationale instellingen, zoals de *International Organization of Securities Commissions* (IOSCO) en de *Financial Stability Board* (FSB). IOSCO en de FSB hebben de afgelopen jaren verscheidene initiatieven genomen om kwetsbaarheden van NBFi te monitoren, te beoordelen en aan te pakken.

Een belangrijk thema waar IOSCO en de FSB de afgelopen jaren veel aandacht aan hebben besteed, is het liquiditeitsrisico bij beleggingsfondsen.

In mei 2025 publiceerde IOSCO haar definitieve verslag met herziene aanbevelingen voor het beheer van liquiditeitsrisico's bij beleggingsfondsen. Zij vormen het voorlopige sluitstuk van een reeks van werkzaamheden van IOSCO en de FSB om het liquiditeitsrisicobeheer te versterken.

Mogelijke risico's bij private finance

Private finance vormde een specifiek aandachtspunt in het meest recente NBFi-verslag van de FSMA en de NBB. Private finance omvat activiteiten die verband houden met het aantrekken van kapitaal en het verstrekken van leningen door niet-bancaire investeerders aan ondernemingen via bilaterale transacties, zoals private equity²⁴ en private credit.

²⁴ Zie ook dit verslag, p. 103.

Private finance is een belangrijke bron van financiering voor ondernemingen die zich niet of in mindere mate financieren via de bancaire kanalen of via de openbare financiële markten. Voor beleggers met een langetermijnvisie biedt private finance aanvullende beleggingsmogelijkheden. Deze vorm van financiering kan echter ook risico's met zich meebrengen op het gebied van beleggersbescherming en financiële stabiliteit.

Deze risico's staan sinds een aantal jaren op de radar van internationale instellingen. Zo was IOSCO in 2023 één van de eerste organisaties die een diepgaande analyse van private finance uitvoerde en daarbij wees op de risico's die verbonden zijn met de beperkte transparantie die inherent is aan private markten²⁵. In 2025 publiceerde IOSCO ook een consultatieverslag met een reeks aanbevelingen over de waardering van instellingen voor collectieve belegging²⁶, onder meer om rekening te houden met het groeiende belang van fondsen die investeren in minder liquide en illiquide activa, waaronder private assets. Ook de FSB heeft analytisch werk verricht om specifiek de kwetsbaarheden van private credit in kaart te brengen (zie verder).

Mogelijke kwetsbaarheden bij private credit

Private credit verwijst doorgaans naar de directe kredietverschaffing aan ondernemingen door niet-bancaire investeerders. Eén van de uitdagingen bij private credit is het ontbreken van een definitie die in meerdere landen gebruikt kan worden. Hierdoor is het niet altijd eenvoudig om deze activiteit af te bakenen en te identificeren.

In de praktijk gaat het om een activiteit die vaak via privatecreditfondsen wordt uitgevoerd, maar institutionele beleggers kunnen ook rechtstreeks aan kredietverschaffing doen.

Wereldwijd zijn privatecreditactiva de afgelopen jaren gegroeid, maar de markt blijft aanzienlijk groter in de Verenigde Staten in vergelijking met Europa. Binnen de Belgische asset managementsector is het belang van private credit beperkt.

Private credit kan een aantal kwetsbaarheden met zich meebrengen. Deze kunnen voortvloeien uit de kenmerken van de kredietnemers en praktijken bij de kredietverschaffing of kredietbeoordeling, verouderde waarderingen, hefboomfinanciering, liquiditeitsrisico's en de verwevenheid met andere financiële instellingen.

Recent hebben een aantal gebeurtenissen in de privatecreditmarkt in de Verenigde Staten geleid tot bredere bezorgdheden over private credit. Zo waren er eind 2025 enkele prominente faillissementen van ondernemingen die ook geleend hadden in de privatecreditmarkt. Begin 2026 werden een aantal zogenaamd 'semi-liquide' privatecreditfondsen ook geconfronteerd met uittredingsverzoeken die de door hen toegestane limieten overschreden.

²⁵ Zie IOSCO, Thematic Analysis: Emerging Risks in Private Finance, Final Report, September 2023.

²⁶ Zie IOSCO, Valuing Collective Investment Schemes (CIS), Consultation Report, November 2025.

Tendensen op de markt van de bankbeleggingsproducten

In 2025 toonden de beleggers meer interesse voor beleggingen in niet-gestructureerde bancaire schuldinstrumenten (voor zo'n negen miljard euro) dan voor beleggingen in gestructureerde producten (voor zo'n drie miljard euro). Die belangstelling was echter nog groter in 2024, het jaar waarin zes keer meer werd belegd in niet-gestructureerde bancaire schuldinstrumenten dan in gestructureerde producten.

Daling van de beleggingen in niet-gestructureerde bancaire schuldinstrumenten

Tussen 2024 en 2025 daalden de in niet-gestructureerde bancaire schuldinstrumenten belegde bedragen van 13 naar bijna 9 miljard euro. Meer dan een derde van die 9 miljard euro werd in oktober 2025 belegd. Wellicht hield die piek verband met de in september 2023 gelanceerde staatsbon die in september 2024 op vervaldatum kwam. Het daarbij vrijgekomen geld werd door de consumenten wellicht opnieuw in producten op één jaar belegd, waardoor het in september 2025 opnieuw op vervaldatum kwam.

Die daling hield vooral verband met de daling van de beleggingen in kasbons, die in 2025 slechts 24 procent van de belegde bedragen vertegenwoordigden.

Iets minder dan de helft van de beleggingen in 2025 (ongeveer 40 procent) betrof niet-gestructureerde bancaire schuldinstrumenten die, naar goeddunken van de emittent, vervroegd kunnen worden terugbetaald op vooraf vastgestelde datums (de zogenaamde vastrentende 'callable' producten).

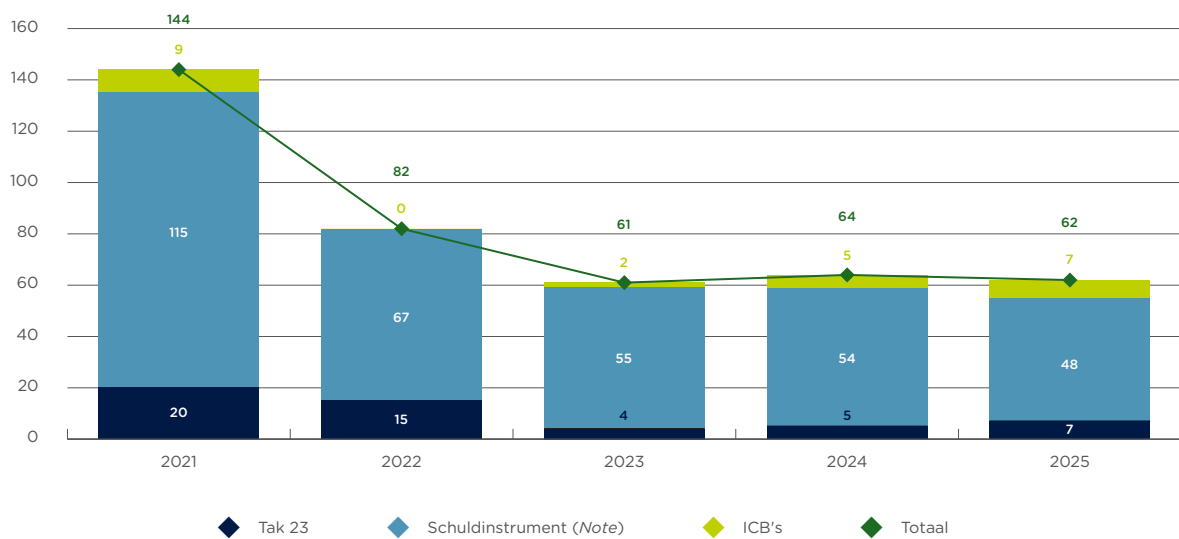
Gestructureerde producten trokken meer beleggers aan

Gestructureerde producten zijn ingewikkelde beleggingsproducten. Ze kunnen moeilijk te begrijpen zijn voor particuliere beleggers, die daardoor niet altijd in staat zijn om de risico's ervan goed in te schatten. Daarom heeft de FSMA in 2011 een moratorium ingesteld op de verkoop van bijzonder complexe gestructureerde producten. Dit moratorium stelt criteria vast op basis waarvan gestructureerde producten die als te complex worden beschouwd, van de markt kunnen worden geweerd. Het aanbod van gestructureerde producten is sindsdien vereenvoudigd.

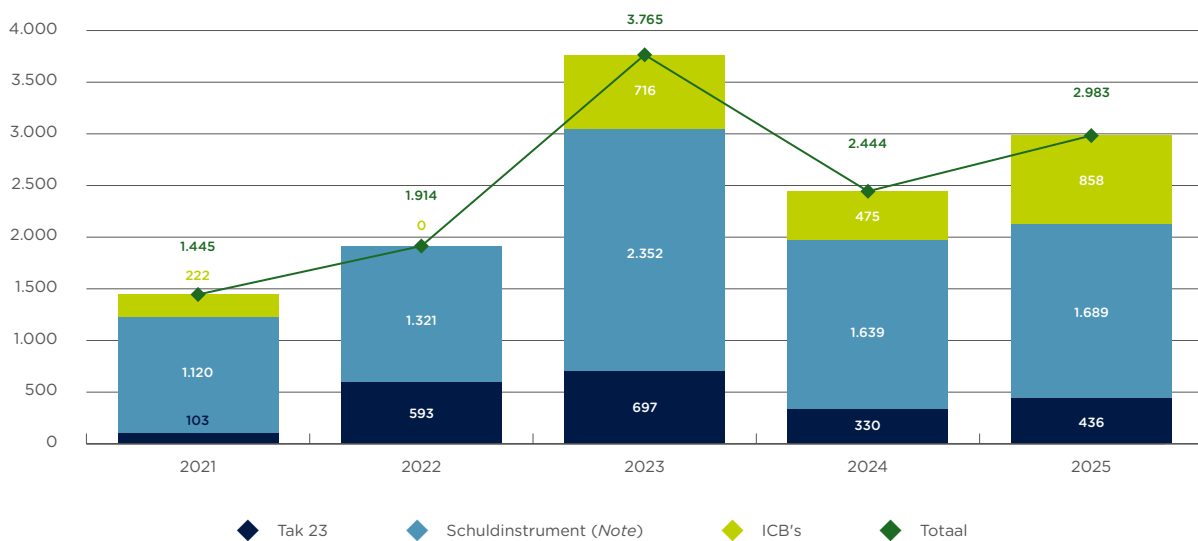
In 2025 stegen de beleggingen in gestructureerde producten ten opzichte van 2024. Bijna 75 procent van de bedragen werd in het tweede halfjaar van 2025 opgehaald.

Het aantal jaarlijks uitgegeven gestructureerde producten is daarentegen constant gebleven sinds 2023. De meest voorkomende rechtsvorm was die van de schuldinstrumenten (*Notes*) (48 producten). In 2025 werden slechts zeven gestructureerde instellingen voor collectieve instellingen en zeven gestructureerde tak 23-producten gedistribueerd.

Grafiek 6: Evolutie van het aantal niet bijzonder ingewikkelde gestructureerde producten die worden gecommercialiseerd (per jaar)

Grafiek 7: Evolutie van het uitgavevolume van niet bijzonder ingewikkelde gestructureerde producten die worden gecommercialiseerd (in miljoen euro per jaar)

De grote comeback van aandelenkorven als onderliggende waarden

Sinds 2022 worden rentevoeten op grote schaal gebruikt als onderliggende waarden om de vergoedingsformule voor gestructureerde producten te bepalen. In 2025 waren aandelenkorven, qua uitgiftebedrag, de meest gebruikte onderliggende waarde.

Er werden minder gestructureerde producten in euro uitgegeven, hoewel ze qua uitgiftebedrag toch de grootste bleven

In 2025 werd 13 procent van de gestructureerde producten uitgegeven in Amerikaanse dollar en 2 procent in Noorse kroon (qua uitgiftebedrag). De rest werd uitgegeven in euro.

Looptijden van 5 tot 8 jaar voor de meeste gestructureerde producten

De enige gestructureerde producten met een looptijd van meer dan 8 jaar waren tak 23-producten.

Recht op terugbetaling van het kapitaal op vervaldag: een belangrijke factor bij beleggingsbeslissingen

De stijging van de rentevoeten sinds 2022 stelde de distributeurs in staat om bijna uitsluitend gestructureerde producten te verkopen die op vervaldatum recht geven op de terugbetaling van minstens 100 procent van het kapitaal (zowel qua aantal producten als qua uitgegeven bedrag). In 2025 maakten die producten nog slechts 88 procent van het uitgegeven bedrag uit.

Dienstverleners in crypto en cryptotrackers doen intrede op de Belgische markt

Eind 2024 trad een Europese verordening in werking met nieuwe regels voor aanbieders van cryptoactiva en cryptoactivadiensten. De verordening bepaalt onder meer dat de bevoegde autoriteiten van EU-lidstaten vergunningen uitreiken aan nog niet gereguleerde cryptoactivadienstverleners die daarmee actief kunnen zijn in alle 27 lidstaten. Instellingen die reeds onder de traditionele financiële regels vallen kunnen onder bepaalde voorwaarden cryptoactivadiensten verlenen na een kennisgeving aan de bevoegde autoriteit.

De nieuwe wetgeving zet ook de Belgische markt in beweging. Een Belgische bank kondigde aan dat zij in 2026 de mogelijkheid biedt om een beperkt aantal cryptoactiva te verhandelen via haar online beleggingsplatform. Klanten zullen hun eigen beslissingen nemen en zullen geen beleggingsadvies krijgen. Voordat zij kunnen beginnen met handelen in crypto, zullen zij een kennis- en ervaringstest moeten afleggen, waarbij wordt beoordeeld of zij zich bewust zijn van de risico's die aan cryptobeleggingen verbonden zijn.

De handel in cryptoactiva gebeurt onder de Europese verordening MiCA (zie kader). De bank verstrekt de dienst orderuitvoering. Tegenpartijen van de aan- en verkopen zijn twee liquiditeitsverschaffers. De FSMA oordeelde dat er in dit geval geen aanwijzingen waren dat deze activiteit een aanbieding aan het publiek van cryptoactiva inhoudt. Ze wees de bank er dan ook op om in de reclame de focus te leggen op de dienstverlening en niet op het aanbod van specifieke cryptoactiva. Uiteraard zal de FSMA haar oordeel hierover herzien indien op Europees niveau een andere benadering wordt weerhouden waarbij men stelt dat dergelijke dienstverlening ook een aanbod aan het publiek inhoudt.

Een aantal kredietinstellingen lichtte de FSMA in over hun intentie om cryptotrackers beschikbaar te stellen van hun klanten via hun online beleggingsplatform. Cryptotrackers zijn financiële instrumenten die zo getrouw mogelijk de waarde van een bepaald cryptoactief proberen te weerspiegelen. De rol van de kredietinstellingen zal beperkt blijven tot het ontvangen, doorgeven en uitvoeren van orders met betrekking tot die cryptotrackers. De kredietinstellingen engageren zich ertoe om zich te houden aan het commercialiseringsverbod van bepaalde financiële producten aan niet-professionele klanten²⁷. Ze zullen met name geen reclame maken voor de cryptotrackers noch beleggingsadvies verstrekken. De FSMA heeft zich niet verzet tegen deze initiatieven.

Finfluencers zetten commercialiseringsacties voor virtuele munten vaak stop

De FSMA heeft in de loop van 2025 toezicht gehouden op de naleving van haar reglement over crypto-reclame²⁸. Dit reglement verplicht personen die aan de hand van reclame virtuele munten commercialiseren om consumenten duidelijk te waarschuwen voor de risico's ervan. De FSMA identificeerde — onder meer door gebruik te maken van webscraping — een twintigtal finfluencers die zich niet aan de regels hielden. De finfluencers in binnen- en buitenland hebben hun commercialiseringsacties voor virtuele munten ten aanzien van consumenten in België stopgezet.

27 FSMA-reglement van 3 april 2014 van de FSMA betreffende het commercialiseringsverbod van bepaalde financiële producten aan niet professionele cliënten.

28 FSMA-reglement van 5 januari 2023 van de FSMA dat beperkende voorwaarden verbindt aan de commercialisering van virtuele munten bij consumenten.

Evolutie van het reglementaire kader voor cryptoactiva

Op 30 december 2024 trad de Europese MiCA-verordening²⁹ in werking. Die verordening voorziet in een geharmoniseerd en specifiek kader voor de cryptoactivamarkten. Ze legt regels vast voor de cryptoactiva en de daarmee verband houdende diensten en activiteiten die nog niet aan bod komen in andere wetgevende teksten van de Europese Unie. Doelstelling is de evenredige behandeling van de uitgevers³⁰ van cryptoactiva en de aanbieders van cryptoactivadiensten (CASP's) te garanderen.

In de meeste lidstaten en onder voorbehoud van de verplichtingen in de strijd tegen witwassen van geld en financiering van terrorisme was de aanbieding van cryptoactivadiensten nog niet gereguleerd, ondanks de potentiële risico's die ze inhouden voor de beleggersbescherming, de marktintegriteit en de financiële stabiliteit. Precies om die risico's aan te pakken, voorziet de MiCA-verordening in operationele, organisatorische en prudentiële vereisten die gelden voor de CASP's. Bijgevolg moeten die aanbieders een vergunning verkrijgen van hun nationale bevoegde autoriteit.

Het is bepaalde ondernemingen die al onder prudentieel toezicht staan, toegestaan om cryptoactivadiensten aan te bieden zonder zo'n vergunning te verkrijgen, op voorwaarde dat zij hun bevoegde nationale autoriteiten een kennisgeving zenden. Deze regeling is ingevoerd voor de ondernemingen die al onder toezicht staan, en die hun aanbod van cryptoactivadiensten zouden willen uitbreiden.

De MiCA-verordening voorziet ook in de mogelijkheid voor een CASP om zijn diensten vrij in één of meer lidstaten aan te bieden in het kader van de Europese paspoortregeling.

In België zijn de FSMA en de Nationale Bank van België aangewezen als toezichthouders voor de CASP's. Op 31 december 2025 beschikte geen enkele CASP over een vergunning in België.

²⁹ Verordening (EU) 2023/1114 van het Europees Parlement en de Raad van 31 mei 2023 betreffende cryptoactivamarkten en tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1093/2010 en (EU) nr. 1095/2010 en Richtlijnen 2013/36/EU en (EU) 2019/1937.

³⁰ Voor meer informatie over de uitgevers van cryptoactiva, zie dit verslag, p. 63.

Toezicht op publiciteit

De informatie in reclame moet correct, duidelijk, evenwichtig en begrijpelijk zijn

De FSMA controleert de reclame voor financiële producten. Die controle kan plaatsvinden voor (*a priori*) of na (*a posteriori*) de verspreiding van de reclame. Zo wordt reclame voor openbare beleggingsfondsen, gereglementeerde spaarrekeningen en bepaalde beleggingsinstrumenten vooraf gescreend. Die *a priori* controle stelt de FSMA in staat om, waar nodig, in te grijpen nog voor de reclame wordt gelanceerd.

In 2025 controleerde de FSMA 2.067 reclameboodschappen. Daarover verzond ze 1.265 mails met opmerkingen over de reclame. Meer details zijn te vinden in tabel 1.

Tabel 1: Publiciteitstoezicht in cijfers in 2025

	Aantal dossiers	Dossiers over websites	Aantal reclameboodschappen	Aantal mails met opmerkingen van de FSMA
Fondsen	414	119	977	815
Gereglementeerde spaarrekeningen	91	66	308	251
Verzekeringsproducten	99	21	341	199
Gestructureerde schuldinstrumenten, derivaten en obligaties aangeboden door financiële instellingen	253	niet beschikbaar	441	niet beschikbaar
TOTAAL	857	206	2.067	1.265

FOCUS 2026

De FSMA nam in 2025 deel aan een gemeenschappelijke toezichtsactie van de Europese autoriteit ESMA over de compliancefunctie en de interne auditfunctie bij beheervenootschappen³¹. In 2026 zal de FSMA deelnemen aan een toezichtsactie van ESMA die hiervan in het verlengde ligt. Deze toezichtsactie betreft het risicobeheer van beheervenootschappen.

31 Zie de website van de FSMA: 'Congress columns 2025 - Sector overview and supervision of asset management', p. 69.

Value for Money van verzekeringsproducten neemt hoge kosten in het vizier

De FSMA besteedde in 2025 bijzondere aandacht aan de vraag of verzekeringsproducten die op de Belgische markt worden aangeboden daadwerkelijk voldoende waarde bieden voor de consument (*value for money*). Concreet vraagt de FSMA de verzekeringsondernemingen met de duurste producten in het aanbod om de *value for money* van die producten aan te tonen.

In 2025 heeft de FSMA 185 onderzoeken afgerond. Het gaat om 165 beleggingsopties aangeboden in het kader van tak 23-levensverzekeringsproducten en 20 verzekeringsproducten niet-leven. Onderstaande tabel biedt een overzicht van de resultaten van deze onderzoeken.

Tabel 2: Overzicht resultaten controle-actie 2024-2025

	Leven	Niet-leven	TOTAAL
Commercialisering gestopt	38	7	45
Kosten verlaagd	98	1	99
Dekkingen uitgebreid	0	1	1
Bevoegdheid andere lidstaat	15	0	15
Optie/product voldoet	14	11	25
TOTAAL	165	20	185

De FSMA stelde vast dat bepaalde verzekeraars producten aanbieden die beogen het 'koopkracht-verlies' te beperken. Dit gebeurt onder meer via waarborgen bij werkloosheid, hospitalisatie of arbeidsongeschiktheid, tegen een ogenschijnlijk beperkte verzekeringspremie. Hoewel deze producten aantrekkelijk kunnen lijken, blijken zij vaak duur te zijn in verhouding tot de geboden dekking. Dit is onder meer het geval wanneer slechts een beperkt deel van de premie effectief gebruikt wordt voor risicodekking en een aanzienlijk deel naar vergoedingen en commissies gaat. Daarnaast sluiten deze producten niet altijd voldoende aan bij de behoeften, verwachtingen en financiële situatie van hun beoogde doelgroep.

Ook beleggingsverzekeringsproducten (Tak 23) bleven een prioriteit. De dubbele kostenstructuur verbonden aan dit type producten kan immers een significante impact hebben op hun rendement. Eerste analyses tonen alvast aan dat er geen betekenisvolle correlatie blijkt te bestaan tussen kosten en rendementen. Het is dus geen vanzelfsprekendheid dat hoge kosten hogere rendementen zouden rechtvaardigen. De FSMA zal dergelijke analyses in de loop van 2026 verder verfijnen. De controles in 2025 hebben alvast geleid tot een vermindering van de kosten voor 98 beleggingsopties. 38 beleggingsopties worden niet langer gecommmercialiseerd.

Aangezien pensioenproducten bij uitstek een langetermijnkarakter hebben, kunnen zelfs beperkte kosten over de jaren heen een aanzienlijke impact hebben op het uiteindelijke pensioenkapitaal. De FSMA blijft dan ook sterk inzetten op de *value for money* van deze producten en op transparantie over hun kosten. In 2026 zal de FSMA de kostentool op haar website, die toelaat de impact van kosten op een pensioenproduct te simuleren, verder verfijnen om consumenten nog beter te informeren.

SOFIE GEERARDYN OVER DE CONTROLE OP PUBLICITEIT VOOR VERZEKERINGSPRODUCTEN

“Duidelijke en niet-misleidende publiciteit is essentieel voor consumenten”

Consumenten worden via steeds meer kanalen geconfronteerd met publiciteit voor verzekeringsproducten. Maar hoe weet een consument of die informatie volledig en betrouwbaar is? “De FSMA ziet erop toe dat aanbieders correcte informatie geven,” zegt **Sofie Geerardyn**, experte in publiciteit voor verzekeringsproducten.

Waarom controleert de FSMA publiciteit voor verzekeringsproducten?

“Publiciteit is vaak de eerste kennismaking van een consument met een verzekeringsproduct. Het is dus cruciaal dat die informatie duidelijk, evenwichtig en niet-misleidend is en dat er bepaalde informatie op vermeld staat die de consument correct informeert. Dat is ook precies wat de regelgeving voorschrijft. Onze rol bestaat erin ervoor te zorgen dat aanbieders correcte en volledige informatie geven conform die regelgeving. Dat beschermt consumenten én draagt bij tot een eerlijke marktwerking.”

Welke kanalen onderzoekt u dan zoal?

“Eigenlijk bijna alles wat consumenten kan beïnvloeden: websites, digitale aankoopflows, berichten op sociale media, internetbanners, affiches, folders, brochures, mails, radio- en televisiespots, blogs of (kranten)artikels die een product promoten, enzovoort. Zodra een boodschap uitnodigt tot de aankoop van een product, is dit publiciteit en is de regelgeving dus van toepassing.”

Hoe gaat de FSMA om met publiciteit waarop het zeer moeilijk is om veel informatie te vermelden?

“De regelgeving voorziet een uitzondering voor dergelijke publiciteit zoals kleine banners, radio- en televisiespots, berichten op sociale media enzovoort.

Toch moeten er steeds drie zaken vermeld worden: de naam van het product met een referentie naar de verzekeraar, het type product en de vermelding dat het gestandaardiseerde informatiedocument voorafgaand aan de aankoop moet worden gelezen.

Andere informatie mag worden weggelaten voor zover dat de reclame niet misleidend maakt. Het is daarbij vanzelfsprekend niet toegestaan om in de reclame tal van andere gegevens op te nemen die niet door de regelgeving worden verplicht.”

Wat doet de FSMA wanneer publiciteit voor verzekeringsproducten niet aan de regels voldoet?

“De controle gebeurt in de regel pas nadat deze al verschenen of verspreid is. De aanbieder van de publiciteit hoeft deze wettelijk gezien immers niet vooraf voor te leggen aan de FSMA, wat wel het geval is bij publiciteit voor heel wat bancaire spaar- en beleggingsproducten. Dit heeft tot gevolg dat de FSMA niet alle publiciteit in de verzekeringssector ziet.

Wanneer we vaststellen dat publiciteit niet aan de regels voldoet, nemen we meteen contact op met de aanbieder met het verzoek om deze op korte termijn aan te passen, dan wel offline te halen. De aanbieders corrigeren doorgaans snel.”

“Informeer u duidelijk over alle facetten van het verzekeringsproduct alvorens het te onderschrijven”

Welke boodschap heeft u voor de consument?

“We raden consumenten altijd aan om na te gaan wie de aanbieder is van het verzekeringsproduct en het informatiedocument van het verzekeringsproduct grondig te lezen vóór ze een verzekering afsluiten. Naast de voordelen die de producten bieden, mogen consumenten de beperkingen of risico's niet uit het oog verliezen om te bepalen of de aangeboden verzekering geschikt is voor hen.”

FOCUS 2026

Het toezicht op de *value for money* van verzekeringsproducten blijft een absolute prioriteit voor de FSMA. In 2026 zal de FSMA doorgaan met de controle op de *value for money* van concrete verzekeringsproducten en haar vademecum voor producttoezicht en -governance actualiseren. Zij zal haar toezichtsverwachtingen verder verduidelijken door elementen en situaties uit de concrete praktijk toe te voegen die kunnen wijzen op een mogelijke onevenwichtige kosten-batenverhouding, rekening houdend met het product en de beoogde doelgroep. Deze actualisering zal verzekeraars meer houvast bieden bij hun productontwikkeling, -evaluatie en -bijsturing, en zal tegelijk de voorspelbaarheid van het FSMA-toezicht verder versterken.

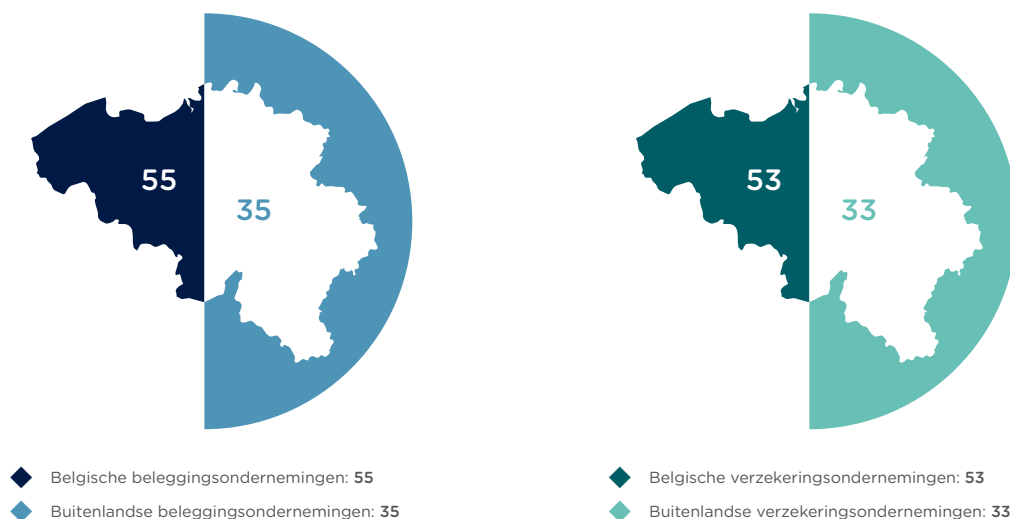
Gedragsregels beschermen consumenten

Ondernemingen onder toezicht van de FSMA moeten consumenten op loyale, billijke en professionele wijze behandelen. Ze moeten beschikken over een passende organisatie en volgen bepaalde procedures zodat ze consumenten een correcte en zorgvuldige behandeling kunnen verzekeren bij het verlenen van financiële diensten. De FSMA doet onder meer inspecties om te controleren of de ondernemingen onder haar toezicht deze gedragsregels naleven.

De FSMA brengt de beleggings- en verzekeringssector in kaart

Negentig ondernemingen verlenen beleggingsdiensten in ons land, waarvan 35 bijkantoren van buitenlandse ondernemingen zijn. De meest voorkomende beleggingsdiensten zijn vermogensbeheer en beleggingsadvies.

53 Belgische verzekeringsondernemingen doen aan verzekeringsdistributie in België, naast 33 bijkantoren van buitenlandse verzekeringsondernemingen. De meeste bijkantoren komen uit een van de buurlanden.

Deze en andere cijfers zijn te lezen in twee rapporten die de FSMA publiceerde over de Belgische beleggings- en verzekeringssector. Ze zijn gebaseerd op een bevraging die de FSMA doet in het kader van haar gedragstoezicht. De bevragingen geven de FSMA een concreet zicht op de aard en de omvang van de dienstverlening van de ondernemingen en op de risico's die eraan verbonden zijn. Dat laat de FSMA toe om haar toezicht op basis van deze risico's te organiseren. De FSMA publiceerde in 2025 voor het eerst een aantal basiscijfers over de beleggings- en verzekeringssector.

De belangrijkste vaststellingen over de beleggingssector luiden als volgt:

- De banken vormen de grootste groep beleggingsondernemingen. Europese bijkantoren komen bijna uitsluitend uit de buurlanden. Vele bijkantoren van banken en beursvennootschappen zijn in België aangemeld zonder dat ze er effectief beleggingsdiensten verrichten.
- Vermogensbeheer is de meest aangeboden beleggingsdienst, behalve bij de banken, waar het beleggingsadvies domineert. Een kleine groep ondernemingen biedt de dienst ‘ontvangen en doorgeven van orders’ aan zonder ook beleggingsadvies of vermogensbeheer aan te bieden. Beleggingsadvies gaat meestal gepaard met een periodieke geschiktheidsbeoordeling en is zelden onafhankelijk.
- Meer dan de helft van de ondernemingen bieden hun beleggingsdiensten zowel *face-to-face* als op afstand aan. Vooral banken hebben een aanbod op afstand. Netwerken van eigen kantoren en agentennetwerken zijn meestal zeer klein van omvang, behalve bij een kleine groep banken, maar ook daar neemt hun omvang af. Makelaars in bank- en beleggingsdiensten blijven zeldzaam.
- De banken bedienen het merendeel van de retailklanten die in België beleggingsdiensten genieten. Op een kleine groep banken na, hebben alle ondernemingen die actief zijn in België een eerder bescheiden aantal retailklanten.

De belangrijkste vaststellingen van het rapport over de verzekeringssector luiden als volgt.

- De meeste verzekeringsondernemingen die in België actief zijn in de verzekeringsdistributie, zijn Belgisch.
- De meerderheid is actief in niet-levensverzekeringen, hetzij uitsluitend, hetzij met daarnaast ook een levensverzekeringsactiviteit.
- De meeste verzekeringsondernemingen distribueren hun verzekeringsproducten met advies.
- Wanneer verzekeringsondernemingen een beroep doen op tussenpersonen, dan maken ze het meest gebruik van de diensten van makelaars en vervolgens van gebonden en niet-gebonden agenten. Slechts een beperkt aantal verzekeringsondernemingen maakt gebruik van een netwerk van eigen werknemers.

Inspecties bevestigen mysteryshopping bij distributie van verzekeringsproducten

De FSMA deed in 2024 aan mysteryshopping bij een aantal verzekeringstussenpersonen en verzekeringsondernemingen. De oefening focuste op de naleving van de zorgplicht bij de distributie van spaar- of beleggingsverzekeringen. Ze legde een aantal gekende pijnpunten bloot.

Zo ontbreken essentiële kenmerken en kostenaspecten in de toelichting van de verzekeringen aan klanten. Dat gebeurt vaak. Klanten ontvangen ook niet alle wettelijk voorziene documenten zoals het essentieel informatiedocument of het geschiktheidsverslag.

In verschillende gevallen zamelen de ondernemingen en tussenpersonen onvoldoende informatie in bij de klant over zijn of haar kennis en ervaring, financiële situatie en beleggingsdoelstellingen, waaronder duurzaamheidsvoorkeuren.

Interne systemen van de betrokken ondernemingen en makelaars vangen mogelijk een aantal van deze tekortkomingen op. Zo zal bijvoorbeeld een blokkering in het systeem ervoor zorgen dat alle noodzakelijke informatie wordt ingewonnen bij de klant. Een blokkering kan ook vermijden dat een niet-geschikte transactie doorgaat.

Uit de mysteryshopping is verder gebleken dat bepaalde adviseurs al advies verstrekken voordat ze alle stappen in hun adviessysteem doorlopen of alle standaarddocumentatie invullen. Hierdoor komen de waarschuwingen rond de geschiktheid die in het systeem zijn ingebouwd, te laat.

Bij mysteryshopping zet de FSMA zowel eigen medewerkers als externe mysteryshoppers in. Zij doen zich voor als consument en verzamelen informatie over de manier waarop producten worden verkocht. Belangrijk om te weten is dat mysteryshoppers zelf geen transacties mogen uitvoeren en dus geen financiële producten mogen kopen of verkopen.

In 2025 deed de FSMA bij een aantal verzekeringsmakelaars vooraf aangekondigde opvolginspecties over de distributie van verzekeringsproducten. Globaal gezien bevestigen deze inspecties de resultaten van de mysteryshopping. De FSMA bracht in een nieuwsbrief aan de makelaars de belangrijkste regels over zorgplicht in herinnering.

Praktijkgids over koppelverkoop met een verzekeringscomponent geeft duiding

Er is sprake van koppelverkoop als een aanbod bestaat uit verschillende componenten. Als er een verplichting bestaat om alle componenten af te nemen, spreken we van *tying*. Kunnen de onderdelen ook apart afgenomen worden dan gaat het om *bundling*. De regelgeving over koppelverkoop is complex, met name als één van de componenten een verzekering is.

De bevoegdheden voor koppelverkoop waarvan een component een verzekering is, zijn verdeeld over de FSMA en de FOD Economie. Zij schreven samen een praktijkgids over dit onderwerp. Deze praktijkgids verduidelijkt de verschillende relevante concepten, de bevoegdheidsverdeling tussen de FSMA en de FOD Economie en de regels die gelden bij een koppelverkoop van een krediet en verzekering.

Het federale regeerakkoord van 31 januari 2025 voorziet in een herziening van de bepalingen over de koppelverkoop van hypothecaire kredieten en verzekeringen. De regering zal in dit kader de impact van deze koppelverkoopregels op de mobiliteit van de consument en de concurrentie in de sector onderzoeken. De FSMA en de FOD Economie zullen de praktijkgids aanpassen aan toekomstige wetwijzigingen.

Vaststellingen over duurzaamheidsvoorkeuren

De FSMA werkte in 2025 ook verder aan de gemeenschappelijke toezichtsactie of *common supervisory action* (CSA) van het Europese agentschap ESMA over duurzaamheidsvoorkeuren. Zij deed onder meer de volgende vaststellingen:

- Sommige adviseurs sturen de klant bij zijn antwoord op de vragen rond de duurzaamheidsvoorkeuren en benadrukken te sterk de beperkingen van het productaanbod ten aanzien van klanten met duurzaamheidsvoorkeuren.
- Adviseurs krijgen onvoldoende opleiding over duurzaamheidsconcepten, waardoor ze niet in staat zijn om deze concepten op een neutrale wijze en in een begrijpelijke taal toe te lichten aan hun klanten.

Sommige ondernemingen controleren de kwaliteit van de gegevens die ze van externe gegevensleveranciers ontvangen niet. De gegevens over duurzaamheid die ze gebruiken, zijn soms onjuist.

MATTHEW VERHAEREN OVER DE OPLEIDING VAN ERKENDE COMPLIANCEOFFICERS

“De verplichting tot permanente opleiding van de complianceofficers wordt niet altijd nageleefd”

Bij haar onderzoek naar de naleving van de verplichting tot permanente opleiding door de complianceofficers stelt de FSMA vast dat niet steeds strikt aan die verplichting wordt voldaan. **Matthew Verhaeren**, coördinator bij de dienst belast met het toezicht op de naleving van de gedragsregels, geeft ons meer details.

Waarom is de compliancefunctie zo belangrijk bij financiële instellingen?

“Complianceofficers moeten onder meer nagaan of de gedragsregels effectief en en op een gepaste wijze worden toegepast. Ze zijn de bevoorrechte gesprekspartners van de FSMA.”

Aan welke voorwaarden moet een kandidaat-complianceofficer voldoen om door de FSMA te kunnen worden erkend?

“De kandidaat moet onder meer voldoen aan de voorwaarden inzake ervaring, kennis, deskundigheid en professionele betrouwbaarheid. De oorspronkelijke erkenningsvoorwaarden moeten te allen tijde worden nageleefd.

Zo moet een kandidaat bijvoorbeeld aantonen dat hij is geslaagd voor een examen bij een instelling waarvan de examens zijn erkend door de FSMA en de NBB. Hij moet ook een opleidingsprogramma volgen van minimum 40 uur per cyclus van drie jaar. De gereguleerde ondernemingen moeten erop toezien dat hun erkende complianceofficer deze verplichting steeds naleeft.”

Leven de erkende complianceofficers de verplichting tot permanente opleiding na?

“Uit controles van de FSMA blijkt dat de complianceofficers de verplichting tot permanente opleiding onvoldoende naleven.

Zo heeft de helft van de erkende complianceofficers onvoldoende opleidingsuren gevolgd tijdens hun laatste opleidingscyclus. Sommige complianceofficers rekenden opleidingen mee die niet in aanmerking komen voor de permanente opleidingsvereiste. Een kwart van de erkende complianceofficers berekende zijn opleidingscyclus foutief.”

Welke maatregelen neemt de FSMA naar aanleiding van die bevindingen?

“De FSMA legt de ondernemingen waarvan de erkende complianceofficers niet de vereiste opleiding hebben gevolgd, herstelmaatregelen op.”

“De complianceofficers hebben een voorbeeldrol. Ze moeten er ook toe bijdragen dat hun collega’s op de hoogte zijn van de recente ontwikkelingen in de regelgeving”

Verder heeft de FSMA haar mededelingen aangepast³². Volgens ons zouden alle erkende complianceofficers in staat moeten zijn om de bestaande mededelingen correct te begrijpen en toe te passen. Toch toont het feit dat een vrij grote groep complianceofficers zijn opleidingscyclus niet correct berekent, dat er nood is aan een nog duidelijker overzicht van de regels.

Die nieuwe mededelingen van de FSMA zijn bedoeld voor de personen die een permanente opleiding moeten volgen, en voor de opleidingsinstellingen die met het oog op de permanente opleiding willen worden erkend.”

³² Zie:

1. FSMA_2026_16 van 25 november 2025, “Permanente opleiding van erkende complianceofficers en compliancemedewerkers”; en
2. FSMA_2025_17 van 25 november 2025, “Permanente opleiding in compliance - Erkenning van opleidingsinstellingen”.

Robuuste procedures voor klachtenbehandeling

De FSMA onderzocht in het kader van de naleving van de gedragsregels bij een aantal banken, beleggingsondernemingen en verzekeringsondernemingen of zij zich houden aan de regels over de behandeling van klachten van klanten over beleggingsdiensten. Ze onderzocht de interne procedures van de ondernemingen, de interne klachtenrapportering en een beperkt aantal concrete klachtendossiers.

De resultaten zijn voor de onderzochte elementen in het algemeen bemoedigend. De meeste ondernemingen beschikken over robuuste procedures, die ze behoorlijk naleven. In een beperkt aantal gevallen moest de procedure worden bijgewerkt.

De FSMA stelde wel vast dat de procedures en de interne klachtenrapporteringen van ondernemingen van elkaar verschillen. Dat komt tot uiting in de omvang van de rapportering, de diensten die betrokken zijn bij klachtenrapportering of de doorlooptijd van de behandeling van klachten.

De FSMA ziet verbetering mogelijk in de manier waarop ondernemingen hun klanten informeren over de klachtenprocedure wanneer ze een klacht ongegrond vinden. In het antwoord naar de klant ontbreekt vaak de verwijzing naar de mogelijkheid om een klacht voor te leggen aan de Ombudsdienst voor financiële geschillen of om een gerechtelijke procedure te starten.

FOCUS 2026

De FSMA neemt in 2026 deel aan de CSA van het Europese agentschap ESMA over belangenconflicten bij de verkoop van financiële instrumenten. Zij zal in het bijzonder toezien op het bestaan van mogelijke belangenconflicten in de manier waarop ondernemingen hun adviseurs vergoeden. Zij zal onderzoeken hoe producten worden getoond op transactiewebsites en in mobiele applicaties. Ook in de verzekeringssector zet zij haar toezichtsacties over belangenconflicten verder.

Actie tegen onregelmatige activiteiten

Financiële consumenten kunnen een doelwit zijn van oplichters. De FSMA heeft als taak consumenten te waarschuwen voor onregelmatige activiteiten zoals fraude via onlinetradingplatformen, boiler rooms, cryptomunten of piramidespelen. Zij onderzoekt aanwijzingen van verdachte aanbiedingen. Ze doet dat op basis van informatie van derden, meldingen van consumenten of eigen vaststellingen. Naast de publicatie van waarschuwingen kan haar onderzoek leiden tot sancties of maatregelen om onregelmatige activiteiten te stoppen.

WhatsApp-groepen lokken consumenten met exclusieve beleggingstips

De FSMA ontvangt sinds de zomer van 2025 meldingen over een nieuw fenomeen van beleggingsfraude, waarbij oplichters op sociale media reclame maken voor WhatsApp-groepen waarin zogezegd exclusieve beleggingstips worden gedeeld.

Hoe verloopt de fraude?

1. Consumenten vinden op sociale media (vaak Facebook of Instagram) advertenties voor WhatsAppkanalen die exclusieve analyses over de financiële markten en winstgevendende beleggingstips aanbieden. Deze advertenties gebruiken vaak valselijk de naam en het logo van bekende banken en nieuwsdiensten. ✓
2. Consumenten die op de advertenties klikken, worden toegevoegd aan WhatsApp-groepen. Deze groepen zijn in handen van oplichters die zich voordoen als bekende economen of CEO's van erkende financiële dienstverleners. ✓
3. De beheerders van deze WhatsApp-groepen vragen consumenten om deel te nemen aan loterijen. Dat doen ze naar alle waarschijnlijkheid om persoonsgegevens van consumenten te verkrijgen. ✓
4. Consumenten worden vervolgens aangespoord om hun beleggingstips te gebruiken en bepaalde Amerikaanse genoteerde aandelen te kopen. Op die manier proberen de oplichters de koers van deze aandelen te doen stijgen. ✓

5. Van zodra de koers een bepaald niveau heeft bereikt, verkopen de oplichters hun aandelen die ze tegen een bodemprijs hebben gekocht en strijken ze hun winst op. Door die verkoop daalt de koers van de aandelen. Consumenten die in de val zijn getrapt, blijven achter met zo goed als waardeloze aandelen. Deze manier van oplichting heet *pump and dump*. ✓

6. De WhatsAppgroepen maken ook promotie voor applicaties voor het verhandelen van cryptomunten. De beleggingen die via deze applicaties gebeuren, zijn volledig vals. Consumenten die geld overschrijven, zijn hun centen kwijt. Bovendien lopen ze het risico dat via deze applicaties malware wordt geïnstalleerd op hun computer. ✓

De FSMA raadt consumenten aan om waakzaam te zijn voor Whatsappfraude en niet in te gaan op frauduleuze of verdachte advertenties op sociale media. Consumenten die lid zijn van WhatsAppgroepen verlaten deze best zo snel mogelijk en verbreken alle contact. De FSMA raadt aan om geen gevolg te geven aan de beleggingstips die deze kanalen verspreiden en geen applicaties voor cryptomunten te downloaden. Consumenten die geld hebben overgeschreven, nemen best zo snel mogelijk contact op met hun bank en leggen klacht neer bij de politie.

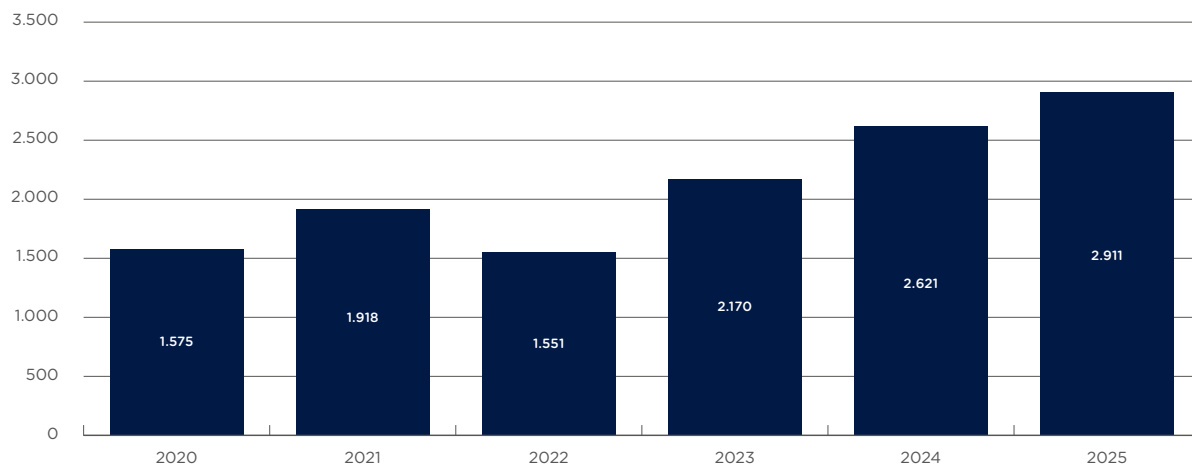
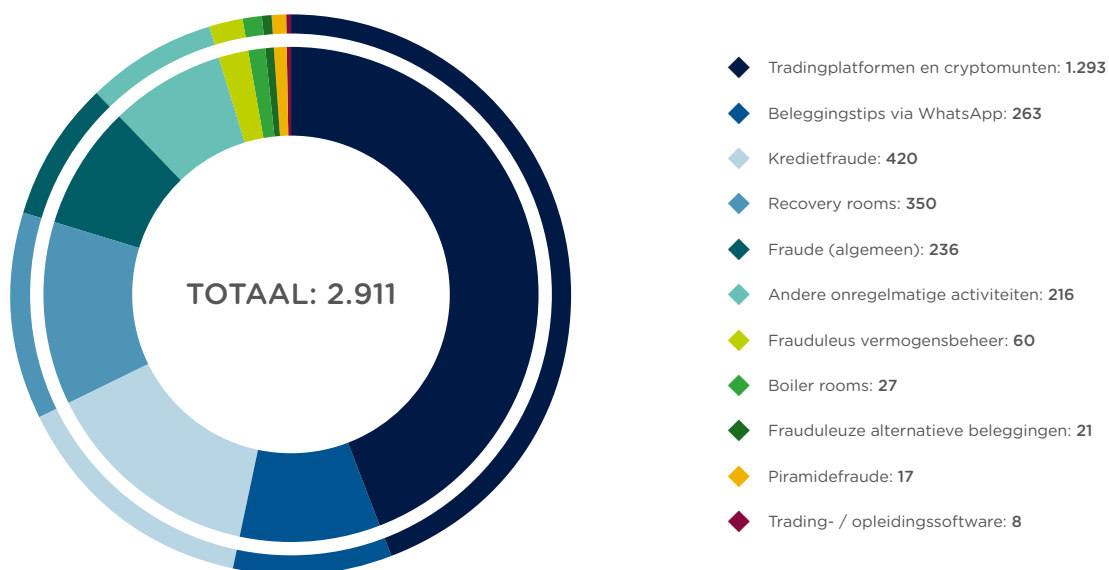
De FSMA merkt dat deze vorm van fraude heel snel aan terrein heeft gewonnen. Sinds juli 2025 ontving de FSMA hierover 263 meldingen. Belgische consumenten meldden een verlies van 9,5 miljoen euro aan de FSMA. Ook andere financiële toezichthouders, zoals de Franse, Nederlandse en Nieuw-Zeelandse toezichthouders waarschuwden voor dit nieuwe fenomeen³³.

Scherpe stijging van het aantal meldingen over fraude in het tweede semester van 2025

In 2025 ontving de FSMA in totaal 2.911 meldingen over beleggingsfraude en andere potentieel onregelmatige aanbiedingen van financiële diensten. Dit is een stijging van 11 procent ten opzichte van 2024. Sinds 2020 steeg het aantal meldingen dat de FSMA in deze categorieën ontvangt met 85 procent.

³³ Zie bijvoorbeeld:

1. <https://www.amf-france.org/fr/actualites-publications/communiqués/communiqués-de-lamf/lamf-appelle-la-vigilance-face-aux-bons-plans-boursiers-proposés-sur-les-messageries-privées> ;
2. <https://www.afm.nl/nl-nl/consumenten/actueel/2025/okt/pb-afm-waarschuwt> ;
3. <https://www.fma.govt.nz/library/warnings-and-alerts/suspected-pump-and-dump-schemes/>

Grafiek 8: Aantal meldingen van consumenten over beleggingsfraude en andere onregelmatige activiteiten aan de FSMA**Grafiek 9:** Aantal meldingen van consumenten aan de FSMA in 2025 per categorie van fraude en onregelmatige activiteiten

De FSMA merkt op dat deze stijging vooral in het tweede semester van 2025 heeft plaatsgevonden. Vanaf juni 2025 ontving de FSMA maandelijks systematisch meer meldingen dan gedurende dezelfde periode in 2024, met een recordaantal meldingen in oktober, toen de sensibiliseringscampagne van Safeonweb³⁴ liep.

³⁴ Zie dit verslag, p. 31 en het persbericht op de FSMA-website.

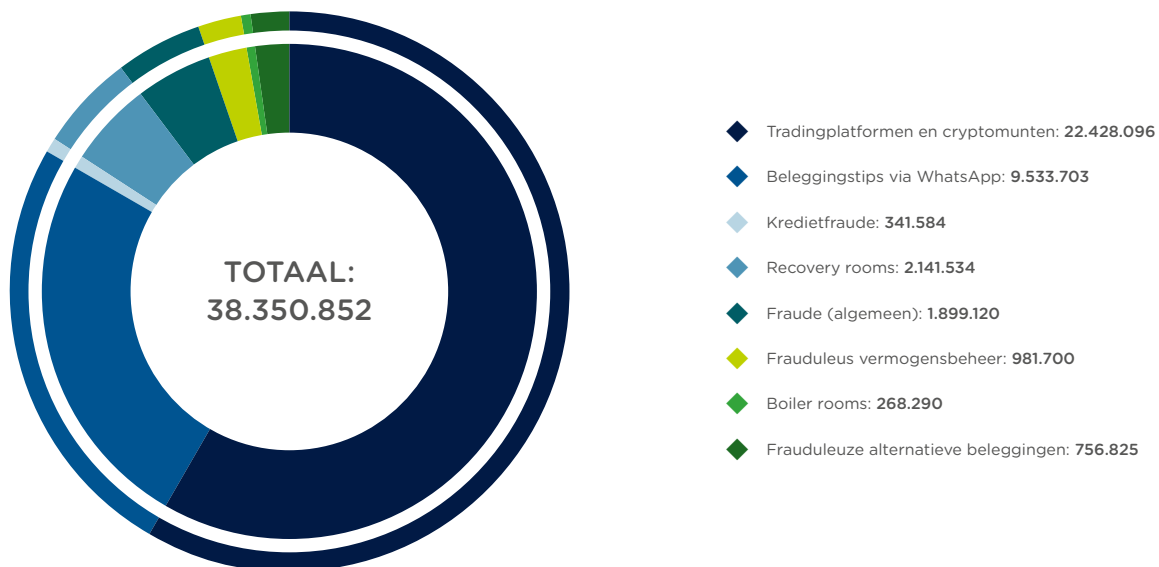
Opnieuw veel meldingen over frauduleuze onlinetradingplatformen

Van alle meldingen over beleggingsfraude en andere potentieel onregelmatige activiteiten die de FSMA de voorbije jaren heeft ontvangen, vormen de zogenaamde frauduleuze onlinetradingplatformen de grootste groep. Dat was ook het geval in 2025. De FSMA ontving 1.293 meldingen over dit fenomeen, wat betekent dat bijna één op de twee meldingen over beleggingsfraude over frauduleuze onlinetradingplatformen ging.

Dit type beleggingsfraude volgt steeds hetzelfde patroon. Consumenten lezen op sociale media valse persartikels waarin bekende personen beweren rijk te zijn geworden door te beleggen in cryptomunten. In werkelijkheid wordt de identiteit van die personen misbruikt. Zodra consumenten hun contactgegevens hebben ingevuld, worden ze verzocht te beleggen in derivaten of in cryptomunten. Later blijken die beleggingen louter fictief te zijn en slagen de consumenten er niet meer in om het gestorte geld te recupereren.

Deze trend tekent zich ook af in de cijfers van de verloren bedragen. Slachtoffers van beleggingsfraude en valse kredieten meldden in 2025 een totaal verlies van 38 miljoen euro. 22,5 miljoen daarvan werd door frauduleuze onlinetradingplatformen afhandig gemaakt.

Grafiek 10: Bedrag van door Belgische consumenten geleden verliezen (in euro)

Verder ontving de FSMA in 2025 ook heel wat meldingen over kredietfraude, recoveryroomfraude en WhatsAppfraude (zie *supra*). Deze vier voornaamste fraudecategorieën zijn samen goed voor 2.326 meldingen, wat overeenkomt met 80 procent van het totaal aantal meldingen waar de FSMA voor bevoegd is.

Meer dan duizend waarschuwingen over frauduleuze spelers

In de strijd tegen beleggingsfraude is het belangrijk om in te zetten op preventie. Wanneer de FSMA merkt dat ondernemingen frauduleuze beleggingen of valse kredieten aanbieden aan Belgische consumenten, waarschuwt ze het Belgische publiek hiervoor zo snel mogelijk. In 2025 publiceerde de FSMA 240 waarschuwingen. Die hadden betrekking op 316 frauduleuze websites.

Naast haar eigen waarschuwingen publiceert de FSMA ook de waarschuwingen van haar Europese collega-toezichthouders. In 2025 heeft de FSMA 767 dergelijke waarschuwingen gepubliceerd. Daarnaast kunnen consumenten op de website van de FSMA ook een link vinden naar I-SCAN, het waarschuwingenportaal van IOSCO.

Als de FSMA in de loop van haar onderzoek naar onregelmatige financiële aanbiedingen aanwijzingen heeft dat er strafbare feiten worden gepleegd, dan maakt ze het dossier over aan de gerechtelijke autoriteiten. Wanneer zij een waarschuwing publiceert over een entiteit die beleggingsfraude pleegt, maakt zij het dossier dus steevast over aan het gerecht en vraagt zij aan het parket om de toegang tot de frauduleuze websites te blokkeren.

FOCUS 2026

De FSMA stelt vast dat beleggingsfraude steeds vaker begint op sociale media. Ze ontvangt bijna enkel meldingen over frauduleuze advertenties die circuleren op socialemediaplatformen. Meldingen over *cold calling*, een techniek waarbij oplichters potentiële beleggers ongevraagd opbellen met een beleggingsvoorstel, zijn er nauwelijks nog.

Om deze reden sluit de FSMA zich aan bij de initiatieven die de internationale en Europese toezichthouders IOSCO en ESMA ten aanzien van socialemediaplatformen ondernemen (*zie supra*) en roept zij deze spelers op om alle nuttige maatregelen te nemen om beleggingsfraude via hun platformen te voorkomen. Daarnaast onderzoekt de FSMA ook nieuwe manieren om dergelijke frauduleuze advertenties te detecteren en te melden aan de socialemediaplatformen.

BRIGITTE LEËN OVER VERGELIJKINGSWEBSITES VOOR VERZEKERINGEN

“Check of vergelijkingswebsites ingeschreven zijn bij de FSMA”

Als een vergelijkingswebsite actief is op het vlak van verzekeringen moet zijn beheerder in sommige gevallen ingeschreven zijn als verzekeringstussenpersoon. “We raden consumenten aan goed na te kijken met wie ze te doen hebben,” zegt fraude-expert **Brigitte Leën**.

De FSMA deed in 2025 onderzoek naar vergelijkingswebsites voor verzekeringen. Waarom?

“Consumenten maken meer en meer gebruik van vergelijkingswebsites. Het is belangrijk dat die correct werken. De FSMA detecteerde 84 websites, die zowel qua vorm als qua inhoud zeer divers zijn.

Sommige websites bieden simulaties van verzekeringsproducten aan, andere vergelijkingstabellen al dan niet met links naar websites van verzekeringsondernemingen of tussenpersonen en weer andere verzamelen informatie om die door te geven aan andere partijen.

Bovendien stelde de FSMA vast dat veel websites na enige tijd verdwijnen en dat er vaak wijzigingen worden aangebracht op de websites. Bij sommige websites is het niet duidelijk wie ervoor verantwoordelijk is.”

Is dat een probleem voor de consument?

“Consumenten moeten goed nakijken met wie ze te doen hebben. Ze moeten oppassen met het verstrekken van persoonlijke gegevens aan vergelijkingswebsites, zeker wanneer ze te maken hebben met vergelijkingswebsites die niet ingeschreven zijn als verzekeringstussenpersoon bij de FSMA. Consumenten kunnen die informatie nagaan op de website van de FSMA: Check uw aanbieder.”

Waarom is dit belangrijk?

“Een ingeschreven verzekeringstussenpersoon moet aan tal van regels voldoen als hij verzekeringsproducten aan consumenten voorstelt. Onder meer de gedragsregels hebben als doel de consument te beschermen. Een vergelijkingswebsite waarvan de beheerder niet ingeschreven is als verzekeringstussenpersoon, zal niet aan al deze voorwaarden voldoen. Dit betekent bijvoorbeeld dat de consument mogelijk geen volledige en correcte informatie ontvangt.”

Wanneer moet een beheerder van een vergelijkingswebsite ingeschreven zijn als verzekeringstussenpersoon?

“Als hij werkzaamheden van verzekeringsdistributie verricht en hiervoor ook vergoed wordt. Dat geldt voor het verstrekken van informatie over één of meerdere verzekeringsovereenkomsten op basis van criteria die de klant kiest. Dat geldt ook voor het opstellen van een ranglijst van verzekeringsproducten met inbegrip van een prijs- en productvergelijking of een korting op de premie en de klant de mogelijkheid heeft om, na afloop van het vergelijkingsproces, een verzekeringsovereenkomst te sluiten.”

“Een vergelijkingswebsite zonder inschrijving houdt risico’s in voor de consument”

Wat leert het onderzoek hierover?

“Van de 84 websites waren er 23 met activiteiten op het vlak van verzekeringsdistributie. De beheerders van deze websites beschikken over een inschrijving als verzekeringstussenpersoon bij de FSMA. Driekwart van de vergelijkingswebsites oefent dus geen activiteiten uit op het vlak van verzekeringsdistributie.

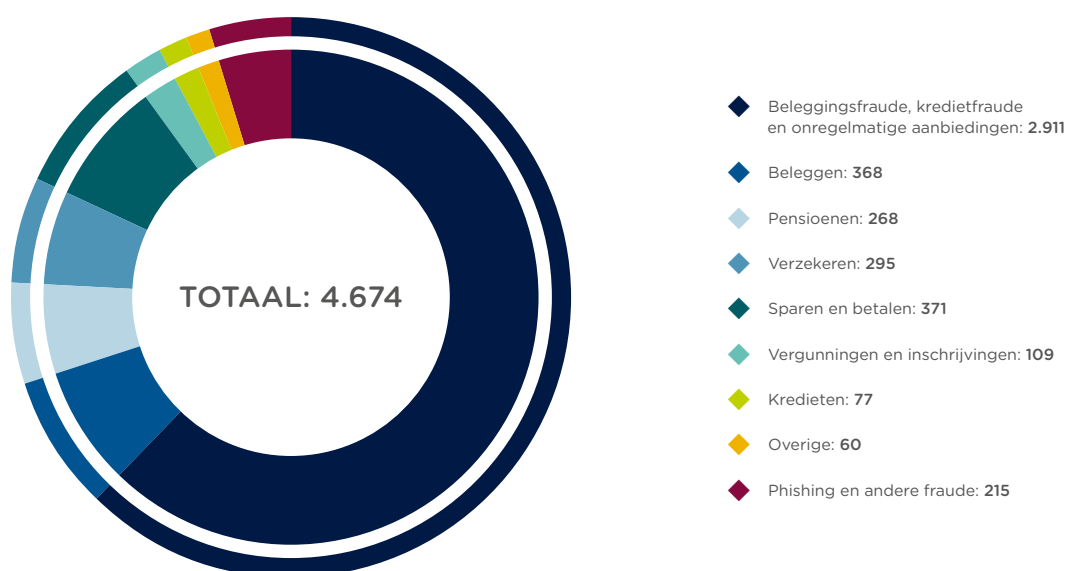
Het gaat over websites die algemene informatie verstrekken zonder door te verwijzen naar verzekeringsondernemingen of verzekeringstussenpersonen, websites die doorverwijzen naar de algemene pagina’s van een productgroep of verwijzen naar een simulatie zonder een gepersonaliseerd voorstel te doen. Twintig websites zijn niet meer actief of bieden geen vergelijkingsdiensten voor verzekeringen meer aan.”

Behandeling van meldingen door de FSMA

Consumenten vinden hun weg naar de FSMA

De FSMA beschikt over verscheidene kanalen voor meldingen van consumenten. Er is een algemeen kanaal waar consumenten terecht kunnen met al hun vragen over financiële producten en diensten. Er is een specifiek kanaal voor meldingen over fraude en andere onregelmatige activiteiten (zie hoger). Grafiek 11 geeft een overzicht van het aantal meldingen per categorie voor deze twee kanalen.

Grafiek 11: Aantal meldingen van consumenten per categorie

De FSMA ontving in het verslagjaar 4.674 meldingen van consumenten. Twee derde van deze meldingen had betrekking op fraude en onregelmatige aanbiedingen. Het gaat om 3.126 meldingen: 2.911 vallen binnen het toezichtsbereik van de FSMA; 215 over phishing en andere fraude vallen daarbuiten.

Consumenten kunnen ook terecht bij Wikifin, het programma voor financiële educatie van de FSMA. Dat behandelde in het verslagjaar 383 meldingen van consumenten.

Voorts zijn er aparte kanalen voor klachten in verband met de bankierseed en voor klokkenluiders om wantoestanden in de financiële sector te melden.

Het Contactpunt Klokkenluiders behandelt inbreuken op de financiële wetgeving

In 2025 ontving het Contactpunt Klokkenluiders 306 meldingen van klokkenluiders.

Wanneer iemand, te goeder trouw, een mogelijke inbreuk vaststelt op de financiële wetgeving die de FSMA handhaaft, kan hij dit melden bij het Contactpunt Klokkenluiders. Melden kan via een speciaal daarvoor ontwikkelde applicatie, telefonisch, per brief of tijdens een fysieke ontmoeting. Welk kanaal er ook wordt gekozen, de melding kan volledig anoniem gebeuren.

Als het Contactpunt Klokkenluiders een melding ontvangt, wordt allereerst nagegaan of de FSMA bevoegd is:

- Als de FSMA bevoegd is, wordt de melding voor verdere opvolging doorgegeven aan de bevoegde dienst. Die onderzoekt de melding grondig en kan vervolgens aan het directiecomité voorstellen om maatregelen te nemen ten aanzien van de betrokken persoon.

Bij ernstige aanwijzingen van een inbreuk, kan het directiecomité de auditeur van de FSMA gelasten om een onderzoek in te stellen. Deze procedure kan leiden tot een administratieve geldboete of een minnelijke schikking. In 2025 werden verschillende onderzoeken geopend naar aanleiding van een melding.

Een melding leidt er niet altijd toe dat maatregelen worden genomen of sancties worden opgelegd, maar kan wel een signaal vormen voor de FSMA om scherper toezicht te houden op de betrokken persoon. De FSMA kan een melding ook doorgeven aan het parket of aan een buitenlandse toezicht-houder.

- Als de FSMA niet of niet als enige bevoegd is, geeft zij de melding door aan de bevoegde toezicht-houder die ze eveneens vertrouwelijk zal behandelen. Gaat het om een financiële aangelegenheid, dan stuurt de FSMA de melding rechtstreeks door. Gaat het daarentegen om een niet-financiële aangelegenheid, dan stuurt ze de melding naar de federale Ombudsman, die ze op zijn beurt doorgeeft aan de bevoegde autoriteit. De klokkenluider wordt ervan op de hoogte gebracht dat zijn melding wordt doorgegeven aan een andere bevoegde autoriteit.

Voor meldingen over een persoonlijk geschil, zonder onderliggende reglementaire problematiek, is de FSMA niet bevoegd. In dat geval verwijst ze de klokkenluider meestal door naar de klachtenkanalen van de financiële instellingen, ombudsdiensten, politiediensten of hoven en rechtbanken.

Transparantie van de financiële markten

Beleggers hebben correcte informatie nodig over ondernemingen om met kennis van zaken een beleggingsbeslissing te nemen. De FSMA ziet erop toe dat de informatie van beursgenoteerde ondernemingen getrouw, nauwkeurig en oprecht is en tijdig en op een correcte manier ter beschikking wordt gesteld van het brede publiek. De FSMA ziet eveneens toe op de correcte en transparante werking van de markten waarop deze ondernemingen genoteerd zijn. Daarnaast controleert de FSMA de informatie van niet-beursgenoteerde ondernemingen op het ogenblik dat zij een openbare uitgifte van effecten doen om geld op te halen bij beleggers.

De genoteerde bedrijven communiceren transparant over ‘deals’

Genoteerde bedrijven hebben de verplichting om de markt te informeren over de ‘deals’ die materieel en dus koersgevoelig zijn. Voorbeelden van ‘deals’ zijn (des)investeringen, commerciële contracten en partnerships. De genoteerde bedrijven of emittenten moeten dit doen aan de hand van een persbericht met het label ‘gereguleerde informatie-voorwetenschap’.

Hierbij moeten de emittenten ervoor zorgen dat beleggers de impact van een ‘deal’ op hun activiteiten en resultaten kunnen beoordelen. In haar *guidance* over de informatieverplichtingen vraagt de FSMA daartoe om voldoende financiële informatie in het persbericht op te nemen. Bij overnames is dit bijvoorbeeld de prijs en het effect op de resultatenrekening.

Emittenten kunnen ook vrijwillig persberichten publiceren over niet-materiële ‘deals’. Dan gaat het om niet-gereguleerde informatie.

In principe is er geen voorafgaandelijke controle van de persberichten door de FSMA, maar gebeurt het toezicht *a posteriori*. Om een algemeen beeld te krijgen van de transparantie over ‘deals’ bracht de FSMA de persberichten hierover in kaart bij 101 emittenten op Euronext Brussel. Hierbij keek ze naar het aantal en het soort ‘deals’, de materialiteit ervan — op basis van de *labelling* als ‘gereguleerde informatie-voorwetenschap’ — en in welke mate de persberichten financiële informatie bevatten.

In de eerste plaats stelde de FSMA vast dat de meeste emittenten, namelijk 83, één of meerdere persberichten over ‘deals’ hebben gepubliceerd. Bovendien was het aantal aanzienlijk: over een periode van twee jaar publiceerden zij samen 578 persberichten.

De meeste persberichten (58 procent) werden gepubliceerd door de *large caps*. Dat zijn emittenten met een marktkapitalisatie van meer dan één miljard euro. De persberichten betroffen voornamelijk investeringen (47 procent), gevolgd door persberichten over commerciële contracten (20 procent), partnerships (16 procent) en desinvesteringen (15 procent).

De meeste persberichten (66 procent) droegen geen *label* van 'gereguleerde informatie-voorwetenschap'. Dit betekent dat de emittenten de meerderheid van de 'deals' niet als materieel beschouwden.

De emittenten namen bij materiële 'deals' meestal (92 procent) financiële informatie op in het persbericht zoals gevraagd door de FSMA in haar *guidance*. Anderzijds werd ook in 40 procent van de persberichten over niet-materiële 'deals' financiële informatie opgenomen. Bij investeringen en desinvesteringen was dit zelfs 58 procent en 77 procent.

De FSMA stelde met tevredenheid vast dat de genoteerde bedrijven over het algemeen transparant communiceren over de 'deals' die zij sluiten. Niettemin heeft de FSMA hen verzocht om de nodige aandacht te blijven besteden aan zowel de technische als inhoudelijke vereisten van hun communicatie. Ze benadrukte hierbij het belang van voldoende (financiële) informatie opdat beleggers de (financiële) impact van de 'deal' op de emittent kunnen beoordelen.

Grootste genoteerde vennootschappen publiceren duurzaamheidsverslag

In de loop van 2025 publiceerden de 54 grootste op Euronext Brussels genoteerde vennootschappen hun eerste duurzaamheidsverslag overeenkomstig de Europese standaarden voor duurzaamheidsrapportage (ESRS). De oorspronkelijke bedoeling van de Europese regelgever was die verplichting verder uit te rollen naar kleinere genoteerde vennootschappen, maar dat proces werd stopgezet.

In februari 2025 lanceerde de Europese Commissie haar Omnibus I-voorstel. Eén van de doelstellingen hiervan was om de verplichtingen inzake duurzaamheidsrapportering toe te spitsen op de grootste ondernemingen. Eind 2025 werd er op Europees niveau een akkoord bereikt over dit voorstel. Enkel vennootschappen waarvan de jaarlijkse netto-omzet meer dan 450 miljoen euro en het jaargemiddelde van het aantal werknemers meer dan 1.000 bedraagt, zullen nog verplichte duurzaamheidsrapportering moeten doen.

Door deze beslissing zullen kleinere genoteerde vennootschappen nooit verplicht moeten rapporteren en zullen enkele genoteerde vennootschappen die in 2025 een verplicht duurzaamheidsverslag hebben gepubliceerd dat in de toekomst niet meer moeten doen. Vennootschappen die uit het toepassingsgebied vallen, zullen evenwel vrijwillige rapportering kunnen doen. In de Omnibus I-richtlijn is er immers voorzien dat de Europese Commissie, op zeer korte termijn, hiervoor standaarden zal aannemen.

Daarnaast heeft de Europese Commissie aan EFRAG gevraagd om een voorstel te doen tot ingrijpende vereenvoudiging van de bestaande ESRS-standaarden voor verplichte rapportering. EFRAG is een groep die de Europese Commissie adviseert over financiële verslaggeving en duurzaamheidsrapportering. De Commissie vroeg onder meer om het aantal verplichte datapunten substantieel te verminderen, de leesbaarheid van de standaarden te verhogen en de interoperabiliteit met de internationale normen, de IFRS-S, te verbeteren. In december 2025 heeft EFRAG haar voorstel overgemaakt aan de Commissie. Er wordt verwacht dat de Commissie vereenvoudigde ESRS zal aannemen in de loop van 2026.

Voor het toezicht op de eerste duurzaamheidsverslagen conform de ESRS heeft de FSMA een 3P-benadering toegepast. Dit staat voor pedagogisch, pragmatisch en proportioneel. Er zijn drie redenen voor deze aanpak: de leercurve die iedereen — gelet op de nieuwigheid van de rapportering — moet doorlopen, de onzekerheid die werd gecreëerd door Omnibus I en het ongelijke speelveld in Europa. Dit laatste is het gevolg van de niet-omzetting van de oorspronkelijke Europese richtlijn, de CSRD, in verschillende Europese lidstaten.

Bij de aanpak van het toezicht staat Europese convergentie centraal. Concreet moeten nationale toezichthouders rekening houden met de richtsnoeren voor toezicht op duurzaamheidsinformatie van ESMA, de zogeheten GLESI-richtsnoeren. De FSMA heeft aangegeven deze richtsnoeren na te leven³⁵. De hierboven beschreven FSMA-aanpak vindt steun in een verklaring van ESMA³⁶ dat erkent dat de toepassing van de GLESI³⁷ gedurende een bepaalde periode proportioneel en realistisch moet zijn.

Bemoedigende eerste resultaten op het vlak van duurzaamheidsverslaggeving

In de praktijk heeft de FSMA de eerste duurzaamheidsverslagen gecontroleerd die zijn opgesteld volgens de ESRS-standaarden. Daarbij heeft ze een aantal tendenzen in België aan het licht gebracht die in lijn liggen met de bevindingen op Europees niveau, zoals een verbetering van de structuur en de vergelijkbaarheid van de informatie, een toename van de omvang van de verslagen, goede praktijken die al gehanteerd worden door een aantal emittenten, en eveneens een grote verscheidenheid aan stijlen, wat kan worden toegeschreven aan de uiteenlopende maturiteitsniveaus die werden opgemerkt.

Bij deze controles heeft de FSMA ook bijzondere aandacht besteed aan de analyse van dubbele materialiteit en wat hieruit naar voren kwam. Zo stelde ze vast dat de gecontroleerde emittenten aanzienlijke inspanningen hadden geleverd voor deze cruciale fase van hun *reporting*. Met een aantal emittenten is de FSMA gesprekken aangegaan, wat bevredigende resultaten heeft opgeleverd. Bijvoorbeeld, een emittent die de ESRS-standaarden niet had toegepast, heeft zich ertoe verbonden om die het volgende boekjaar te hanteren. Twee andere emittenten die het rapport met beperkte mate van zekerheid niet hadden opgenomen in hun duurzaamheidsverslaggeving, hebben zich ertoe verbonden om dit voortaan wel te doen.

Wat de controles in 2026 betreft, zal de FSMA, in lijn met de gemeenschappelijke Europese toezichtsprioriteiten als voorgeschreven door ESMA, haar aandacht opnieuw toespitsen op de analyse van dubbele materialiteit, alsook op de perimeter en de structuur van de verslagen.

FOCUS 2026

In 2026 zal de FSMA verder inzetten op het verminderen van administratieve lasten. Zij engageert zich ertoe actief mee te denken over het vereenvoudigen van regelgeving waar dat mogelijk en verantwoord is. Zij zal initiatieven nemen en ondersteunen die bijdragen tot efficiëntere rapportering, duidelijkere regels en een proportionele toepassing van het regelgevend kader. Daarbij blijft de FSMA waken over een hoog niveau van beleggersbescherming en marktintegriteit, met aandacht voor de praktische haalbaarheid voor vennootschappen onder toezicht.

³⁵ Zie *GLESI Compliance Table*, beschikbaar op de website www.esma.europa.eu.

³⁶ Zie *Navigating change together: ESRS supervision in the Omnibus environment*, 20 juni 2025, beschikbaar op de website www.esma.europa.eu.

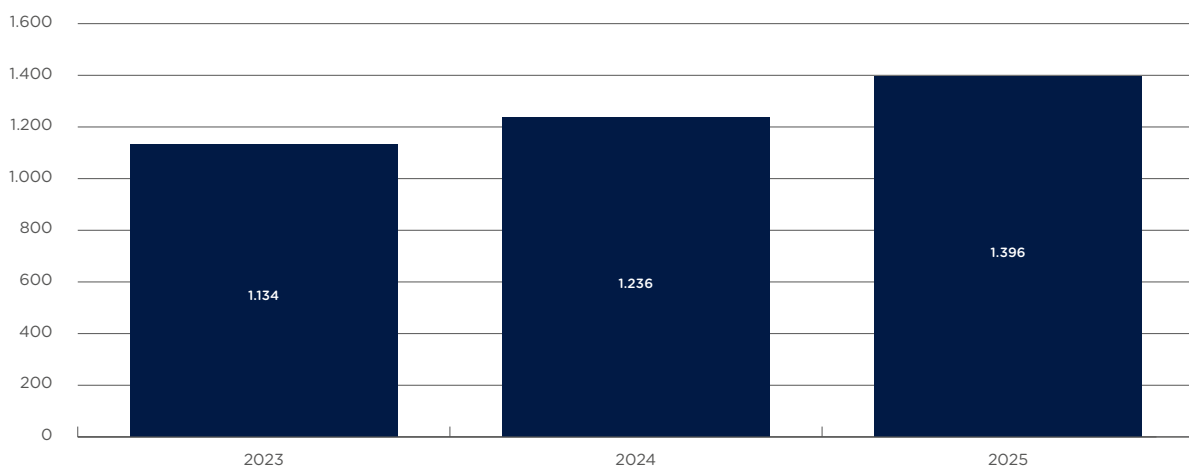
³⁷ GLESI staat voor *Guidelines on Enforcement of Sustainability Information*.

Meldplicht voor leidinggevenden

Personen met leidinggevende verantwoordelijkheden bij een genoteerde vennootschap en personen die nauw met hen verbonden zijn, zijn verplicht om melding te maken van de transacties die ze verrichten in financiële instrumenten die verband houden met die vennootschappen. Die meldingen zijn gepubliceerd op de website van de FSMA.

De FSMA stelt een stijgende trend vast in het aantal meldingen van transacties door leidinggevenden. Deze evolutie kan in belangrijke mate worden verklaard door het gunstige beursklimaat, gekenmerkt door aanhoudend stijgende aandelenkoersen, evenals door het uitzonderlijk hoge aantal overnamebiedingen in 2025. Opmerkelijk is dat deze toename zich voordoet ondanks de verhoging van de drempel voor meldplicht eind 2024 van 5.000 euro naar 20.000 euro. Dit wijst erop dat de verhoogde overnameactiviteit en waarde­stijgingen een sterker effect hebben gehad op het meldvolume dan de soepelere drempelvoorwaarden.

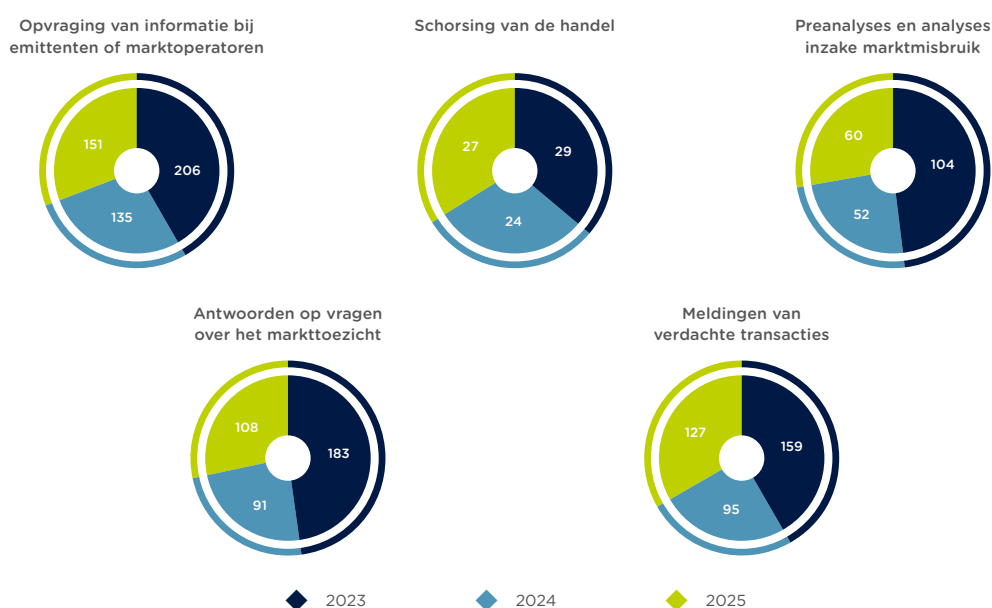
Grafiek 12: Aantal transacties van leidinggevenden

Opsporing van mogelijk marktmisbruik

In het kader van de opsporing van mogelijk marktmisbruik en het voorkomen ervan doet de FSMA een reeltimetoezicht op de handel in effecten van de emittenten onder haar toezicht. Grafiek 13 geeft een overzicht van de verschillende acties die de FSMA in dat verband heeft genomen.

Grafiek 13: Reeltimetoezicht en opsporing van marktmisbruik

154 beursgenoteerde emittenten onder het toezicht van de FSMA

Eind december 2025 stonden 154 beursgenoteerde emittenten onder het toezicht van de FSMA. Dat zijn voornamelijk bedrijven met een notering van aandelen of obligaties op Euronext Brussels, Euronext Growth en andere Europese gereguleerde markten. Het kan ook gaan over lokale besturen en andere overheden.

Het aantal emittenten dat de FSMA controleert, is in 2025 licht gedaald. Deze daling is voornamelijk ingegeven door het op vervaldatum komen van enkele genoteerde obligaties.

Op de gereguleerde markt, Euronext Brussels, bleef de daling beperkt. Na een succesvolle overnamebieding noteerden onder meer de aandelen van de bedrijven Greenyard en Smartphoto niet langer op de beurs. Na een jaar zonder beursintroducties in 2024, verwelkomde Euronext Brussels in 2025 twee nieuwe noteringen van aandelen met de vennootschappen EnergyVision en Materialise.

EnergyVision is een vennootschap die geïntegreerd is in de energiesector en de mobiliteitssector. Materialise, is gespecialiseerd in 3D printing en de ontwikkeling van softwareoplossingen met betrekking tot 3D printing. Materialise noteerde reeds op de Amerikaanse beurs Nasdaq onder de vorm van American Depositary Shares (ADS) en heeft nu ook de toelating tot de verhandeling bekomen voor het geheel van haar aandelen op Euronext Brussels.

KOEN SCHOORENS OVER HET BELANG VAN NIEUWE BEURSINTRODUCTIES

“Een dynamische beurs vraagt vertrouwen, kwaliteit en liquiditeit”

De Brusselse beurs kende de voorbije jaren weinig nieuwe beursintroductions (IPO's). De heropleving van de IPO-markt is nochtans belangrijk. De beurs vervult een cruciale economische rol: ondernemers krijgen toegang tot de financiële markten en beleggers en spaarders kunnen vermogen opbouwen. “De FSMA wil niet tegen elke prijs meer IPO's realiseren, maar wel zorgen voor een duurzaam en kwaliteitsvol beursklimaat,” zegt coördinator **Koen Schoorens** die toeziet op de financiële markten.

De FSMA startte met verschillende stakeholders een denkoefening om het beursklimaat te verbeteren. Wat was het uitgangspunt?

“We wilden in kaart brengen waarom bedrijven minder vaak voor de beurs kiezen en vervolgens kijken of en hoe we daarin verandering kunnen brengen. In hun zoektocht naar financiering wegen ondernemers de voor- en nadelen van een beursnotering af tegen alternatieven zoals bankfinanciering en heel vaak *private equity*. Onze conclusie was dat de beurs opnieuw aantrekkelijk moet zijn als financieringsroute. Dat betekent: voldoende liquiditeit, voorspelbare regelgeving en proportionele verplichtingen.”

Welke rol ziet de FSMA voor zichzelf in dat proces?

“De FSMA is geen beursuitbater, noch een promotor van individuele transacties. Onze rol is die van systeemarchitect en bewaker van vertrouwen. We zorgen mee voor een regelgevend kader dat robuust is, maar ook proportioneel en werkbaar, in het bijzonder voor kleinere en groeiende bedrijven. En we waken over marktintegriteit en beleggersbescherming, want zonder vertrouwen is er geen liquiditeit.”

Liquiditeit wordt vaak genoemd als een knelpunt.

“Liquiditeit is inderdaad cruciaal. Ze bepaalt of een beursnotering voor zowel bedrijven als beleggers aantrekkelijk is. Zonder voldoende handel verdwijnt interesse, nemen volatiliteit en kosten toe en ontstaat een vicieuze cirkel. De FSMA onderzoekt met andere stakeholders hoe de liquiditeit kan toenemen en zo kan bijdragen aan een stabiele handelsomgeving.”

Is de FSMA bereid om nieuwe marktpraktijken toe te laten?

“We staan open voor innovatie, zolang ze bijdraagt aan marktkwaliteit en beleggersbescherming. Europese regelgeving biedt ruimte voor proportionele oplossingen, mits ze correct worden vormgegeven. De FSMA speelt hierbij een rol als beoordelaar, maar ook als gesprekspartner die vroeg in het proces meedenkt over aanvaardbare structuren.”

Hoe verhoudt dit zich tot de Europese context?

“De Belgische markt staat niet op zichzelf. Veel van de uitdagingen en ook regelgeving zijn Europees. Daarom sluiten onze reflecties ook nauw aan bij initiatieven op EU-niveau. Tegelijk geloven we dat er ruimte is voor nationale accenten en dat we op Belgisch niveau concrete stappen kunnen zetten die het ecosysteem versterken.”

“De beurs moet opnieuw aantrekkelijk zijn als financieringsroute”

Wat is de sleutel tot een duurzame heropleving van de beurs?

“Vertrouwen. Dat klinkt abstract, maar is zeer concreet. Vertrouwen van bedrijven dat de beurs hen stabiliteit en toegang tot kapitaal biedt. Vertrouwen van beleggers dat regels worden nageleefd en informatie betrouwbaar is. En vertrouwen dat het systeem als geheel fair en transparant functioneert. De FSMA wil daaraan bijdragen. Een levende beurs is geen doel op zich, maar een middel om duurzame groei en welvaart te ondersteunen.”

Toezicht op de verrichtingen van de genoteerde vennootschappen

Sinds 4 december 2024 laten nieuwe vrijstellingen van de verplichting om een prospectus op te stellen, toe om, onder welbepaalde voorwaarden, geen prospectus meer te publiceren bij de aanbidding en toelating tot de notering van effecten die fungibel zijn met effecten die reeds zijn toegelaten tot de verhandeling op dezelfde gereguleerde markt of op dezelfde kmo-groeimarkt.

Het merendeel van de informatie die verplicht moet worden opgenomen in het prospectus over dergelijke verrichtingen, is immers al beschikbaar voor het publiek. Dat betekent dat er in beginsel, behalve in uitzonderlijke gevallen, geen verplichting meer geldt om een prospectus te publiceren voor kapitaalverhogingen door genoteerde vennootschappen. Voortaan moet er enkel nog een vereenvoudigd document, beperkt tot 11 pagina's, met de essentiële beleggersinformatie worden gepubliceerd.

Zes genoteerde vennootschappen hebben gebruikgemaakt van deze nieuwe vrijstellingen en hebben een vrijstellingsdocument gepubliceerd. Drie genoteerde vennootschappen hebben een prospectus laten goedkeuren voor de aanbidding en toelating tot de handel van aandelen.

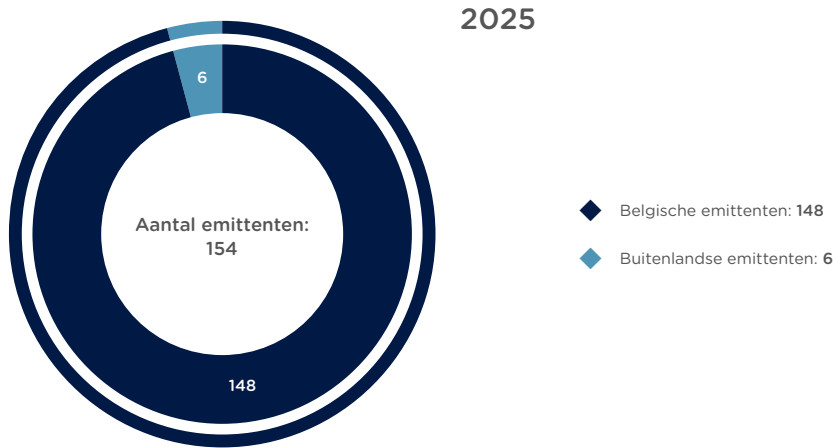
Daarnaast keurde de FSMA een prospectus goed voor de aanbidding en toelating tot de handel van obligaties en twee prospectussen voor de toelating tot de handel van obligaties. De FSMA keurde ook vier prospectussen goed met betrekking tot openbare overnamebiedingen van Exmar, Smartphoto Group, Roularta Media Group en Greenyard.

Toezicht op de verrichtingen van de niet-genoteerde vennootschappen

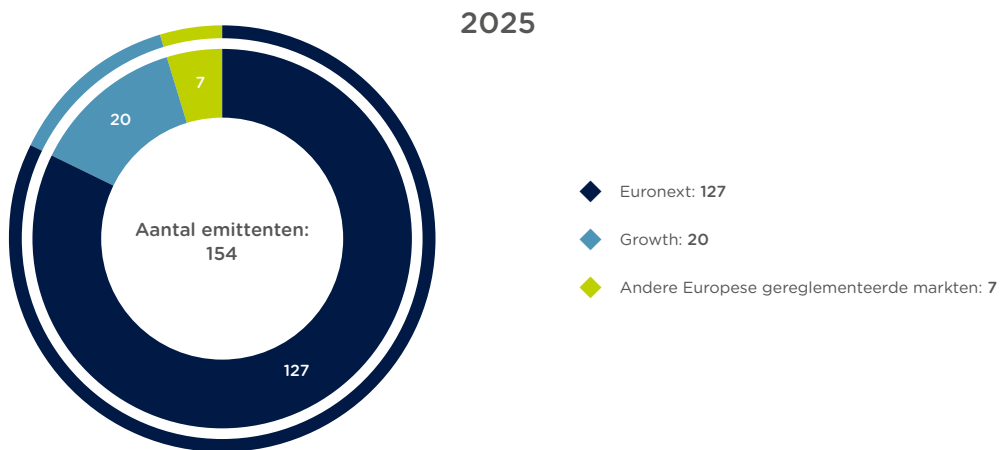
De FSMA is ook belast met het toezicht op de prospectussen van niet-genoteerde emittenten. In die context keurde zij in 2025 zestien prospectussen goed, waarvan zes over de uitgifte van aandelen in coöperatieve vennootschappen en tien over taxshelters.

Voor kleine verrichtingen van niet-genoteerde emittenten ontving de FSMA in het verslagjaar 149 informatienota's en 24 aanvullingen op informatienota's.

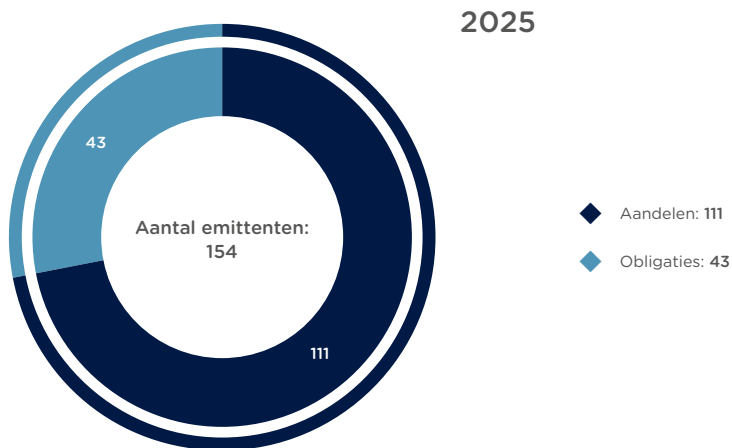
Grafiek 14a: Emittenten waarvan de FSMA de gereglemeenteerde informatie controleert

Grafiek 14b: Emittenten per markt

Grafiek 14c: Emittenten per type instrument

Toezicht op de financiële dienstverleners

Elke consument moet kunnen vertrouwen op zijn financiële onderneming. Die moet degelijk zijn en haar medewerkers integer en bekwaam. De FSMA controleert verschillende types van ondernemingen in de financiële sector. De controles slaan op diverse onderwerpen zoals de organisatie en de continuïteit van de bedrijfsvoering, de professionele betrouwbaarheid en deskundigheid van bestuurders, deugdelijk bestuur, de naleving van opleidingsvoorwaarden en de naleving van de wetgeving over witwassen van geld en financiering van terrorisme.

Overzicht van de financiële dienstverleners

De FSMA ziet toe op verschillende categorieën van financiële dienstverleners. Afhankelijk van hun statuut moeten ze beschikken over een vergunning, een inschrijving of een registratie om activiteiten in België te verrichten.

Financiële dienstverleners met vergunning van de FSMA

Tabel 3: Ondernemingen met vergunning

	31/12/2023	31/12/2024	31/12/2025
Beheervenootschappen van ICBE's en AICB's	19	21	22
Vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies	18	17	16
Kredietgevers in hypothecair krediet	100	94	91
Kredietgevers in consumentenkrediet	74	71	70
Crowdfundingdienstverleners	5	8	9
Onafhankelijk financieel planners ³⁸	5	4	4

³⁸ Naast deze specifiek vergunde ondernemingen kunnen bepaalde andere gereguleerde ondernemingen van rechtswege deze activiteiten uitoefenen zonder bijkomende vergunning.

Financiële dienstverleners met inschrijving bij de FSMA

Tabel 4: Kredietbemiddelaars met inschrijving

	31/12/2023	31/12/2024	31/12/2025
Kredietbemiddelaars in hypothecair krediet	3.043	2.875	2.685
- Makelaar	1.325	1.255	1.164
- Verbonden agent	1.465	1.347	1.199
- Subagent	253	273	322
Kredietbemiddelaars in consumentenkrediet	5.154	4.897	4.671
- Makelaar	1.111	1.037	992
- Verbonden agent	1.593	1.479	1.324
- Agent in een nevenfunctie	2.450	2.381	2.355

Tabel 5: Verzekerings- en herverzekeringstussenpersonen met inschrijving

	31/12/2023	31/12/2024	31/12/2025
Verzekeringstussenpersonen	8.847	8.549	8.362
- Makelaar	5.184	4.898	4.637
- Agent	1.289	1.206	1.119
- Subagent	1.795	1.850	1.966
- Nevenverzekeringstussenpersoon	523	538	583
- Gevolmachtigde onderschrijver	56	57	57
Herverzekeringstussenpersonen	33	34	40
- Makelaar	26	27	32
- Agent	7	7	8

Tabel 6: Tussenpersonen in bank- en beleggingsdiensten met inschrijving

	31/12/2023	31/12/2024	31/12/2025
Tussenpersonen in bank- en beleggingsdiensten	1.580	1.456	1.296
- Makelaar	20	17	16
- Agent	1.560	1.439	1.280

Financiële dienstverleners met registratie bij de FSMA

Tabel 7: Ondernemingen met registratie

	31/12/2023	31/12/2024	31/12/2025
Wisselkantoren	8	8	7
Kleinschalige beheerders	223	242	270

Tussenpersonen kiezen voor schaalvergroting

Het aantal tussenpersonen in de financiële sector daalt jaarlijks. Dat is een trend die de FSMA al geruime tijd vaststelt.

De voornaamste reden voor deze evolutie zijn de consolidaties binnen de sector. Door schaalvergroting kunnen ondernemingen zich professionaliseren en specialiseren. Dat is noodzakelijk om te kunnen omgaan met steeds complexere, vaak Europees geïnspireerde regelgeving en de bijhorende administratieve lasten en kosten. Daarnaast laten grotere structuren toe om de nodige investeringen in digitalisering te dragen.

Een andere belangrijke factor is de veroudering van de populatie. Heel wat tussenpersonen bereiken de pensioenleeftijd. Hoewel de sector verschillende initiatieven neemt om het beroep aantrekkelijker te maken, volstaat de instroom van nieuwe tussenpersonen niet om de daling te compenseren.

De dalende evolutie van het aantal inschrijvingen is het sterkst zichtbaar bij tussenpersonen in bank- en beleggingsdiensten en bij de kredietbemiddelaars. Voor deze tussenpersonen wordt de daling vaak versterkt door strategische keuzes van de principaal waarmee zij samenwerken zoals fusies binnen de sector.

Het aantal inschrijvingen van verzekeringstussenpersonen is sinds de inwerkingtreding van de wetgeving op de verzekeringsdistributie in 1996 gestaag afgenomen. De jongste jaren stabiliseert hun aantal evenwel.

Bij de verzekeringstussenpersonen zijn de makelaars de grootste categorie, zowel op vlak van aantal inschrijvingen in het register als op vlak van de geïnde verzekeringspremies. Uit cijfers die de beroepsvereniging Assuralia jaarlijks publiceert, blijkt dat verzekeringsmakelaars meer dan de helft van de omzet van de verzekeraars op de Belgische markt realiseren³⁹.

Hoewel het aantal verzekeringsmakelaars afneemt, groeien hun bedrijven en nemen ze volgens cijfers van de FSMA meer mensen in dienst die in contact staan met het publiek voor hun activiteiten van verzekeringsdistributie (PCP's). Proportioneel gezien is de stijging van het gemiddelde aantal PCP's per makelaar groter dan het gemiddelde bij andere categorieën van verzekeringstussenpersonen.

Schrappingen door de FSMA hebben een beperkte impact op de daling van het aantal inschrijvingen. De meeste stopzettingen gebeuren immers op eigen initiatief van de tussenpersonen.

³⁹ Zie de Assuralia-website: Distributiekanaalen van de verzekering - Cijfers 2024.

De FSMA schrapt 192 inschrijvingen van tussenpersonen uit de registers

In 2025 schrapte de FSMA 192 inschrijvingen van tussenpersonen uit de registers omdat zij niet langer voldeden aan de inschrijvingsvereisten.

Van acht tussenpersonen werd de inschrijving tijdelijk geschorst. De FSMA weigerde in het verslagjaar de aanvraag tot inschrijving van 24 kandidaat-tussenpersonen. Ze voldeden niet aan de inschrijvingsvoorwaarden. Vijf van hen waren niet geschikt of professioneel betrouwbaar.

Eind 2025 waren er bij de FSMA 17.054 tussenpersonen ingeschreven in de registers. Het gaat om 8.362 verzekeringstussenpersonen, 40 herverzekeringstussenpersonen, 1.296 tussenpersonen in bank- en beleggingsdiensten, 2.685 bemiddelaars in hypothecair krediet en 4.671 bemiddelaars in consumentenkrediet.

Tabel 8: Schrapingen, schorsingen en wegeringen in 2025

	Schrappingen	Schorsingen	Wegeringen
Inschrijvingsdossier niet in orde	9		19
Passende deskundigheid en professionele betrouwbaarheid ('fit & proper') niet vervuld	1	1	5
Beroepsaansprakelijkheidsverzekering niet in orde	25		
Bijdrage in werkingskosten niet betaald	113		
Bijscholing niet in orde	3		
Tussenpersonen failliet	37		
Gebrek aan antwoord op AML-Survey	4	7 ⁴⁰	
TOTAAL	192	8	24

FOCUS 2026

De FSMA zal deelnemen aan de werkzaamheden van het nieuwe Europese agentschap AMLA, de autoriteit voor de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering. De AMLA coördineert de nationale autoriteiten op het vlak van de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering zodat de betrokken EU-regels consistent worden toegepast. Ze beschikt ook over directe toezichtsbevoegdheden over bepaalde financiële groepen. De AMLA kan technische regulerings- of uitvoeringsnormen en richtsnoeren opstellen. De in juni 2024 opgerichte instelling die in Frankfurt is gevestigd, zal tussen 2026 en 2028 de opstartfase doorlopen en haar volledige operationele capaciteit bereiken. De FSMA is lid van de algemene raad van de AMLA en is vertegenwoordigd in het interne comité voor de werking van het toezichtstelsel, het interne comité voor de standaarden van de privésector, alsook in bepaalde werkgroepen.

40 Gedeeltelijke schorsing met betrekking tot de activiteit van distributie van levensverzekeringen.

Toezicht op kredietsservicers

In 2025 werd de FSMA bevoegd voor het toezicht op kredietsservicers en kredietkopers. Zo moeten kredietsservicers sinds 24 januari 2025 voorafgaandelijk zijn vergund door de FSMA voordat zij hun activiteiten mogen uitoefenen. Deze nieuwe bevoegdheden vloeien voort uit de inwerkingtreding van de NPL-richtlijn⁴¹.

Deze richtlijn heeft tot doel om een geharmoniseerd kader te creëren voor het beheer en de overdracht van niet-renderende leningen. Een te grote opstapeling van niet-renderende leningen kan de balansen van banken verzwaren en de kredietverlening aan de reële economie belemmeren. De richtlijn bevat gemeenschappelijke regels voor het geven van vergunningen aan en voor het toezicht op kredietsservicers. Ze bevat ook waarborgen voor de bescherming van kredietnemers, de consumenten die een krediet zijn aangegaan.

Hiermee wil de NPL-richtlijn de weerbaarheid van banken ondersteunen, een goed functionerende secundaire markt voor niet-renderende leningen bevorderen, en hoge normen inzake gedrag, transparantie en bescherming van kredietnemers waarborgen. Dit moet ertoe bijdragen dat consumenten het vertrouwen behouden in de wijze waarop zij worden behandeld wanneer hun leningen worden overgedragen of beheerd door derden.

Kredietsservicers zijn de ondernemingen die, voor rekening van kredietkopers, bepaalde activiteiten uitoefenen met betrekking tot niet-renderende leningen die door kredietinstellingen zijn verstrekt en nadien zijn overgedragen. Kredietsservicers spelen dus een belangrijke rol als tussenschakel tussen kredietkopers en kredietnemers, en op de mogelijke impact van hun activiteiten op de rechten en belangen van kredietnemers. Om die reden heeft de wetgever de FSMA belast met het toezicht op deze actoren.

In 2025 lag de focus van de FSMA in eerste instantie op de vergunning van de kredietsservicers die al actief waren op het moment dat de wet in werking trad en op de operationalisering van dit nieuwe toezichtskader. Dit omvatte onder meer de uitwerking van interne toezichtprocessen, de voorbereiding van administratieve en organisatorische vereisten voor vergunningsaanvragen, en de ontwikkeling van een toezichtsaanpak die rekening houdt met de specifieke kenmerken van de sector. Op 31 december 2025 waren vier kredietsservicers door de FSMA vergund. Daarnaast waren twee buitenlandse ondernemingen in België actief als kredietsservicer via de vrijheid van dienstverlening.

⁴¹ Wet van 20 december 2024 tot omzetting van Richtlijn (EU) 2021/2167 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2021 inzake kredietsservicers en kredietkopers.

TIM GIELES OVER HET TOEZICHT OP BUY NOW PAY LATER

“Consumenten beter beschermen tegen onverwachte kosten en olopende schulden bij uitgesteld betalen”

Buy Now Pay Later (BNPL) is sterk in opmars. Deze vorm van consumentenkrediet wordt vaak bekritiseerd wegens het risico op snel olopende schulden voor consumenten. “Er komt meer toezicht op aanbieders en consumenten krijgen betere informatie over de kosten en de voorwaarden van ‘koop nu en betaal later’-formules,” zegt **Tim Gieles**, coördinator bij de dienst die toeziet op de tussenpersonen.

Wat is BNPL?

“Het gaat om een betaalmethode waarbij een consument zijn aankoop onmiddellijk ontvangt maar pas later betaalt. Terugbetalen kan in één keer of in termijnen.”

Leuk voor de consument, toch?

“Dat is maar hoe je het bekijkt. Als je tijdig terugbetaalt, kan het een praktische oplossing zijn, maar BNPL-aanbieders rekenen vaak hoge kosten aan of leggen sancties op bij laattijdige betaling waardoor schulden snel olopen. Daarbij worden jongeren en financieel kwetsbare consumenten relatief vaak getroffen.”

Is er dan geen controle op BNPL?

“Momenteel vallen veel BNPL-aanbieders buiten de strenge regels voor een vergunning als consumentenkredietgever. Dat komt doordat er een uitzondering bestaat voor korte, renteloze leningen die binnen twee maanden worden terugbetaald en bijna geen kosten hebben. Veel BNPL-diensten maken gebruik van die uitzondering en worden daardoor minder streng gecontroleerd.”

“Alleen correcte en goed georganiseerde kredietgevers zullen hun activiteiten nog mogen uitoefenen in België”

De wetgeving is aangepast. Wat verandert er?

“Nieuwe Europese regels over consumentenkrediet verbieden BNPL-aanbieders om nog gebruik te maken van die uitzondering. Alleen winkels of dienstverleners die zelf tijdelijk krediet geven zonder tussenkomst van een BNPL-bedrijf, mogen dat nog.”

Wat betekent dat voor de consument?

“Voor consumenten hebben de nieuwe regels duidelijke voordelen: er komt meer toezicht op aanbieders en consumenten krijgen betere informatie over de kosten en de voorwaarden. Zo kan de consument beter de risico’s inschatten. En voordat ze een krediet verstrekken, moeten BNPL-aanbieders ook beter controleren of de klant het krediet wel aankan, wat helpt om overmatige schulden te voorkomen.”

Welke impact hebben de nieuwe regels op de markt?

“De nieuwe regelgeving wil zorgen voor gelijke en eerlijke regels, zodat consumenten dezelfde bescherming hebben, of zij nu een krediet aanvragen bij een klassieke kredietverstrekker of bij een digitale BNPL-aanbieder. Alleen correcte en goed georganiseerde kredietgevers zullen hun activiteiten nog mogen uitoefenen in België.”

Welke verantwoordelijkheid draagt de consument?

“Consumenten beslissen uiteraard zelf of ze BNPL-krediet aangaan. Maar als ze zich beter bewust zijn van de risico’s van uitgesteld betalen kunnen ze verstandiger financiële beslissingen nemen. De FSMA zet met Wikifin, haar programma voor financiële educatie, nadrukkelijk in op een betere bewustwording van consumenten.”

Wat betekenen de nieuwe regels voor de FSMA?

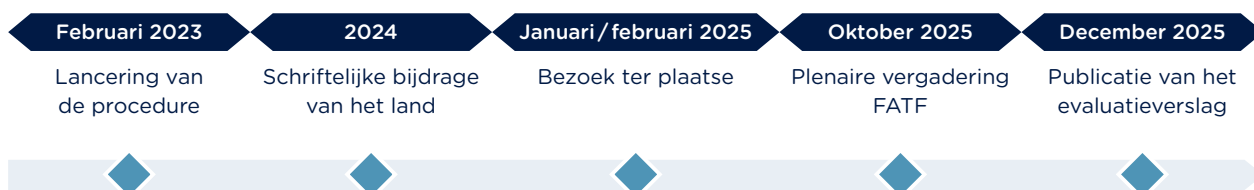
“De nieuwe regels breiden het toepassingsgebied van het Europese consumentenkrediet aanzienlijk uit. Voor de FSMA betekent dit een belangrijke toename van haar toezichtstaak. De FSMA trof in 2025 hiervoor de nodige voorbereidingen en staat klaar om haar nieuwe bevoegdheden op te nemen vanaf 20 november 2026.”

Het antiwitwaskader van België onderworpen aan een nieuwe evaluatie door de FATF

De strijd tegen witwassen van geld en terrorismefinanciering is essentieel voor het behoud van de stabiliteit en integriteit van het financiële stelsel. De Financial Action Task Force (FATF) stelt ter zake internationale standaarden op en beoordeelt periodiek de tenuitvoerlegging ervan door de lidstaten.

De vorige soortgelijke evaluatie van België dateert van 2015. Een nieuwe evaluatie door een team van internationale deskundigen startte in 2023 en werd afgerond in 2025. De evaluatie betrof zowel de conformiteit van het Belgische wetgevende kader als de concrete efficiëntie van de maatregelen die de bevoegde nationale autoriteiten en de onderworpen entiteiten toepasten.

Zo'n evaluatie bestaat voornamelijk uit een grondig documentenonderzoek en een bezoek ter plaatse. Op die manier kan de geboekte vooruitgang worden beoordeeld en kan worden nagegaan welke verbeteringen nodig zijn opdat het betrokken land zijn verbintenis zou kunnen nakomen om een solide instrumentarium te handhaven dat op de huidige risico's is afgestemd.

Het evaluatieverslag van België werd op 16 december 2025 gepubliceerd.

Qua technische conformiteit wordt België beschouwd als een land met een juridisch en institutioneel kader dat grotendeels aansluit bij de vereisten van de FATF-aanbevelingen.

De doeltreffendheid van het optreden van de Belgische toezichthouders op de financiële sector, die voornamelijk onder de bevoegdheid van de NBB en in mindere mate van de FSMA valt, en van de uitvoering van preventiemaatregelen door de financiële instellingen, wordt als matig beoordeeld. De FATF benadrukt de vele vorderingen die sinds de vorige evaluatie zijn geboekt, en formuleert twee prioritaire aanbevelingen die de toezichtsactie van de financiële toezichthouders verder moet verbeteren, en waarvan de toepassing in 2029 zal worden gemonitord:

1. *“Zo snel mogelijk een wettelijk of regelgevend kader goedkeuren dat de bevoegde autoriteit aanwijst voor de vergunningverlening aan en het toezicht op de aanbieders van diensten met virtuele activa (VASP's), overeenkomstig de vereisten van de Europese verordening betreffende cryptoactivamarkten.”;*
Aan deze prioritaire aanbeveling is inmiddels uitvoering gegeven dankzij de goedkeuring van een nieuwe wet⁴²
2. *“De administratieve sanctiebevoegdheden van de NBB en de FSMA ten uitvoer leggen, onder andere door meer personele middelen te voorzien en, zo nodig, het wettelijke kader aan te passen, om te waarborgen dat hun optreden echt een ontradend effect heeft. Deze sancties moeten openbaar worden gemaakt, alsook toegankelijk en nominatief zijn.”.*

42 Wet van 11 december 2025 tot uitvoering van Verordening (EU) 2023/1114 van het Europees Parlement en de Raad van 31 mei 2023 betreffende cryptoactivamarkten en tot wijziging van Verordeningen (EU) 1093/2010 en (EU) 1095/2010 en Richtlijnen 2013/36/EU en (EU) 2019/1937, en van verordening (EU) 2023/1113 van het Europees Parlement en de Raad van 31 mei 2023 betreffende bij geldovermakingen en overdrachten van bepaalde cryptoactiva te voegen informatie en tot wijziging van Richtlijn (EU) 2015/849 en houdende diverse financiële bepalingen.

De FSMA zal de nodige acties ondernemen om zich aan deze tweede prioritaire aanbeveling te conformeren voor de aspecten die op haar betrekking hebben. Zij zal strenge administratieve maatregelen blijven nemen, zoals de tijdelijke schorsing van de activiteiten of de intrekking van een inschrijving of vergunning/registratie. Ook de financiële gevolgen van deze maatregelen hebben een ontradend effect.

Bovendien heeft de FATF andere, niet-prioritaire aanbevelingen geformuleerd om de efficiëntie van het toezichtsinstrumentarium nog verder te versterken.

Het volledige verslag over België is te vinden op de website van de FATF⁴³.

Toezicht op beheervenootschappen van beleggingsfondsen

Groei van de activa onder beheer

De FSMA ziet toe op de organisatie en werking van de Belgische vergunde beheervenootschappen. Beheervenootschappen hebben als hoofdactiviteit het beheer van beleggingsfondsen.

In 2025 verwierven twee nieuwe beheervenootschappen een vergunning van de FSMA, terwijl één beheervenootschap vanaf 1 januari 2025 werd geschrapt in het kader van een grensoverschrijdende fusieoperatie. Het totale aantal beheervenootschappen nam daardoor toe tot 22 beheervenootschappen (zie tabel 9).

Er bestaan twee soorten vergunningen voor beheervenootschappen, afhankelijk van het type beleggingsfondsen dat zij op grond van hun statuut kunnen beheren: de instellingen voor collectieve belegging in effecten (ICBE's) en de alternatieve instellingen voor collectieve belegging (AICB's). Beheervenootschappen kunnen ook beide vergunningen hebben.

De wijzigingen die zich tijdens het verslagjaar hebben voorgedaan sluiten aan bij de tendensen op langere termijn: een stelselmatige toename van het aantal beheervenootschappen van AICB's en grensoverschrijdende herstructureringen met een impact op het aantal vergunde vennootschappen.

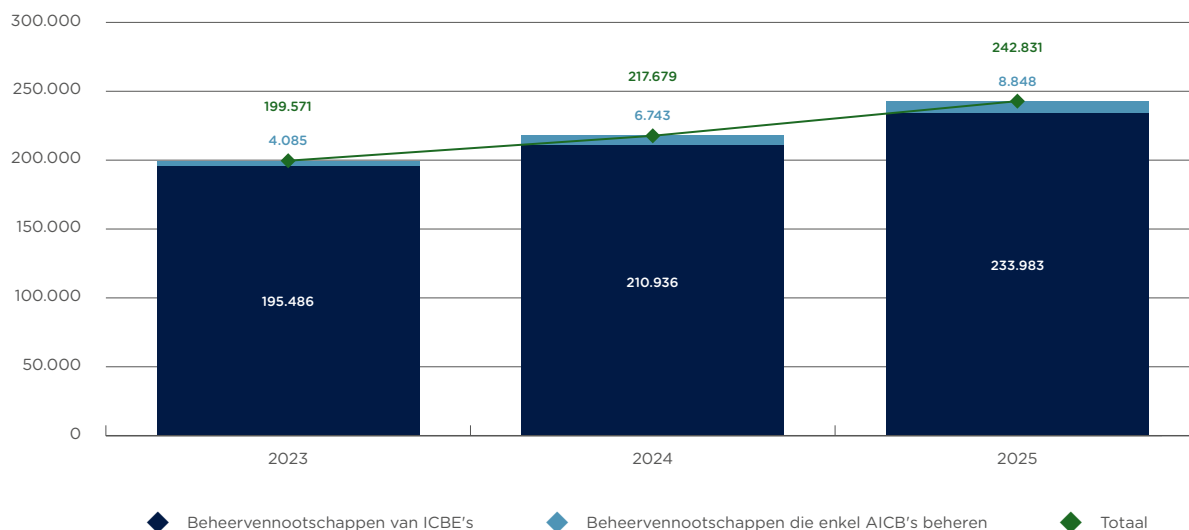
Tabel 9: Overzicht van beheervenootschappen van beleggingsfondsen met vergunning van de FSMA

	31/12/2023	31/12/2024	31/12/2025
Beheervenootschappen van beleggingsfondsen	19	21	22
- Enkel beheer van ICBE's	2	2	2
- Enkel beheer van AICB's	11	13	15
- Beheer van zowel ICBE's als AICB's	6	6	5

43 Zie het verslag van 16 december 2025, getiteld 'Anti-money laundering and countering the financing of terrorism and proliferation financing measures'.

De totale activa onder beheer van de Belgische vergunde beheervenootschappen namen in 2025 toe tot bijna 243 miljard euro (zie grafiek 15)⁴⁴. Deze toename vond plaats onder gunstige marktomstandigheden.

Grafiek 15: Evolutie van de activa onder beheer van de Belgische vergunde beheervenootschappen (in miljoen euro)

De toename van het aantal beheervenootschappen die enkel een vergunning hebben om AICB's te beheren, gaat gepaard met een stelselmatige aangroei van hun activa onder beheer. Deze blijven echter aanzienlijk beperkter dan de omvang van de activa onder beheer van de beheervenootschappen die (ook) een vergunning hebben om ICBE's te beheren.

Beheervenootschappen uit andere landen van de Europese Economische Ruimte (EER) kunnen actief zijn in België via bijkantoren of vrije dienstverlening. Het aantal buitenlandse beheervenootschappen dat actief kan zijn in België nam tijdens de verslagperiode toe (zie tabel 10).

Tabel 10: Overzicht van buitenlandse beheervenootschappen van beleggingsfondsen in België

	31/12/2023	31/12/2024	31/12/2025
Vrije dienstverlening door een beheervenootschap van ICBE's	163	165	167
Vrije dienstverlening door een beheervenootschap van AICB's	167	178	187
Bijkantoor van een beheervenootschap van ICBE's	20	26	26
Bijkantoor van een beheervenootschap van AICB's	16	20	21

⁴⁴ De statistieken over de beheervenootschappen kunnen in de toekomst wijzigen wanneer een beheervenootschap aan de FSMA op een latere datum een correctie van bepaalde statistieken bezorgt.

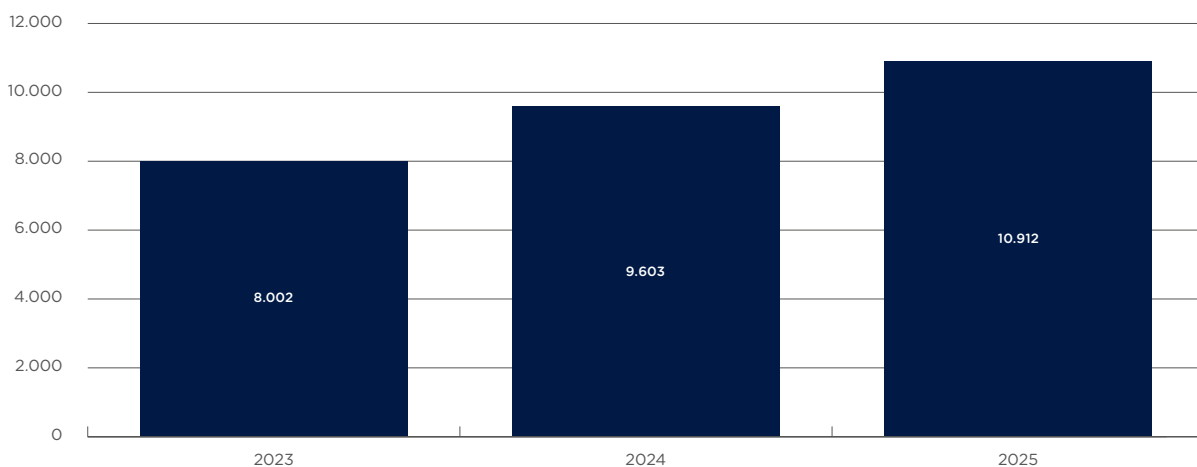
Toename van activa onder beheer bij kleinschalige beheerders

Kleinschalige beheerders zijn fondsenbeheerders waarvan de activa onder beheer niet mogen uitkomen boven een bepaalde drempel. Hun activiteiten moeten in de regel beperkt blijven tot het beheer van niet-openbare AICB's.

Eind 2025 waren er in totaal 270 Belgische kleinschalige beheerders geregistreerd bij de FSMA. In 2025 behandelde de FSMA de registratie van 42 kleinschalige beheerders en 16 schrappingen.

De totale activa onder hun beheer namen tijdens 2025 toe, tot bijna 11 miljard euro (zie grafiek 16).

Grafiek 16: Evolutie van de activa onder beheer van de Belgische kleinschalige beheerders (in miljoen euro)

Eind 2025 bestond 70 procent van de AICB's onder beheer van kleinschalige beheerders uit private equity- en vastgoedfondsen. De private-equityfondsen vertegenwoordigen 56 procent van het nettoactief, terwijl vastgoedfondsen goed zijn voor 13 procent van het nettoactief.

Toezicht op vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies

Toename van activa onder beheer

Vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies (VVB's) hebben als hoofdactiviteit het verstrekken van beleggingsdiensten aan individuele klanten.

Eind 2025 waren er 16 VVB's vergund. Eén vennootschap werd vanaf 1 januari 2025 geschrapt omdat zij werd overgenomen in het kader van een fusieoperatie (zie tabel 11).

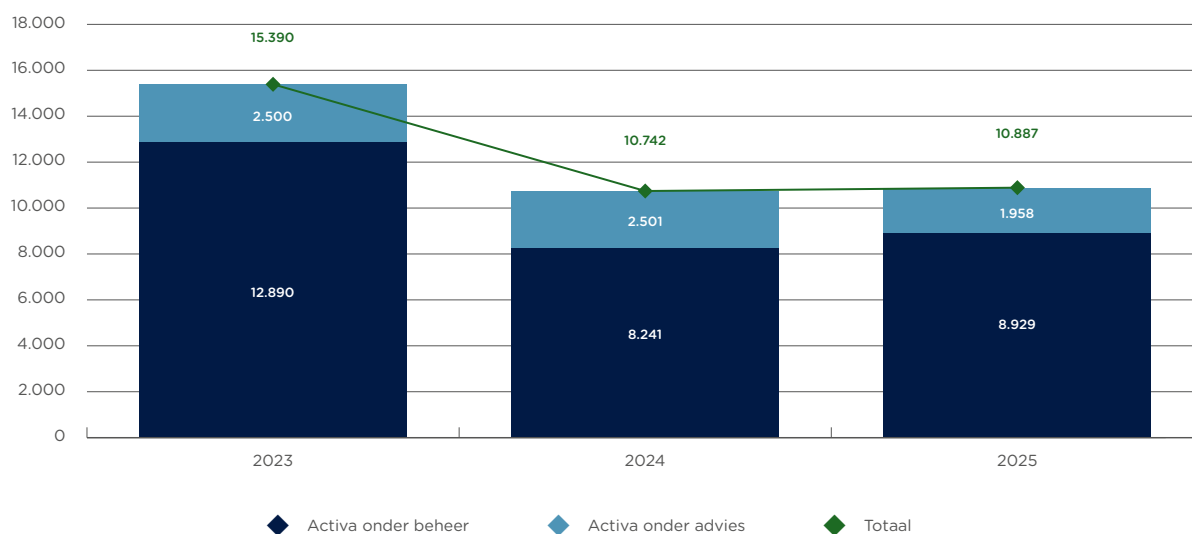
Zo goed als alle VVB's hebben een vergunning om hun klanten vermogensbeheer of beleggingsadvies, of een combinatie van beide, aan te bieden. Elf VVB's hebben een vergunning om orders voor één of meer financiële instrumenten te ontvangen en door te geven.

Tabel 11: Overzicht van vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies met vergunning van de FSMA

	31/12/2023	31/12/2024	31/12/2025
Vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies	18	17	16
- Vermogensbeheer	14	13	13
- Beleggingsadvies	13	12	12
- Ontvangen en doorgeven van orders	13	11	11

De totale activa onder beheer namen tijdens de verslagperiode toe, terwijl er een beperkte daling was voor de totale activa onder advies (zie grafiek 17)⁴⁵.

Grafiek 17: Evolutie van de totale activa onder beheer en advies van de Belgische vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies (in miljoen euro)

⁴⁵ De statistieken over de VVB's kunnen in de toekomst nog wijzigen wanneer een VVB aan de FSMA op een latere datum een correctie van bepaalde statistieken zou bezorgen.

Beleggingsondernemingen uit andere landen van de Europese Economische Ruimte (EER) kunnen actief zijn in België via bijkantoren, via verbonden agenten of via vrije dienstverlening. Beleggingsondernemingen afkomstig uit een derde land mogen onder bepaalde voorwaarden beleggingsdiensten verlenen of beleggingsactiviteiten verrichten in België, mits zij een voorafgaande kennisgeving tot de FSMA richten. Het aantal buitenlandse beleggingsondernemingen dat in België beleggingsdiensten of beleggingsactiviteiten kan verrichten, daalde licht in 2025 (zie tabel 12).

Tabel 12: Overzicht van buitenlandse beleggingsondernemingen in België

	31/12/2023	31/12/2024	31/12/2025
In vrije dienstverlening	1.032	1.040	1.039
Via bijkantoor	18	17	15
Via verbonden agent	10	9	8
Uit een derde land	417	420	418

Regels over eigen vermogen op de proef gesteld

De FSMA stelt vast dat bepaalde ondernemingen de vereisten inzake eigen vermogen die op hen toepasselijk zijn, soms onvoldoende naleven of onvoldoende aandacht besteden aan de samenstelling van dat eigen vermogen.

Het betreft meer bepaald vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies en de beheer-vennootschappen van fondsen. Zij moeten te allen tijde beschikken over een bepaald minimaal eigen vermogen. De samenstelling van dit minimaal eigen vermogen moet voldoen aan specifieke Europese regels.

Vooral startende of kleine vennootschappen hebben problemen om de eigenvermogensregels te respecteren. Ze moeten hoge vaste kosten dragen terwijl de inkomsten slechts geleidelijk op gang komen of niet volstaan om de kosten te dekken. Hierdoor wordt het eigen vermogen aangesproken. Indien dat eigen vermogen daardoor daalt onder de reglementaire minima, moeten de aandeelhouders extra kapitaal inbrengen.

Daarnaast houden sommige vennootschappen bij kapitaalverhogingen of wijzigingen in het aandeelhouderschap te weinig rekening met de regels over de samenstelling van het minimaal eigen vermogen. Zo kwalificeren preferente aandelen of gelijkaardige instrumenten niet altijd als Tier 1-kapitaal, wat tot gevolg kan hebben dat de regels inzake samenstelling van het eigen vermogen niet zijn gerespecteerd.

Ten slotte speelt ook de boekhoudkundige verwerking van bepaalde transacties een belangrijke rol. Zo is tijdens de verslagperiode de vraag gerezen naar de impact van het gespreid in rekening nemen van commercialiseringskosten. Deze kosten kunnen worden 'afgeschreven' als immaterieel vast actief. Maar het totaalbedrag van de nog niet afgeschreven kosten moet in mindering van het eigen vermogen worden gebracht bij de berekening van het minimaal aan te houden eigen vermogen.

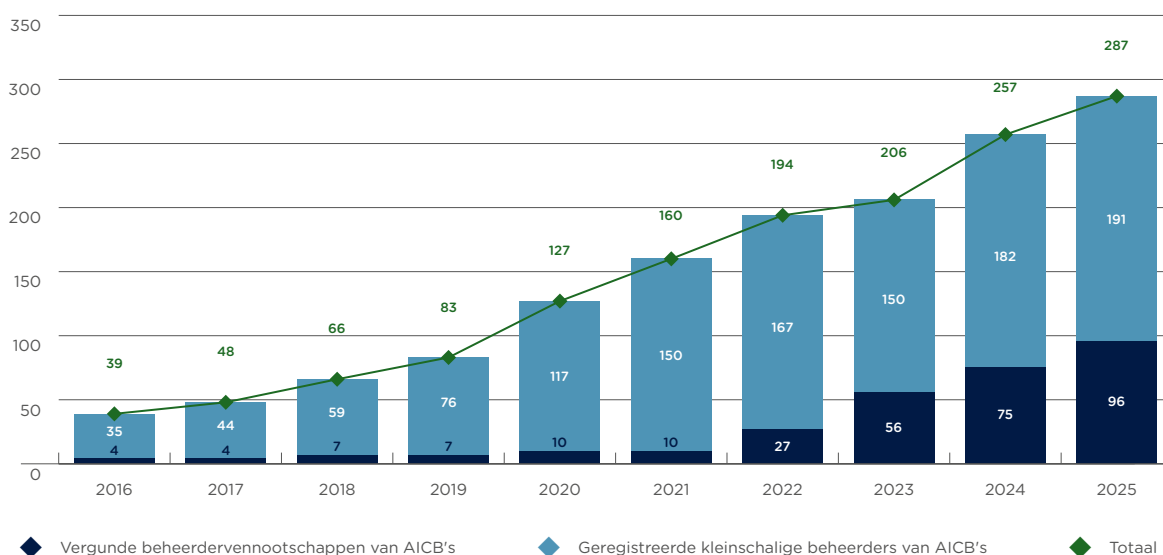
FOCUS 2026

Nieuwe Europese regels verplichten alle ICB's met een veranderlijk aantal rechten van deelneming om voortaan te beschikken over de nodige instrumenten voor liquiditeitsbeheer, *liquidity management tools* of LMT's. Dit zijn instrumenten die de beheerders van deze ICB's in staat stellen om het liquiditeitsrisico te beheren, in het bijzonder onder gespannen marktomstandigheden of bij grote uittredingen. De meeste Belgische ICB's moeten aanpassingen doorvoeren aan hun werking en documentatie om in overeenstemming te zijn met deze nieuwe Europese regels. De FSMA ziet toe op de toepassing van deze nieuwe regels.

Investeren in private equity is niet zonder risico

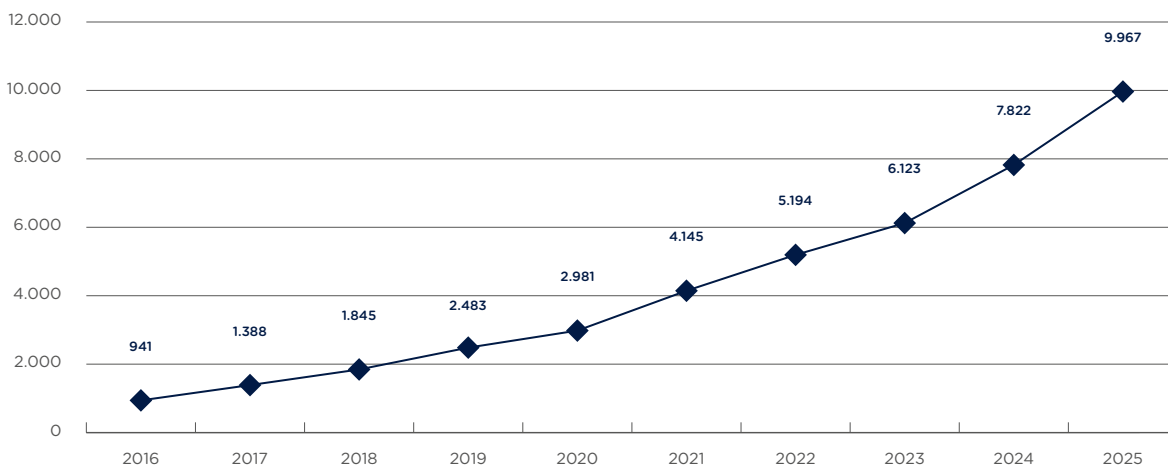
Het aantal private-equityfondsen onder beheer bij Belgische fondsenbeheerders is het afgelopen decennium stelselmatig toegenomen van 39 fondsen eind 2016 tot 287 fondsen eind 2025 (zie grafiek 18).

Grafiek 18: Aantal AICB's die door Belgische geregistreerde kleinschalige beheerders van AICB's en door Belgische vergunde beheerders van AICB's in de rapportering aan de FSMA worden ingedeeld in de categorie private equity (per 31 december)

De toename van het aantal fondsen ging gepaard met een sterke groei in de netto-activa van dit type fondsen, van iets minder dan één miljard euro eind 2016 tot bijna tien miljard euro eind 2025 (zie grafiek 19). Ook internationaal kan een gelijkaardige tendens worden waargenomen.

Grafiek 19: Netto-activa van de AICB's die door Belgische geregistreerde kleinschalige beheerders van AICB's en door Belgische vergunde beheerverenootschappen van AICB's in de rapportering aan de FSMA worden ingedeeld in de categorie private equity (per 31 december, in miljoen euro)

Door op middellange tot lange termijn kapitaal te verschaffen aan niet-beursgenoteerde ondernemingen, en door te investeren in innovatie en groei⁴⁶, kunnen private-equityfondsen een cruciale rol spelen in het financiële ecosysteem.

Binnen een Europese context waarin doelstellingen van de Spaar- en investeringsunie (SIU) worden nagestreefd, kan ook worden verwacht dat de rol van private equity belangrijker wordt. Voor de reële economie bieden private-equityfondsen immers een bijkomende vorm van financiering, terwijl zij beleggers alternatieve beleggingsmogelijkheden aanreiken.

Uitstapmogelijkheden zijn beperkt

Private-equityfondsen zijn meestal voorbehouden voor professionele beleggers of beleggers die bereid zijn om een hoog minimumbedrag te investeren. De interesse om beleggingen in private equity te kunnen aanbieden aan particuliere beleggers lijkt evenwel toe te nemen.

Beleggers die overwegen om via een fonds in private equity te investeren, moeten zich bewust zijn van een aantal belangrijke risico's en aandachtspunten, en de mogelijke gevolgen ervan goed begrijpen, alvorens een beleggingsbeslissing te nemen.

⁴⁶ Specifieke strategieën zijn *venture capital* en *growth capital*. In deze segmenten participeren investeerders in het kapitaal van startende of kleine tot middelgrote ondernemingen met een hoog groeipotentieel, zoals startups en scaleups.

Net zoals bij andere risicovolle beleggingen, kan een investering in waarde dalen. Dit is des te meer het geval in bepaalde marktsegmenten die gericht zijn op het realiseren van groei bij jonge of kleine en middelgrote ondernemingen. Een belangrijk verschil met beleggingen in genoteerde bedrijven is dat waardedalingen vaak niet onmiddellijk zichtbaar zijn voor de belegger. Dit gebeurt enkel wanneer de beheerder beslist om tot een herwaardering van de investering over te gaan.

Het is belangrijk om dit risico te erkennen, in het bijzonder omdat betere prestaties van private-equity-beleggingen uit het verleden ten opzichte van die van beursgenoteerde aandelen, bij het aanbieden van private-equityfondsen zouden kunnen worden vermeld als een van de redenen om in deze activaklasse te beleggen.

Investeringen in niet-beursgenoteerde ondernemingen gebeuren via onderhandelde transacties en zijn van nature illiquide. Daarom bieden de meeste private-equityfondsen aan hun beleggers slechts beperkte mogelijkheden om uit te treden. De meerderheid van de fondsen heeft een vaste looptijd, die verlengbaar kan zijn.

Om op het einde van de looptijd over te kunnen gaan tot uitkeringen aan de beleggers moet de fondsenbeheerder op zoek gaan naar exitmogelijkheden. Beleggers moeten daarom een lange beleggingshorizon hanteren en er zich bewust van zijn dat hun belegging gedurende een langere periode illiquide kan zijn.

Liquiditeitsbeheer is vereist

In sommige gevallen kunnen de fondsen wel een zekere liquiditeit bieden aan de beleggers. De beheerder zal in dat geval erop moeten toezien dat de liquiditeit die aan de beleggers wordt geboden in overeenstemming is met de beleggingsstrategie en het liquiditeitsprofiel van de activa.

In de praktijk kan men verwachten dat de beheerder de liquiditeit eerder beperkt houdt, bijvoorbeeld door de frequentie waarop uitgetreden kan worden, te beperken, door een lange kennisgevingstermijn te voorzien voor beleggers die wensen uit te treden of door het maximale bedrag van de uittredingen te beperken.

De beheerder kan er ook in voorzien dat een deel van de portefeuille belegd wordt in liquide activa. In sommige gevallen is het ook mogelijk dat private equity wordt opgenomen als een beperkte illiquide diversificatie in de portefeuille van een fonds dat verder in liquide activa belegt. Ook in deze gevallen moet bijzondere aandacht worden besteed aan het liquiditeitsbeheer.

Kleinschalige beheerders beheren het merendeel van de private-equityfondsen die in België beheerd worden (zie grafiek 18). Deze beheerders beschikken niet over een vergunning en staan niet onder toezicht van de FSMA. Zij zijn ook niet onderworpen aan wettelijke bepalingen inzake bedrijfsbeheer, kapitaal en vermogen, organisatie en bestuur, bewaring van activa, verloning, belangenconflicten of risicobeheer⁴⁷.

⁴⁷ Een aantal kleinschalige beheerders heeft de afgelopen jaren wel een vergunningsdossier ingediend bij de FSMA. Dit heeft er mee toe bijgedragen dat een groeiend deel van de private-equityfondsen beheerd wordt door beheervenootschappen met een vergunning (zie grafiek 18).

Inwerkingtreding van de DORA-verordening: de financiële sector moet zijn operationele weerbaarheid versterken

De DORA-verordening betreffende digitale operationele weerbaarheid voor de financiële sector trad op 17 januari 2025 in werking. Doel van deze verordening is de financiële entiteiten ertoe brengen hun risico's inzake informatie- en communicatietechnologie beter te beheren, zodat ze weerbaarder worden tegen cyberdreigingen.

Deze verordening is transversaal van toepassing op nagenoeg alle entiteiten uit de financiële sector⁴⁸. Ze steunt op verschillende pijlers, waarvan een van de belangrijkste de invoering van een IT-risico-beheerkader verplicht stelt voor die entiteiten. De financiële entiteiten waarop de DORA-verordening van toepassing is, moeten bij een ernstig IT-incident ook een kennisgeving verrichten aan hun toezicht-houder. Verder zijn ook maatregelen voorzien om een deugdelijk IT-risicobeheer te waarborgen bij uitbesteding aan derden.

Bij de FSMA is een cel opgericht die zich specifiek met DORA-gerelateerde materies bezighoudt.

In de loop van 2025 voerde de FSMA, op initiatief van de Europese toezichthoudende autoriteiten, een erg ambitieuze informatie-inzameling uit. De Europese toezichthoudende autoriteiten wilden, via de nationale toezichthouders, gedetailleerde gegevens verzamelen over de derde aanbieders van ICT-diensten op wie een beroep wordt gedaan door de financiële entiteiten die onder de DORA-verordening vallen. Doel van die informatie-inzameling was de Europese toezichthoudende autoriteiten in staat stellen over te gaan tot de identificatie van de zogenaamde kritieke derde aanbieders van ICT-diensten, die de DORA-verordening aan een specifieke toezichtsregeling onderwerpt.

Gelet op de omvang en complexiteit van deze informatie-inzamelingsoefening besteedde de FSMA veel aandacht aan de informatieverstrekking en de begeleiding van de betrokken financiële instellingen. Ze publiceerde verschillende mededelingen en een gebruikershandleiding voor een goed begrip van de geldende vereisten. Daarnaast voerde ze specifieke IT-aanpassingen door om de technische conformiteit en het formaat van de gegevens te kunnen testen alvorens ze naar de Europese toezichthoudende autoriteiten door te sturen.

Tijdens de tweede jaarhelft voerde de FSMA ook een survey uit bij de financiële entiteiten onder haar toezicht. Dat onderzoek strekte ertoe een cartografie van de sector op te stellen, om zo het maturiteits-niveau van de verschillende subsectoren en individuele financiële instellingen te meten. Doel was — op basis van de verzamelde gegevens — een risicoanalyse uit te voeren, en te bepalen welke controleacties de FSMA moest ondernemen met het oog op de naleving van de DORA-verordening.

⁴⁸ Wat de ondernemingen onder toezicht van de FSMA betreft, is de DORA-verordening zo van toepassing op de handelsplatformen, de vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies, de beheervenootschappen van ICBE's, de zelfbeheerde ICBE's, de beheerders van AICB's, de aanbieders van cryptoactivadiensten, de crowdfundingplatformen, de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening en een minderheid van de verzekerings- en herverzekeringstussenpersonen (inclusief de nevenverzekeringstussenpersonen).

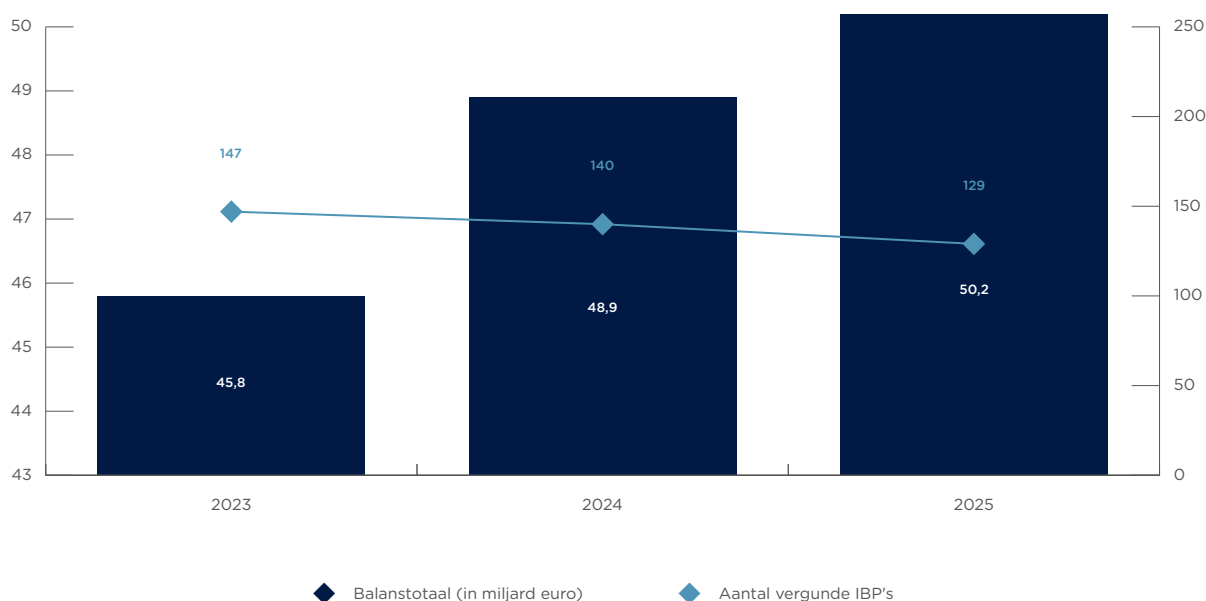
Bescherming van het aanvullend pensioen

De FSMA staat in voor het toezicht op de aanvullende pensioenen die werknemers en zelfstandigen kunnen opbouwen in het kader van hun beroepsactiviteiten. Het beheer van deze pensioenen van de tweede pijler gebeurt via verzekeringsondernemingen of pensioenfondsen. De FSMA controleert of deze pensioeninstellingen en hun inrichters de sociale wetgeving van de tweede pensioenpijler naleven. Naast dit sociaal toezicht oefent de FSMA ook een prudentieel toezicht uit op de pensioenfondsen. Dit betekent dat de FSMA waakt over de financiële gezondheid en de passende organisatie van deze instellingen.

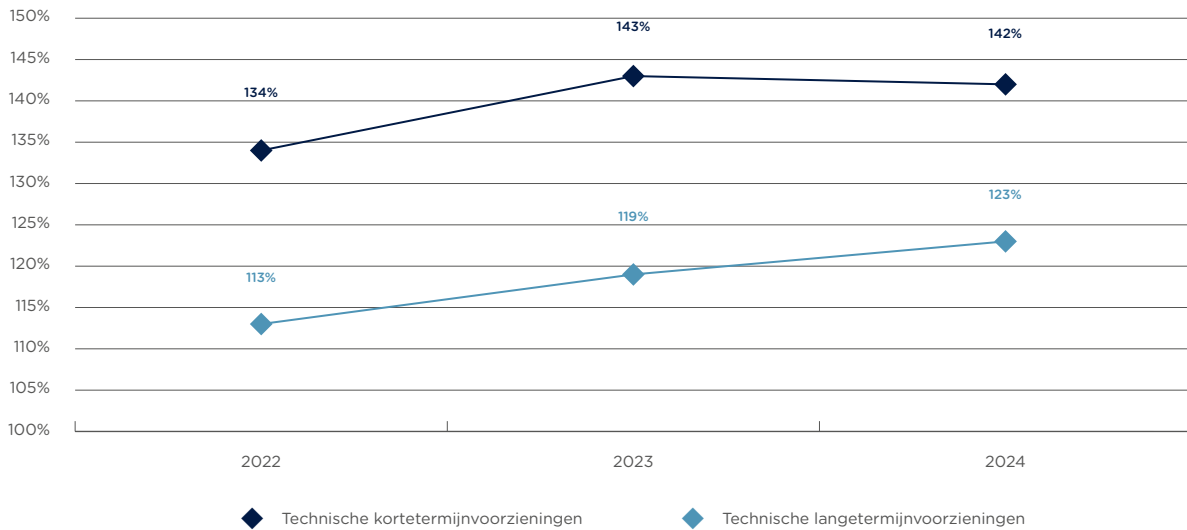
Betere gemiddelde dekkingsgraad van de pensioenfondsen

De dekkingsgraad geeft aan over hoeveel middelen een pensioenfonds of instelling voor bedrijfspensioenverzekering (IBP) beschikt om aan zijn verplichtingen te voldoen. De technische kortetermijnvoorzieningen stemmen overeen met de verworven reserves. Dit zijn de pensioenrechten die een aangeslotene naar een andere pensioeninstelling kan overdragen wanneer hij zijn werkgever verlaat. De technische langetermijnvoorzieningen worden gevormd op basis van een voorzichtige inschatting van de beheerde pensioenverplichtingen. Eind 2024 bedroeg de gemiddelde dekkingsgraad op korte en lange termijn in de sector respectievelijk 142 procent en 123 procent. De dekkingsgraad bleef dus stabiel of liet zelfs een verbetering zien ten opzichte van 2023, meer bepaald dankzij aanhoudende goede financiële rendementen (gemiddeld 8,6 procent in 2024).

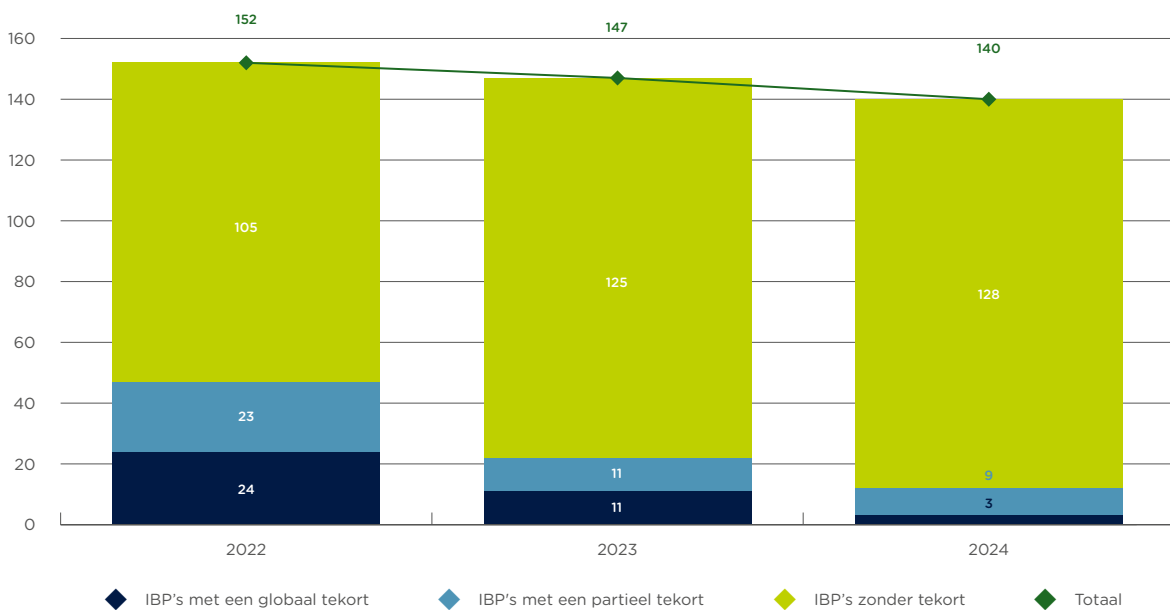
Grafiek 20: Evolutie van het aantal vergunde pensioenfondsen en hun balanstotaal

Grafiek 21: Dekkingsgraad van de sector

Grafiek 22: Aantal IBP's met of zonder tekort

Pensioenfondsen met een dekkingsgraad van minder dan 100 procent, en bijgevolg pensioenfondsen met een financieringstekort, moeten herstelmaatregelen nemen om dat tekort weg te werken. Het kan gaan om een 'globaal tekort', op het niveau van het fonds als geheel, of om een 'partieel tekort' op het niveau van het pensioenplan van een of meer bijdragende ondernemingen, dan wel op het niveau van een afzonderlijk vermogen.

Eind 2024 kenden 12 pensioenfondsen een tekort, waarvan negen een partieel tekort en drie een globaal tekort. Bij zes van die fondsen ging het om een tekort ten opzichte van de technische voorzieningen op korte termijn (verworven reserves van de deelnemers). Al deze tekorten werden volledig weggewerkt in de loop van 2025. Ter vergelijking: eind 2023 kenden 11 pensioenfondsen een partieel tekort en 11 een globaal tekort.

Tekortkomingen bij de inning van bijdragen door pensioenfondsen

De FSMA deed in 2025 een inspectie over de inning van de bijdragen door pensioenfondsen die pensioenregelingen van het type vaste bijdragen zonder gewaarborgd rendement beheren. Bij dit type van pensioenplannen is het eindresultaat voor de aangeslotene onzeker omdat het afhangt van de hoogte van de bijdragen en het daarop toegekende rendement. Een correcte en tijdige inning van die bijdragen is dus cruciaal.

De FSMA stelde een aantal regelmatig wederkerende tekortkomingen vast. Zo ontbreekt een correcte procesbeschrijving van de berekening en de inning van de bijdragen, zowel bij pensioenfondsen als bij de eventueel betrokken dienstverleners. Een andere vaststelling heeft te maken met de informatie in het pensioenreglement of het financieringsplan. Die bevatten onvoldoende informatie of er zijn tegenstrijdigheden tussen beide documenten.

De FSMA merkte ook op dat interne auditeurs van pensioenfondsen onvoldoende toezien op het berekenings- en inningsproces. Soms is die beoordeling zelfs onbestaande. Ze stelde ook vast dat pensioenreglementen regelmatig in overtreding zijn met de sociale wetgeving doordat zij niet voorzien in een onmiddellijke opbouw van pensioenrechten wanneer een werknemer in de loop van een maand in dienst treedt. In sommige gevallen start de opbouw pas vanaf de eerste dag van de maand die volgt op de maand van indiensttreding, wat niet in overeenstemming met de regelgeving is.

De FSMA heeft in individuele inspectieverslagen feedback gegeven aan de betrokken pensioenfondsen over hun tekortkomingen en volgt dit nauwgezet verder op.

De pensioensector is in staat om liquiditeitsrisico's het hoofd te bieden

Sinds 2015 toetst de Europese Autoriteit voor Verzekeringen en Bedrijfspensioenen (EIOPA), regelmatig of de pensioenfondsen in staat zijn om het hoofd te bieden aan ongunstige marktomstandigheden. Daarbij gaat ze ook na welke impact de pensioenfondsen zouden hebben op de financiële stabiliteit mocht het ongunstige scenario bewaarheid worden. In 2025 was deze toetsing, waaraan de FSMA heeft meegewerkt, gericht op het liquiditeitsrisico. Dat risico houdt in dat een pensioenfonds niet aan zijn onmiddellijke verplichtingen kan voldoen omdat het een tekort heeft aan contanten dat niet kan worden opgevangen door de verkoop van activa op korte termijn.

In totaal werden 156 pensioenfondsen uit 18 lidstaten, waaronder 17 Belgische fondsen, opgenomen in de toetsing. Die Belgische fondsen vertegenwoordigen 60 procent van de activa die de Belgische pensioenfondsen beheren.

Uit de studie van EIOPA is duidelijk naar voren gekomen dat de Europese pensioenfondsen het hoofd kunnen bieden aan het liquiditeitsrisico. Zelfs bij een ernstige crisis blijft de uitbetaling van de verschuldigde pensioenen gewaarborgd en blijft de sector in het algemeen koper van financiële activa. Aangezien de Belgische pensioenfondsen gemiddeld meer liquide beleggingen hebben dan hun Europese tegenhangers, onderscheiden ze zich door hun nog grotere veerkracht.

Prudente berekening van de technische voorzieningen voor pensioenfondsen

Nu de rentevoeten sinds 2022 gestaag stijgen, merkt de FSMA op dat sommige pensioenfondsen een hogere actualisatievoet hanteren om de technische voorzieningen te berekenen. Die technische voorzieningen moeten de pensioenrechten van het type DB (vaste prestaties) die reeds verworven zijn door de aangeslotenen, afdoende beschermen. De FSMA verwacht immers van de pensioenfondsen dat ze rekening houden met prudente parameters en veiligheidsmarges voor de berekening van de technische voorzieningen.

De FSMA heeft dan ook een studie uitgevoerd om te beoordelen in hoeverre de actualisatievoeten die pensioenfondsen gebruiken, als prudent kunnen worden beschouwd. Deze controleactie had tot doel na te gaan of er pensioenfondsen zijn die een te hoge actualisatievoet gebruiken in verhouding tot het verwachte rendement van hun activaportefeuille. In dat geval gaan de technische voorzieningen gemiddeld sneller stijgen dan de activa, wat het financiële evenwicht van het pensioenfonds kan verstoren.

De FSMA heeft de pensioenfondsen met een te hoge actualisatievoet gecontacteerd en blijft ze nauwlettend opvolgen. Regelmatige monitoring van het realistische en prudente karakter van de actualisatievoeten in het kader van het risicobeheersysteem, is een belangrijk aspect van deugdelijk bestuur bij pensioenfondsen.

FOCUS 2026

Veel kleine pensioenfondsen hebben er de voorbije jaren voor gekozen om toe te treden tot multiwerkgeverspensioenfondsen waardoor een aantal gemeenschappelijke kosten verdeeld worden over meerdere werkgevers. De vereffening van een pensioenfonds en de overdracht van het beheer van de pensioenrechten naar een multiwerkgeverspensioenfonds is een ingrijpende gebeurtenis waar de aangeslotenen geen negatieve gevolgen van mogen ondervinden. De FSMA zal in 2026 inspecties uitvoeren om de correcte overdracht van pensioenrechten naar multiwerkgeverspensioenfondsen te controleren. Daarnaast zal de focus onder andere liggen op de beleggingsrisico's, het prudent karakter van de financiering en de impact van de beheerkosten op de pensioenopbouw.

Een controleactie gericht op de financiering van de pensioenplannen van het type ‘vaste prestaties’ leidt tot concrete resultaten

Eind 2023 heeft de FSMA bij de verzekeringsondernemingen gerichte controles uitgevoerd naar de impact die de oplopende inflatie heeft op de financiering van pensioentoezeggingen van het type ‘vaste prestaties’ die in het kader van een groepsverzekering worden beheerd. Aldus wilde de FSMA een algemeen zicht krijgen op onvoldoende gefinancierde pensioenplannen en op de getroffen maatregelen ten aanzien van de betrokken inrichters.

Wanneer er een financieringstekort optreedt, moet de verzekeringsonderneming de inrichter hier immers onmiddellijk van in kennis stellen en het contract beperken als het tekort niet is aangezuiverd binnen een termijn van zes maanden.

De controleactie heeft aangetoond dat de inflatie heeft geleid tot een aanzienlijke stijging van de nodige aanvullende verzekeringspremies voor het dekken van de kosten die de loonsverhogingen van de aangeslotenen met zich meebrengen. Deze situatie leidde tot een financieringstekort van de betrokken pensioenplannen. De FSMA heeft vastgesteld dat de verzekeringsondernemingen niet altijd de stappen ondernamen die vereist zijn bij een financieringstekort.

Ingevolge deze controleactie werd het totale financieringstekort van de pensioenplannen van het type ‘vaste prestaties’ die een verzekeringsonderneming beheert, eind 2025 teruggebracht tot nul. Bovendien dienden de verzekeringsondernemingen hun interne procedures aan te passen om een snellere aanzuivering van de financieringstekorten mogelijk te maken.

Onderzoek naar rendementstoekenning aan slapers

In de loop van 2025 heeft de FSMA onderzocht of pensioeninstellingen de reserves van uitgetreden aangeslotenen – ook slapers genoemd – op een andere manier behandelen dan de reserves van actieve aangeslotenen. Bijvoorbeeld door het toekennen van een lager rendement of het aanrekenen van bijkomende kosten.

De FSMA heeft in het verleden een standpunt⁴⁹ gepubliceerd dat zegt dat dergelijk verschil in behandeling van slapers in strijd is met de wet op de aanvullende pensioenen.

Ze stelde vast dat bij een pensioentoezegging de pensioeninstelling extra kosten ten laste legde van de slapers, waardoor deze vanaf hun uittreding een lager nettorendement ontvingen dan de actieve aangeslotenen. De FSMA eiste dat de betrokken pensioentoezegging werd aangepast en startte een controleactie om na te gaan of vergelijkbare praktijken ook elders voorkomen.

Op basis van een steekproef van instellingen voor bedrijfspensioenvoorzieningen en verzekeringsondernemingen hield ze een aantal aanvullende pensioentoezeggingen voor werknemers van het type vaste bijdragen of *cash balance* tegen het licht. In het kader van deze controleactie stelde de FSMA geen inbreuken vast.

49 Zie de FSMA-website “Behoud van de reserves zonder wijziging van de pensioentoezegging”.

ISABELLE BOULET LICHT DE UITBETALING VAN HET AANVULLEND PENSIOEN TOE

“De juiste informatie verstrekken is cruciaal voor een vlotte uitbetaling van het aanvullend pensioen”

Sinds 2025 zijn er wijzigingen aangebracht in de regelgeving voor de uitbetaling van de aanvullende pensioenen. Voortaan gelden er strikte termijnen. Worden die niet nageleefd, dan worden er automatisch verwijlinteressen aangerekend aan de betrokken pensioeninstelling. **Isabelle Boulet**, experte in aanvullende pensioenen, legt uit waarom pensioeninstellingen alle middelen waarover ze beschikken, moeten aanwenden om contact op te nemen met de aangeslotenen met het oog op de uitbetaling van hun aanvullend pensioen.

In 2025 heeft de FSMA een controle-actie opgezet om de kwaliteit te toetsen van de procedures voor uitbetaling van aanvullende pensioenen. Waarom heeft de FSMA een dergelijke controle-actie op touw gezet en hoe is die verlopen?

“Aangeslotenen die hun wettelijk pensioen opnemen, moeten binnen een welbepaalde termijn door hun pensioeninstelling worden geïnformeerd over de uitkering van hun aanvullend pensioen.

De FSMA heeft een controle-actie opgezet om na te gaan of de pensioeninstellingen over een passende procedure beschikken voor het verstrekken van informatie in het kader van de afwikkeling van het aanvullend pensioen.

Concreet gezien werden 17 verzekeringsondernemingen en 22 pensioenfondsen gecontroleerd, samen goed voor 97 procent van de uitbetalingsdossiers tijdens de referentieperiode die de FSMA had afgebakend.”

Wat zijn de voornaamste bevindingen?

“Informatie over de uitbetaling wordt meestal per post meegedeeld aan de aangeslotenen. Aangezien dit gevoelige informatie is, is het uitermate belangrijk dat de pensioeninstellingen de meest recente gegevens uit het Rijksregister gebruiken. Die kunnen ze terugvinden in DB2P. Ze moeten erop toezien dat het adres waarover ze beschikken up-to-date is. Deze verplichting wordt niet altijd even goed nageleefd.

De FSMA heeft ook vastgesteld dat pensioeninstellingen niet altijd een herinneringsbrief sturen. Dat is evenwel een belangrijke stap waarvoor ze up-to-date contactgegevens moeten gebruiken en dit binnen een redelijke termijn als de aangeslotene niet reageert op hun eerste brief.

Aangeslotenen worden vaak verzocht om bepaalde documenten te bezorgen, zoals een kopie van hun verzekeringsovereenkomst, hoewel deze informatie geenszins noodzakelijk is om het aanvullend pensioen uit te keren. Sommige pensioeninstellingen betalen het pensioen zelfs pas uit nadat de aangeslotenen hun een ondertekende kwijting hebben bezorgd waarin zij afzien van elke toekomstige vordering met betrekking tot het aanvullend pensioen, terwijl een dergelijk document niet is vereist.”

“Pensioeninstellingen moeten gebruikmaken van de recente gegevens uit het Rijksregister en erop toezien dat de adressen waarover ze beschikken up-to-date zijn”

Welke vervolgstappen neemt de FSMA na deze controle?

“De FSMA heeft de betrokken pensioeninstellingen gecontacteerd opdat ze de nodige maatregelen zouden nemen om de vastgestelde problemen te verhelpen.

Ze blijft deze situatie in de toekomst nauwlettend opvolgen. De FSMA heeft hierover trouwens een mededeling aan de sector gepubliceerd op haar website.”

Minnelijke schikkingen voor individuele pensioentoezeggingen

In 2025 heeft de FSMA een controle-actie gevoerd, gericht op aangeslotenen die in 2023 met pensioen zijn gegaan en, in het kader van hun arbeidsovereenkomst, een individuele pensioentoezegging genieten.

Als regel geldt dat een werkgever geen individuele pensioentoezegging mag toekennen aan een werknemer in de 36 maanden vóór zijn pensionering. Wordt er toch een dergelijke toezegging gedaan, dan kan de inrichter hiervoor een administratieve boete krijgen van 35 procent van het kapitaal of het vestigingskapitaal van de rente.

De controle-actie van de FSMA heeft bij tien individuele pensioentoezeggingen ernstige aanwijzingen aan het licht gebracht dat de voormelde voorwaarde niet was nageleefd. Van deze pensioentoezeggingen waren er vier toegekend binnen de 36 maanden vóór de wettelijke pensioenleeftijd (65 jaar in 2025) en zes binnen de 36 maanden vóór de vervroegde pensioenleeftijd van de betrokken aangeslotenen.

De FSMA heeft deze dossiers onderzocht. Dit leidde tot het afsluiten van minnelijke schikkingen voor een totaalbedrag van 102.389,95 euro.

De FSMA schikt met verzekeringsondernemingen over transparantieverslagen

Pensioeninstellingen moeten jaarlijks een transparantieverslag opstellen. Dat verslag bevat informatie over een aantal financiële en andere aspecten die verbonden zijn aan het beheer van aanvullende pensioenen, waaronder ook het rendement dat de instellingen halen uit hun beleggingen.

De FSMA stelde vast dat vier verzekeringsondernemingen deze verplichting niet hebben nageleefd voor aanvullende pensioenen die ze in het kader van een algemeen fonds beheerden in een tak 21-product. Zij maakten enkel melding van het tarifaire rendement en van de winstdeelname, maar vermeldden het rendement van de beleggingen in het algemeen fonds niet.

Het onderzoek leidde tot vier minnelijke schikkingen. De betrokken verzekeringsondernemingen zullen in de toekomst het rendement van hun beleggingen vermelden, overeenkomstig de technische verduidelijkingen van de FSMA.

Voor alle duidelijkheid heeft de FSMA in haar mededeling uit 2017 over dit onderwerp een aantal technische richtlijnen toegevoegd om het rendement vast te stellen van de beleggingen in de context van een verzekeringsproduct met gewaarborgd rendement.

FOCUS 2026

Vanaf 2026 gelden er een aantal nieuwe precontractuele informatieverplichtingen voor pensioeninstellingen. Ze zijn verplicht om kosten voor pensioenproducten transparanter te maken, zodat consumenten de kosten van verschillende producten makkelijker met elkaar kunnen vergelijken. Daarnaast moeten pensioeninstellingen aan nieuwe aangeslotenen het zogenaamde 'informatiedocument aanvullend pensioen' bezorgen. De FSMA besteedt in 2026 verder aandacht aan de kosten die pensioeninstellingen aanrekenen aan aangeslotenen. De FSMA verwacht van de pensioeninstellingen dat hun producten voldoende *value for money* bieden. Ze treedt op wanneer zij producten detecteert die ter zake ondermaats presteren.

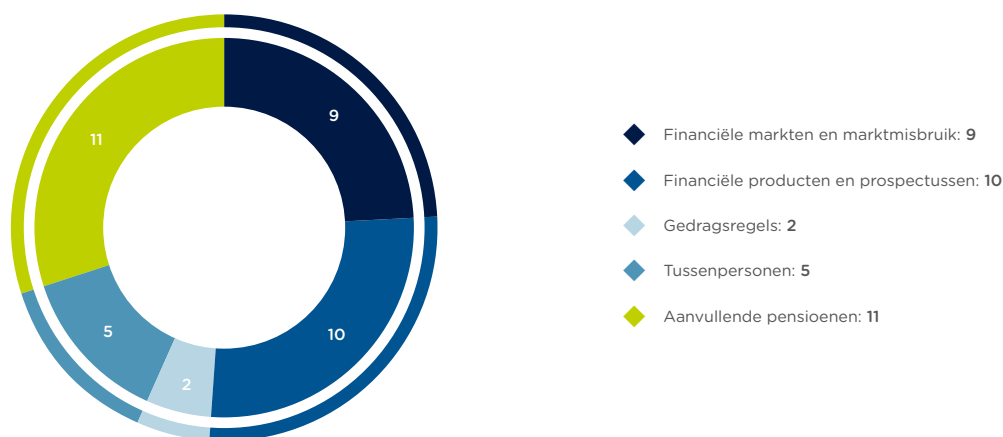
Bestrijding van financiële inbreuken

Nadat een inbreuk op de financiële wetgeving onderzocht is door de auditeur, kan de FSMA er een administratieve sanctie voor opleggen. Dat kan een administratieve geldboete zijn die wordt vastgesteld door een onafhankelijke sanctiecommissie, of een minnelijke schikking.

Opening van 36 onderzoeken in 2025

In 2025 heeft het directiecomité 36 onderzoeken geopend⁵⁰.

Grafiek 23: Thematisch overzicht van de onderzoeken die in 2025 werden geopend

Mogelijkheid tot minnelijke schikking

Nadat de auditeur het onderzoek heeft verricht en op beslissing van het directiecomité, kan een onderzoek worden afgesloten met een minnelijke schikking. De betrokkene moet aan het onderzoek hebben meegewerkt en moet instemmen met het voorstel tot minnelijke schikking.

In 2025 heeft het directiecomité, op voorstel van de auditeur, een nominatieve minnelijke schikking getroffen met 27 entiteiten of natuurlijke personen, voor een totaalbedrag van 2.247.955 euro. De betrokken teksten en persberichten kunnen worden geraadpleegd op de website van de FSMA.

⁵⁰ Dit cijfer houdt geen rekening met de onderzoeken waarbij de FSMA haar medewerking verleent aan een buitenlandse toezichthouder. Voor meer informatie hierover, zie dit verslag, p. 116.

Bespreking van enkele minnelijke schikkingen die in 2025 werden getroffen

Onregelmatigheden in de berekening en betaling van verschuldigde interesten op gereglementeerde spaarrekeningen

In 2024 bracht een bank de FSMA ervan op de hoogte dat ze bij een aantal van haar gereglementeerde spaarrekeningen onregelmatigheden had vastgesteld in de berekening en uitbetaling van de verschuldigde interesten. De onregelmatigheden waren te wijten aan IT-problemen. Hierdoor had de bank over meer dan vier jaar ongeveer 550.000 euro aan interesten te weinig betaald.

De bank stelde een herstelplan in werking waarbij ze striktere interne governance- en toezichtsprocedures hanteerde en het merendeel terugbetaalde van de bedragen die niet correct waren uitbetaald of gestort op de rekening.

Volgens de FSMA had de bank zich niet gehouden aan bepaalde criteria die de wet oplegt om een spaarrekening als gereglementeerd te kunnen kwalificeren. Ze heeft de bank opgedragen een bedrag van 700.000 euro te betalen en geëist dat ze alle negatieve gevolgen van de beschreven feiten volledig schadeloos zou stellen.

Gebrek aan verantwoordelijken voor de distributie en verzuim van aangifte van personen in contact met het publiek

De FSMA heeft een nominatieve minnelijke schikking van 500.000 euro getroffen met een Belgische tussenpersoon die deel uitmaakt van een internationale groep, gespecialiseerd in verzekerings- en herverzekeringmakelarij. Vóór de Brexit was de groep vanuit het Verenigd Koninkrijk actief in de Europese Unie, meer bepaald via haar bijkantoor in België. Door de Brexit is dit bijkantoor een vennootschap geworden die in 2019 bij de FSMA werd ingeschreven als verzekerings- en herverzekeringmakelaar.

Gedurende meer dan vier jaar heeft deze tussenpersoon nagelaten om de FSMA meteen in kennis te stellen van meer dan honderd wijzigingen in het aantal personen in contact met het publiek, waardoor 96,5 procent van hen nooit is aangegeven bij de FSMA. Bovendien was er geen enkele nieuwe verantwoordelijke voor de distributie aangesteld, hoewel er 24 verantwoordelijken voor de distributie toezicht hadden moeten houden op de personen in contact met het publiek.

De tussenpersoon heeft zijn situatie geregulariseerd en bijkomende beheertools ingezet om de naleving van zijn wettelijke verplichtingen te waarborgen. Daarnaast heeft hij zijn effectieve leiding versterkt om zo zijn governance te verbeteren.

Gebrek aan een doeltreffende procedure om marktmisbruik op te sporen

Banken die beroepsmatig transacties verrichten, moeten doeltreffende maatregelen, systemen en procedures uitwerken en handhaven om verdachte orders en transacties op te sporen en te melden. Daarnaast moeten ze actief handel met voorkennis en marktmanipulatie, of pogingen daartoe opsporen. In België zijn ze verplicht om dergelijk praktijken te melden aan de FSMA.

Welnu, de FSMA heeft vastgesteld dat een Belgische bank haar acht jaar lang geen enkele verdachte order of transactie heeft gemeld die mogelijk marktmisbruik inhield, terwijl ze in die periode voor een aanzienlijk totaalbedrag aan transacties heeft uitgevoerd. Na onderzoek heeft de FSMA geoordeeld dat de maatregelen, systemen en procedures waarover de bank in het verleden beschikte, niet voldeden aan de wettelijke vereisten op dit gebied. Het onderzoek werd afgesloten met een nominatieve minnelijke schikking van 350.000 euro.

16,6 miljoen euro gestort aan de Schatkist tijdens de voorbije 10 jaar

Sinds 2016 heeft de FSMA minnelijke schikkingen getroffen met 199 partijen: 165 entiteiten (83 procent) en 34 natuurlijke personen (17 procent). Deze minnelijke schikkingen hebben de Belgische Schatkist 16.643.807 euro opgeleverd.

De internationale dimensie van de bestrijding van financiële inbreuken

In 2025 heeft de FSMA 15 verzoeken om internationale samenwerking ontvangen van buitenlandse toezichthouders, tegenover 24 in 2024. Zelf stuurde ze 28 samenwerkingsverzoeken naar buitenlandse toezichthouders, tegenover 18 in 2024.

STINE DELAEY OVER DE BANKIERSEED

“De bankierseed symboliseert het persoonlijk engagement van de bankier”

De FSMA is belast met het toezicht op en de handhaving van de bankierseed. “Deze tuchtregeling betreft ongeveer 30.000 bankiers en is sinds begin 2025 van toepassing,” zegt coördinator **Stine Delaey**.

Waarvoor staat de bankierseed precies?

“De regeling beschermt het publiek in de banksector tegen het individuele gedrag van de bankier door hem persoonlijk verantwoordelijk te stellen voor zijn daden: hij moet integer en professioneel handelen, met aandacht voor de belangen van zijn klanten. Deze gedragsregels gelden in het bijzonder voor de bankiers die moeten voldoen aan de *fit & proper*-vereisten en voor de verantwoordelijke leidinggevendenden. De *tone at the top* is immers van het grootste belang voor een gezonde bankethiek.

Als symbool van zijn persoonlijk engagement moet de bankier ook een eed afleggen. De *fit & proper*-personen moeten dit doen bij de FSMA. De andere bankiers leggen de eed af bij een effectief leider van hun instelling.”

Hoe verloopt zo’n eedaflegging bij de FSMA?

“De voorzitter of ondervoorzitster neemt de eed af in de landstaal van keuze van de bankier. Tijdens zo’n sessie polst de FSMA via een aantal vragen ook naar de kennis van de gedragsregels. Dit moet bijdragen tot een grotere bewustwording bij de *fit & proper*-personen. In 2025 organiseerde de FSMA 18 sessies, waarin zo’n 500 bankiers hun eed aflegden.”

U spreekt van bewustwording. Hoe zit het daarmee?

“De FSMA stelt alles in het werk om de banksector te sensibiliseren over het belang van de bankierseed en zijn inhoud: contact met de beroepsfederaties, informatie via persberichten, zenden van individuele e-mails aan de banken én hun *fit & proper*-personen, publicatie op haar website van een toelichtingsvideo en verklarende FAQ’s, ... Deze aanpak mist zijn doel niet: de sector is zich over het algemeen bewust van de draagwijdte van de regeling, die nodig is om het vertrouwen in de banken te versterken.

Maar ook het grote publiek kent reeds de bankierseed: dit zien we via de klachten die consumenten bij de FSMA hebben ingediend. Dit alles neemt natuurlijk niet weg dat de FSMA ook in 2026 zal blijven inzetten op sensibilisering.”

Kan u iets meer vertellen over het indienen van een klacht?

“Iedereen kan een klacht neerleggen bij de FSMA over het gedrag van een bankier via een kanaal dat specifiek daarvoor gecreëerd werd. Dit helpt de FSMA om tuchtinbreuken op te sporen. De auditeur onderzoekt eerst of de klacht ontvankelijk is. Indien dit het geval is, wordt een tuchtdossier geopend en gaat de auditeur na of de bankierseed werd geschonden. De FSMA kan ook een dossier openen als ze ernstige aanwijzingen van een tuchtvertreding vaststelt.”

“De bankier moet integer en professioneel handelen, met aandacht voor de belangen van zijn klanten”

En wat als een bankier effectief de bankierseed heeft overtreden?

“Dan kan de FSMA een tuchtsanctie opleggen, waaronder een beroepsverbod van maximaal drie jaar. De Nationale Bank van België of andere prudentiële toezichthouders kunnen eventueel ook ingrijpen.

De naleving van beroepsverboden wordt nauwlettend gecontroleerd: kandidaat-bankiers moeten immers, vóór hun aanwerving, een attest van de FSMA voorleggen van afwezigheid van zo’n verbod. In 2025 leverde de FSMA 900 van deze attesten af.”

Financiële educatie

Om financiële consumenten te beschermen, zijn zowel regelgeving en toezicht als financiële educatie belangrijk. De FSMA heeft de wettelijke missie om een bijdrage te leveren aan financiële educatie. Ze lanceerde daarvoor in 2013 het programma Wikifin. Dit programma blijft zich ontwikkelen en bestaat uit drie pijlers:

- een aanbod voor het grote publiek, onder meer via de website Wikifin.be;
- het platform Wikifin School, dat gratis pedagogisch materiaal en ondersteuning biedt aan leerkrachten;
- het Wikifin Lab, een interactief belevingscentrum in Brussel waar leerlingen uit het secundair onderwijs financiële situaties uit het dagelijks leven kunnen ervaren en verkennen.

Wikifin.be: dé onafhankelijke, betrouwbare en toegankelijke bron voor vragen over geld

In tijden met een enorm aanbod aan informatie en waarin AI nieuwe informatiebronnen aanreikt, is het des te belangrijker om de consument onafhankelijke en betrouwbare informatie over geldzaken aan te bieden. De website Wikifin.be is heel relevant om deze rol te vervullen. Op de website zijn meer dan 500 webpagina's met informatie beschikbaar. Daarnaast telt de website ook verschillende populaire tools waarmee consumenten een simulatie kunnen maken zodat ze een weloverwogen beslissing kunnen nemen in functie van hun eigen financiële situatie. In 2025 werd de Wikifin-website meer dan zes miljoen keer geraadpleegd.

Opdat consumenten voor vragen over geld hun weg blijven vinden naar Wikifin.be zet de FSMA ieder jaar sterk in op het bekender maken van haar website. Om consumenten online en offline te bereiken en Wikifin.be op een impactvolle manier te positioneren, voerde de FSMA in 2025 talrijke campagnes, onder andere via sociale media (Facebook, Instagram, YouTube), bioscopen en radio.

De maandelijkse Wikifin-nieuwsbrief met nieuwigheden rond geldzaken kent nog steeds een stijgend aantal lezers. In 2025 ontvingen 25.000 abonnees maandelijks tips en informatie langs dat kanaal en vonden ze hun weg naar de Wikifin-website.

De informatie op de website van Wikifin is zeer toegankelijk voor een breed publiek. Dat aspect van de website werd in 2025 in de kijker gezet door de nominatie van Wikifin voor de Wablieft-prijs. Wablieft is het Centrum voor Duidelijke Taal. De organisatie zet zich in om informatie begrijpelijk te maken voor iedereen via een krant in duidelijke taal, tekstadvies, boeken en de jaarlijkse Wablieft-prijs voor duidelijke communicatie. Met deze prijs bekroont Wablieft organisaties of projecten die duidelijke Nederlandse taal gebruiken om informatie voor iedereen toegankelijk te maken.

De nominatie was niet het resultaat van een eigen kandidatuurstelling door de FSMA, maar de keuze van de Wablieft-medewerkers en een jury. De nominatie is een mooie erkenning van de jarenlange inspanning om financiële informatie duidelijk en toegankelijk te maken. Geldzaken kunnen ingewikkeld zijn, maar met duidelijke taal wil de FSMA er via Wikifin toe bijdragen dat iedereen de juiste keuzes kan maken.

Financiële educatie in het onderwijs

De FSMA organiseerde in november 2025 en in januari 2026 de Dag van de Financiële Educatie, een jaarlijks opleidingsmoment voor leerkrachten in het kader van haar programma Wikifin.

Meer dan 80 Franstalige leerkrachten zakten op 14 november 2025 af naar het Wikifin Lab om zich bij te scholen over thema's als cryptomunten, verzekeringen, fraude en betaalmiddelen. Daarnaast ontdekten ze het Wikifin Lab.

Langs Nederlandstalige kant organiseerde de FSMA de Dag van de Financiële Educatie voor het eerst op een externe locatie. Het Provinciehuis in Leuven ontving het evenement op 19 januari 2026. In Leuven was er ruimte voor meer deelnemers en een ruimer aanbod aan sessies.

De FSMA werkte voor deze editie samen met verschillende organisaties uit de financiële en educatieve sector: Assuralia, Febelfin, de Nationale Bank van België, het Belvue-museum, het *Centre for Cyber-security Belgium*, SAM vzw, BudgetInZicht en het Expertisecentrum Budget en Financieel Welzijn van de hogeschool Thomas More.

Meer dan 250 leerkrachten uit het Nederlandstalig secundair, volwassenen- en hoger onderwijs namen deel aan een dag vol inspirerende workshops over thema's als budgetbeheer, cryptomunten, verzekeringen, online veiligheid en de financiële redzaamheid bij jongeren.

Met deze jaarlijkse opleidingsdagen wil de FSMA leerkrachten ondersteunen bij hun cruciale rol in de financiële vorming van jongeren en de aandacht voor financiële geletterdheid in het Nederlandstalig en Franstalig onderwijs duurzaam verankeren.

Daarnaast biedt Wikifin School een gratis onlineplatform voor leerkrachten met gevarieerd lesmateriaal voor lessen financiële educatie in het lager en secundair onderwijs. Zo zijn er lesfiches, video's, online quizzes, spellen en simulatietools. Meer dan 25.000 leerkrachten maken gebruik van het lesmateriaal dat beschikbaar is op het Wikifin School-platform.

Recordeditie van De Week van het Geld in 2025

Het succes van De Week van het Geld werd in 2025 nogmaals in de kijker gezet, want het was een recordeditie. Meer dan 170.000 leerlingen uit het lager en secundair onderwijs gingen tijdens de tiende editie van deze nationale themawEEK aan de slag met het materiaal van Wikifin.

Om deze tiende verjaardag te vieren, vond op 17 maart 2025 een event plaats in het Wikifin Lab. Europees commissielid Maria Luís Albuquerque en de Vice-eersteministers David Clarinval en Jan Jambon namen er het woord. Ook tal van spelers op het vlak van financiële educatie en twee klassen uit het secundair onderwijs waren daarbij aanwezig.

HANS KNAPEN OVER DE WIKIFIN-CAMPAGNE 'GEDAAN MET ZAKGELD EN JE WEET GEEN ZAK VAN GELD?'

“Jongeren die financieel op eigen benen staan, moeten heel wat zaken zelf regelen”

Wikifin lanceerde in september 2025 een campagne, gericht op jongeren tussen 18 en 25 jaar. **Hans Knapen**, coördinator bij Wikifin, legt uit waarom de campagne er kwam en hoe deze verliep.

Waarom deze campagne?

“Uit een onderzoek van de FSMA blijkt dat jongeren tussen 18 en 25 jaar veel interesse tonen in geldzaken. Toch geven velen aan dat ze op school meer financiële kennis hadden willen meekrijgen. Vooral thema's zoals cryptomunten, belastingen, budgetbeheer en beleggen springen eruit. Jongeren willen dus meer leren over geld en zijn op zoek naar betrouwbare informatie. Via deze campagne vinden jongeren hun weg naar die informatie van Wikifin.”

Wat is de boodschap van de campagne?

“De ludieke slogan van de campagne luidt ‘Gedaan met zakgeld en je weet geen zak van geld?’. Jongeren die financieel op eigen benen gaan staan, moeten voor het eerst heel wat zaken zelf regelen. Wikifin wil jongeren hierin bijstaan door antwoorden te bieden op vragen zoals: wat moet ik regelen als ik alleen ga wonen? Wat moet ik doen als ik ga werken? Welke verzekeringen moet ik echt hebben? Hoe pak ik sparen, beleggen en mijn toekomst slim aan?”

“Via TikTok en Instagram werd de boodschap van de campagne meer dan tien miljoen keer getoond”

Hoe werden de jongeren bereikt?

“Een centrale landingspagina op www.wikifin.be vormt het vertrekpunt van de campagne. Daar vinden jongeren heldere en praktische informatie, die aansluit bij de vragen en bezorgdheden die leven bij deze leeftijdsgroep. De jongeren worden naar de website geleid via socialemediakanalen zoals TikTok en Instagram en via posters op secundaire scholen en op campussen van universiteiten en hogescholen.”

Hoe werden scholen betrokken bij deze campagne?

“Een Wikifin-team trekt naar klassen van het secundair onderwijs om de thema's die bij jongeren spelen op een boeiende en activerende manier tot leven te brengen. In aanwezigheid van een Wikifin-animator worden leerlingen ondergedompeld in herkenbare situaties en geconfronteerd met een aantal uitdagingen.

Wikifin besteedt hierbij specifiek aandacht aan laatstejaars die na het secundair onderwijs rechtstreeks de stap naar de arbeidsmarkt zetten. De campagne krijgt extra slagkracht door campusbezoeken. Wikifin-medewerkers gaan langs op universiteiten en hogescholen om er jongeren rechtstreeks te sensibiliseren, met hen het gesprek aan te gaan en hun vragen te beantwoorden.”

Heeft deze campagne zijn doel bereikt?

“Zeker en vast. Via TikTok en Instagram werd de boodschap van de campagne meer dan tien miljoen keer getoond. Ook de campusbezoeken, waar meer dan 1.300 studenten deelnamen aan een Wikifin-quiz zijn een groot succes. Deze bezoeken gaan verder door in 2026.”

Een nieuw spel over verzekeringen voor het Wikifin Lab

In 2025 breidde de FSMA het educatieve aanbod van het Wikifin Lab verder uit. In het Wikifin Lab, haar centrum voor financiële educatie, kunnen jongeren van 12 tot 18 jaar financiële situaties uit het dagelijkse leven ervaren. Al meer dan 38.000 leerlingen bezochten het Lab tussen de opening ervan in september 2020 en eind 2025. Net als vorig jaar was het Lab telkens in minder dan een uur na de openstelling van de inschrijvingen volgeboekt.

In september 2025 werd een nieuw spel over verzekeringen gelanceerd, dat individueel op een tablet wordt gespeeld. Het is een aanvulling op de andere spellen over budgetbeheer, marketinginvloeden, financiële instrumenten, de maatschappelijke en ecologische gevolgen van eigen keuzes, cryptomunten en fraudepogingen.

Dit spel is bedoeld voor leerlingen van de derde graad van het secundair onderwijs, die in de nabije toekomst immers een aantal verzekeringen zullen moeten afsluiten. Daarom is het belangrijk het concept 'verzekering' uit te leggen, hen vertrouwd te maken met het gebruikte jargon en toelichting te geven bij de verzekeringen die zij de komende jaren wellicht zullen moeten afsluiten.

Het spel is onderverdeeld in vier grote blokken:

- inleiding van het concept 'verzekering' en toelichting bij termen zoals premie, risico, schade, verzekeraar, verzekeringspolis, ...
- niveau 1 over het ziekenfonds: wat dekt die verzekering, wanneer moet je ze onderschrijven, is het een verplichte verzekering, ...
- niveau 2 over de Familiale / BA privéleven: wat dekt die verzekering, wat is een derde, wat betekent burgerlijke aansprakelijkheid, ...
- niveau 3 over de BA auto: wat dekt die verzekering, wat is een franchise, ...

Bij elk niveau wordt een quiz gespeeld om de kennis van de leerlingen te verankeren.

Herhaling is cruciaal bij het leren. Daarom krijgen de leerlingen aan het einde van het spel nog een samenvatting van de verschillende concepten en verzekeringen die tijdens het spel aan bod kwamen.

De FSMA organiseert de IFFM-conferentie

De *International Federation of Finance Museums* (IFFM) is een wereldwijd netwerk van musea en centra die actief zijn rond financiële aangelegenheden en financiële educatie. De opdracht van het IFFM bestaat erin een kader te bieden voor een intensievere samenwerking, door de uitwisseling van informatie en kennis te vergemakkelijken. Het IFFM, dat meer dan 70 leden in 38 landen telt, organiseert jaarlijks of tweejaarlijks een conferentie en blijft zo verder inzetten op de innovatie en promotie van financiële educatie via financiële musea wereldwijd.

Wikifin woonde verschillende van die conferenties bij. De laatste twee hadden als thema:

- *"Digitalization and Financial Awareness"* (2022), en
- *"Financial and Economic Literacy/Filling the gaps on a journey to economic well-being"* (2024).

In november organiseerde de FSMA de editie 2025 van die conferentie met als thema *“Empowering Financial Futures: Innovations in Education Centres and Museums”* in haar gebouwen en in het Wikifin Lab.

Doelstelling van deze conferentie was de praktijken en evoluties op het vlak van financiële educatie in de financiële musea te delen met landen van over de hele wereld.

De vertegenwoordigers van die musea presenteerden hun nieuwigheden en bespraken de uitdagingen waarmee zij worden geconfronteerd, waaronder het MIDE (Mexico), het FLiP (Oostenrijk), het Museum of Saving (Italië), het Royal Coin Cabinet (Zweden), de Bundesbank (Duitsland), de Banque de France, de Bank of Canada, de Bank of Greece, de Banca d'Italia, de Banco de España, ... Verschillende presentaties gingen over formules van het type escaperoom, interactieve spellen en de virtualisering van musea.

Nieuw in 2025 was de aanwezigheid van sprekers uit Belgische, Italiaanse en Amerikaanse commerciële ondernemingen die actief zijn in de scenografie en de museumontwikkeling. Daardoor konden de klassieke museale grenzen van de financiële musea worden verlegd, en kon een breder scala aan nieuwe technieken en scenografische benaderingen worden voorgesteld.

De bijdragen van de sprekers en scenografen toonden een belangrijke trend: het is belangrijk dat de bezoekers van financiële musea ook echt een ervaring opdoen. Deze aanpak, die ook in het Wikifin Lab wordt gevolgd, maakt museumbezoeken niet alleen aantrekkelijker, maar zorgt er vooral voor dat de kennis die de bezoekers opdoen, beter blijft hangen. Wat de bezoekers zelf beleven, onthouden ze namelijk beter.

Deze conferentie was een bron van inspiratie voor de toekomstige ontwikkelingen die de FSMA nog zou kunnen doorvoeren in het Wikifin Lab, alsook voor de toekomstige ontwikkeling van andere initiatieven rond financiële educatie.

FOCUS 2026

De FSMA heeft de voorbije jaren haar aanbod inzake financiële educatie constant uitgebreid. Dat gebeurde onder meer door de ontwikkeling van nieuwe spellen en door toevoegingen in het Wikifin Lab. In 2026 gaat de FSMA onderzoeken hoe ze haar aanbod inzake financiële educatie verder kan verruimen voor verschillende doelgroepen.

Internationale activiteiten

Financiële regelgeving wordt als gevolg van de internationalisering van de financiële markten steeds vaker op Europees en internationaal vlak bepaald. Internationale samenwerking en coördinatie tussen toezichthouders winnen hierdoor aan belang. De FSMA is lid van verschillende internationale en Europese organisaties die aan de basis liggen van nieuwe regels en standaarden opstellen voor de financiële sector. Sinds oktober 2022 zit de FSMA de wereldwijde organisatie IOSCO voor.

Internationaal

De FSMA is op internationaal vlak lid van:

IOSCO

de internationale organisatie van toezichthouders op de financiële markten en producten

 IAIS

de Internationale Vereniging van Verzekeringstoezichthouders

 IOPS

de Internationale Organisatie van Pensioentoezichthouders

De FSMA is betrokken bij de werkzaamheden van de Raad voor Financiële Stabiliteit

FSB FINANCIAL STABILITY BOARD

Europa

De FSMA is op Europees vlak betrokken bij de opstelling en omzetting van nieuwe financiële regelgeving. Ze is lid van:

de Europese Autoriteit voor
Verzekeringen en Bedrijfspensioenen

de Europese Autoriteit voor Effecten en Markten

De FSMA neemt deel aan de werkzaamheden van het Europees Comité voor Systeemrisico's

ESRB
European Systemic Risk Board
European System of Financial Supervision

De FSMA in Europa en de wereld

De FSMA versterkte in 2025 haar internationale positie en was actief in de belangrijkste Europese en mondiale toezichtsfora. Voorzitter Jean-Paul Servais speelt daarin een centrale rol.

Als voorzitter van IOSCO leidt hij sinds 2022 een organisatie die meer dan 130 toezichthouders voor financiële markten en gedrags- en producttoezicht verenigt en die samen meer dan 95 procent van de wereldwijde financiële markten controleren. IOSCO ontwikkelt internationale standaarden en werkt nauw samen met andere internationale instellingen. Zo neemt de FSMA-voorzitter namens IOSCO deel aan de vergaderingen van de invloedrijke *Financial Stability Board* die belangrijke toezichthouders en instellingen verenigt en de wereldwijde financiële stabiliteit bevordert.

Deze functie is belangrijk voor de geloofwaardigheid van de FSMA en laat de FSMA toe te wegen op mondiale thema's zoals duurzame financiering, digitalisering en niet-bancaire financiële intermediatie.

Met ingang van 1 januari 2026 werd de FSMA-voorzitter herbenoemd tot voorzitter van het OESO-*Corporate Governance Committee*, dat meer dan 50 jurisdicties omvat en geldt als het belangrijkste internationale forum op dit vlak. Het comité monitort en promoot de toepassing van de G20/OESO-principes inzake *corporate governance*.

Op Europees niveau is de FSMA als lid van de Europese Autoriteit voor Effecten en Markten (ESMA) en de Europese Autoriteit voor Verzekeringen en Bedrijfspensioenen (EIOPA) nauw betrokken bij de totstandkoming en invoering van nieuwe financiële regelgeving. Deze instellingen bevorderen een gemeenschappelijke toezichtspraktijk binnen de EU en laten de FSMA toe om snel in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en risico's. De FSMA zetelt ook in het Europees Comité voor Systeemrisico's (ESRB) en de Europese Autoriteit voor de Bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering (AMLA) die in 2025 haar werkzaamheden startte.

De FSMA neemt ook deel aan diverse colleges voor het toezicht op grensoverschrijdende marktinfrastructuur.

ERIK PEETERMANS OVER HET CORPORATE GOVERNANCE COMITÉ VAN DE OESO

“FSMA-voorzitter speelt sleutelrol op vlak van corporate governance”

Sinds 1 januari 2025 is FSMA-voorzitter Jean-Paul Servais voorzitter van het Corporate Governance Comité van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO). “Het comité vormt het centrale forum voor de wereldwijde dialoog op het gebied van corporate governance,” zegt internationaal expert **Erik Peetermans**.

Wat betekent corporate governance?

“Corporate governance gaat om het beheer van de relaties tussen het management, de raad van bestuur, de aandeelhouders en andere stakeholders van een onderneming. De focus ligt daarbij op de evenwichten binnen de verschillende structuren van een onderneming.”

Wat zijn de belangrijkste taken van het Corporate Governance Comité van de OESO?

“Dat comité vormt het centrale forum voor de wereldwijde dialoog op het gebied van corporate governance. Daarbij staan de herziene beginselen inzake corporate governance van de OESO en de G20, de groep van 20 belangrijkste economieën ter wereld, centraal.

Doordat deze beginselen een brede mondiale consensus weerspiegelen, vormen zij een krachtig instrument voor beleidsmakers en toezichthouders wereldwijd. Naast hun ontwikkeling draagt het comité ook bij aan de actieve verspreiding en toepassing van deze beginselen.

“Het comité draagt bij tot de actieve verspreiding en toepassing van de beginselen inzake corporate governance van de OESO en de G20”

Daarnaast bevordert het comité de wereldwijde dialoog over tal van thema’s die voor de FSMA van belang zijn, zoals de bescherming van minderheidsaandeelhouders. De beginselen hebben vaak bij haar leden een rechtstreekse invloed op de ontwikkeling van een kader voor corporate governance.”

Kan u enkele verwezenlijkingen van het comité in de verf zetten?

“2025 was een productief jaar voor het comité. Zonder afbreuk te doen aan het belang van andere rapporten, verdient de nieuwe editie van het *Corporate Governance Factbook*, dat in oktober van 2025 werd gepubliceerd, bijzondere aandacht. Deze publicatie bevat een schat aan vergelijkbare informatie over wereldwijde trends en evoluties op het vlak van corporate governance. Zij biedt betrouwbare en vergelijkbare data over meer dan 50 jurisdicties die lid zijn van het comité.

Het *factbook* vormt daarmee het wereldwijde referentiewerk voor een corporate governance beleid dat gebaseerd is op feiten. De FSMA heeft meegewerkt aan het Belgische luik van het *factbook*.

Belangrijk was ook de *peer review* van financiële dienstverleners zoals volmachtadviseurs en leveranciers van ESG-ratings, waarvoor ons land het onderwerp was van een diepgaande *case study*. De FSMA verwelkomde daartoe gedurende drie dagen een OESO-delegatie. Ook de hernieuwing van het mandaat van onze voorzitter voor 2026 was een belangrijk moment.”

Welke rol kan corporate governance spelen in het duurzaamheidsdebat?

“Een sterk governancekader helpt om risico’s en kansen die al dan niet klimaatgerelateerd zijn, beter te identificeren en te beheersen. Dat maakt ondernemingen weerbaarder. Om die reden publiceerde het comité dit jaar de tweede editie van haar *Global Corporate Sustainability Report* dat een diepgaande en cijfermatige analyse geeft van wereldwijde trends op dit vlak.”

Spaar- en investeringsunie wil Europese concurrentiekracht verhogen

Op 19 maart 2025 publiceerde de Europese Commissie de strategie voor de spaar- en investeringsunie (SIU), een nieuw strategisch beleidskader dat tot doel heeft de Europese kapitaalmarkten verder te verdiepen. De SIU beoogt het efficiënter mobiliseren van private spaargelden en het beter kanaliseren ervan naar productieve investeringen binnen de Europese Unie. Door bestaande barrières tussen lidstaten te verminderen en de werking van de financiële markten te verbeteren, beoogt de strategie zowel de investeringsmogelijkheden voor EU-burgers te verruimen als de toegang tot financiering voor ondernemingen te vergemakkelijken, in het bijzonder voor innovatieve en duurzame ondernemingen.

De Europese Unie beschikt over aanzienlijke structurele troeven, waaronder een hoogopgeleide beroepsbevolking, een sterke onderzoeks- en innovatiecapaciteit en omvangrijke spaargelden. Niettemin worden deze voordelen nog onvoldoende vertaald in investeringen en productiviteitsgroei. Het gevolg hiervan is dat een deel van het economische potentieel van de Unie onderbenut blijft, wat de concurrentiepositie van de Europese economie op middellange en lange termijn onder druk kan zetten.

Het aanpakken van deze structurele kwesties, wordt bovendien steeds urgenter in een context die wordt gekenmerkt door snel wijzigende geopolitieke verhoudingen, versnelde technologische ontwikkelingen, de toenemende risico's van klimaatverandering en de verdere uitbouw van een Europese defensiecapaciteit. Deze ontwikkelingen versterken de nood aan omvangrijke en duurzame investeringen in strategische sectoren van de Europese economie en liggen aan de basis van de nieuwe strategie.

Inhoud en opzet van de SIU-strategie

De SIU-strategie biedt een coherent overzicht van de verschillende beleidsmaatregelen die de Europese Commissie de komende jaren zal voorstellen om het regelgevend kader te versterken.

De maatregelen omvatten in totaal meer dan 20 initiatieven, zowel wetgevend als niet-wetgevend, en behelzen de volgende thema's: burgers en spaargeld, investeringen en financiering, integratie en schaal en toezicht in de eengemaakte markt. Ze combineren zowel Europese als nationale beleidsacties en bestrijken uiteenlopende domeinen zoals financiële geletterdheid, de uitbouw van aanvullende pensioenen, modernisering van de marktinfrastructuur, het verbeteren van de toegang tot publieke kapitaalmarkten en de verdere convergentie van het Europees financieel toezicht.

De FSMA is actief betrokken bij verschillende sleutelinitiatieven van de SIU

Een belangrijk niet-wetgevend initiatief betreft de Europese strategie voor financiële geletterdheid, die de Europese Commissie in september 2025 heeft voorgesteld. De FSMA, die reeds geruime tijd een voortrekkersrol vervult op dit domein, ondersteunt een Europese benadering van dit belangrijke thema. De strategie heeft tot doel burgers beter in staat te stellen om met kennis van zaken beslissingen te nemen over hun persoonlijke financiën en hun deelname aan de kapitaalmarkten te vergemakkelijken.

Dit sluit ook aan bij een van de aanbevelingen van de Commissie ter ondersteuning van spaar- en beleggingsrekeningen (*Savings and Investment Accounts* of SIA). De Commissie moedigt de lidstaten aan om in hun jurisdictie een vorm van SIA in het leven te roepen. Een SIA is een specifiek type rekening dat is ontworpen als aanvulling op een gewone bank- of spaarrekening. Reeds vanaf een beperkte inleg zouden SIA's particulieren de mogelijkheid bieden om op een eenvoudige en toegankelijke wijze te investeren in uiteenlopende financiële producten, zoals aandelen, obligaties of fondsen. De mogelijke koppeling aan een fiscaal voordeel dient om het gebruik verder te stimuleren.

Daarnaast werden ook belangrijke wetgevende initiatieven gelanceerd. Zo publiceerde de Commissie in november een breed pakket aan pensioenmaatregelen gericht op het verbeteren van de toegang tot aanvullende pensioenen en de aantrekkelijkheid van pan-Europese pensioenproducten. In december volgde de publicatie van verschillende regelgevende voorstellen betreffende de marktintegratie op het gebied van (post)-trading infrastructures, asset management en het toezicht op grensoverschrijdende marktinfrastructures. De behandeling van deze complexe dossiers zal in 2026 zijn verder verloop kennen. De FSMA stelt hiervoor haar expertise ten dienste van de Belgische onderhandelaars.

Ruimte voor vereenvoudiging zonder nadelig dereguleren

De vereenvoudiging van het Europese regelgevingskader vormt een andere belangrijke beleidsdoelstelling en is complementair aan de SIU. Het doel is de regeldruk voor marktdeelnemers te verminderen en het concurrentievermogen van Europese ondernemingen te versterken. De Commissie beoogt onder meer het risico op *goldplating* te beperken, onder andere door een ruimer gebruik van verordeningen in plaats van richtlijnen. Goldplating is de praktijk waarbij een lidstaat verder gaat dan wat de Europese regelgeving strikt vereist, door bijvoorbeeld extra verplichtingen, strengere regels of aanvullende administratieve lasten op te leggen.

In dat kader identificeerde de Commissie 115 uitvoeringshandelingen, veelal van technische aard, die als niet-essentieel worden beschouwd en die in aanmerking komen voor vereenvoudiging of rationalisering. Daarnaast beoogt de vereenvoudigingsagenda een verdere harmonisatie van het vennootschaps- en insolventierecht om zo de fragmentatie binnen de interne markt te beperken en de efficiënte werking van de Europese kapitaalmarkten te bevorderen.

Het is hierbij echter van belang dat onze burgers als consument voldoende beschermd blijven. De FSMA is er immers van overtuigd dat eenvoudige, heldere en proportionele regels perfect kunnen samengaan met een sterke en doeltreffende bescherming van de financiële consument.

DE ORGANISATIE VAN DE FSMA

Structuur en organen van de FSMA _____ / 132

De FSMA als werkgever _____ / 144

Structuur en organen van de FSMA

Directiecomité

Jean-Paul **Servais**,
Voorzitter

Annemie **Rombouts**,
Ondervoorzitter

Henk **Becquaert**,
Lid van het directiecomité

Sébastien **Yerna**,
Lid van het directiecomité

Organogram van de departementen en diensten

DIRECTIECOMITÉ			
Juridische, publieke en institutionele aangelegenheden, Economische aangelegenheden en strategische projecten - Internationale relaties en Sustainability policy - Communicatie en Financiële educatie			
 Jean-Paul SERVAIS, Voorzitter	Juridische, publieke en institutionele aangelegenheden Michaël ANDRÉ	Economische aangelegenheden en strategische projecten Karel DE BONDT	Internationale relaties en Sustainability Policy Antoine VAN CAUWENBERGE
 Annemie ROMBOUTS, Ondervoorzitter	Toezicht op de markten, asset management en de bancaire spaar- en beleggingsproducten - Human resources		
	Toezicht op de informatie van genoteerde en niet-genoteerde vennootschappen - Toezicht op de financiële markten - Post-trade Thierry LHOEST	Toezicht op asset management, spaarproducten en bancaire beleggingsproducten Veerle DE SCHRIVER	Human resources Hilde DAEMS
 Henk BECQUAERT, Lid	Toezicht op de verzekeringsproducten en de aanvullende pensioenen - Informatieciensdienst en Facilities & infrastructuur		
	Toezicht op de verzekeringsproducten en de aanvullende pensioenen Caroline DE RIDDER	Informatieciensdienst en Facilities & infrastructuur Dominique MICHAUX	
 Sébastien YERNA, Lid	Centraal inspectieteam - Toezicht op de gedragsregels, de tussenpersonen en de financiële dienstverleners - Antiwitwasbeleid - Procure to Pay		
	Toezicht op de tussenpersonen en de financiële dienstverleners en het Antiwitwasbeleid Vincent DE BOCK	Centraal inspectieteam en Toezicht op de gedragsregels Els DE KEYSER	Procure to Pay
 AUDITEUR Isabelle LE GRAND	 ADJUNCT-AUDITEUR Jessica HEYSE	 INTERNE AUDITOR Marie-Pierre VANRUMBEKE	

Raad van toezicht

Samenstelling

Reinhard Steennot,
Voorzitter

Selien De Schryder

Patricia Everaert

Roland Gillet

François Koulischer

Pierre Nicaise

Luk Van Biesen

Jan Verhoeve

Maud Watelet

Joyce Wieczorek

Verslag over de uitoefening door de raad van toezicht van zijn wettelijke opdrachten

Algemeen toezicht op de FSMA

In de loop van 2025 hebben de leden van de raad van toezicht zeven keer vergaderd en twee keer gebruik gemaakt van de schriftelijke besluitvormingsprocedure.

Tijdens hun vergaderingen hebben de leden hun wettelijke toezichtsoopdracht kunnen uitoefenen op grond van presentaties van en gedachtewisselingen met de voorzitter en de leden van het directiecomité.

Ze hebben in de eerste plaats aandacht besteed aan de nieuwe opdrachten waarmee de wetgever de FSMA heeft belast. Zo kregen de leden toelichting over de wijze waarop de implementatie van de eerste fase van de bankierseed verliep voor de *fit & proper*-personen en de verantwoordelijke leidinggevendenden die actief zijn bij kredietinstellingen. De bankierseed en de tuchtrechtelijke regeling voor bankdienstverleners zouden er moeten toe strekken dat de medewerkers van de banksector meer individuele verantwoordelijkheid krijgen. De leden werden ook ingelicht over de uitdagingen voor de FSMA ingevolge MiCA, de Europese verordening over de cryptoactiva die in een omkadering van de cryptoactiva op Europees niveau voorziet en die in België is uitgevoerd door de wet van 11 december 2025.

De leden bespraken ook tal van nieuwe initiatieven van de FSMA in het kader van haar bestaande opdrachten. Zo verwelkomden de leden de nieuwe sensibiliseringscampagnes van de FSMA met andere partners zoals het Centrum voor Cybersecurity Belgium met als doel de Belgen nog bewuster te maken van de risico's van online beleggingsfraude.

De leden volgden de vooruitgang op van het globale actieplan van de FSMA voor 2025 en werden op de hoogte gehouden van de bevindingen van de controle-werkzaamheden van de FSMA in verschillende toezichtsdomeinen. Op gebied van duurzame financiering kwamen de eerste lessen aan bod van de toepassing van de CSRD op een eerste groep van genoteerde ondernemingen. Hieruit bleek in het bijzonder dat het ganse ecosysteem van de duurzaamheidsrapportering door een leercurve gaat waarbij een pragmatische controle-aanpak aangewezen is, mede gelet op het evoluerende Europese regelgevende kader. Nog op het vlak van duurzaamheid kregen de leden een toelichting bij de resultaten van een door ESMA gecoördineerde controleactie van de FSMA die sloeg op de toetsing van de duurzaamheidsvoorkeuren van klanten van banken en beleggingsondernemingen.

Op het gebied van het verzekeringstoezicht ging de aandacht van de raad van toezicht onder meer naar de collectieve verzekeringen en naar de mysteryshopping-campagne over de zorgplicht bij spaar- en beleggingsverzekeringsproducten. De FSMA focuste ook op *value for money* bij verzekeringsproducten om ervoor te zorgen dat deze producten beantwoorden aan de noden, doelstellingen en verwachtingen van hun doelpubliek. De leden hebben hun waardering geuit voor de concrete impact van deze acties van de FSMA op de situatie van verzekeringsnemers.

Andere aandachtspunten van de raad waren de sector van het vermogensbeheer en de niet-financiële intermediatie, in het bijzonder het liquiditeitsbeheer en de hefboomeffecten.

Op dit laatste domein maar ook meer algemeen heeft de raad van toezicht het toenemend belang opgemerkt van de internationale context, alsook van de werkzaamheden van relevante organisaties op internationaal en Europees vlak om kwetsbaarheden te identificeren en erop te reageren. De vooraanstaande rol die de FSMA op internationaal vlak waarneemt, is dan ook van groot nut bij de uitoefening van de toezichtsoopdrachten van de FSMA. De leden verkregen in dit verband op regelmatige wijze updates door de voorzitter van het directiecomité over zijn mandaten als voorzitter van IOSCO en als voorzitter van het comité "Corporate Governance" van de OESO. De leden werden ook op de hoogte gehouden van de bevindingen van de internationale evaluatie door de GAFI van de antiwitwascontroles in België.

Organisatie van de FSMA

De leden wisselden tevens geregeld van gedachten over organisatorische aspecten binnen de FSMA. In dit kader bekwam de raad van toezicht een overzicht van het personeelsbeleid van de FSMA en werd de raad ook ingelicht over initiatieven om het datagebaseerd toezicht verder uit te bouwen.

Op grond van zijn wettelijke opdrachten keurde de raad de begroting van de FSMA voor 2026 goed en beraadslaagde over de krachtlijnen voor het actieplan 2026 van de FSMA. De raad heeft de jaarrekening voor het jaar 2024 goedgekeurd in april 2025 en de jaarrekening voor 2025 op 4 mei 2026.

De raad van toezicht keurde onderhavig verslag, wat de bevoegdheden van de raad van toezicht betreft, op 4 mei 2026 goed.

Verslag over de uitoefening door het auditcomité van zijn wettelijke opdrachten

Het auditcomité zetelt in de volgende samenstelling: de heer Nicaise, voorzitter, en mevrouw De Schryder en de heren Koulischer en Van Biesen, leden.

Het auditcomité vergaderde in 2025 zes keer en heeft een keer via schriftelijke procedure beraadslaagd.

Tijdens zijn vergaderingen heeft het auditcomité, op voorstel van het directiecomité, het jaarverslag 2024, de jaarrekening 2024 en de begroting voor 2026 onderzocht en de raad van toezicht geadviseerd die goed te keuren.

Overeenkomstig artikel 48, § 1ter, eerste lid, 3°, van de wet van 2 augustus 2002 heeft het auditcomité de werkzaamheden van de dienst Interne Audit opgevolgd. Het auditcomité besprak in het bijzonder de resultaten van de doorlichting binnen verschillende diensten van de a posteriori-controles van precontractuele informatie en reclame. Het auditcomité beraadslaagde ook over de bevindingen van de audit op het gebied van cyberbeveiliging. Gezien de actualiteit van het thema zal het auditcomité hieraan aandacht blijven besteden.

Het auditcomité besprak ook regelmatig de opvolgingen van aanbevelingen uit vorige auditverslagen en de prioriteiten voor toekomstige auditmissies.

De interne-auditfunctie bij de FSMA

De interne audit is een onafhankelijke en objectieve functie die de FSMA zekerheid biedt over de beheersing van haar acties, haar advies verstrekt om die acties te verbeteren, en bijdraagt tot het realiseren van een meerwaarde. De interne audit helpt de FSMA om haar doelstellingen te bereiken door haar processen voor risicobeheer, toezicht en bestuur op een systematische en gedisciplineerde wijze te evalueren, en voorstellen te formuleren om hun effectiviteit te verbeteren.

Het auditcomité houdt toezicht op de interne-auditwerkzaamheden en keurt de activiteitenplanning van de interne-auditdienst goed.

De interne auditor legt elk auditverslag ter behandeling voor aan het directiecomité. Vervolgens worden deze verslagen, samen met de maatregelen die het directiecomité voorstelt om de auditaanbevelingen op te volgen, ter beraadslaging overgemaakt aan het auditcomité en daar toegelicht.

Begin 2025 heeft de interne auditor de auditwerkzaamheden toegelicht die in 2024 waren uitgevoerd in het kader van een auditopdracht op het gebied van cyberbeveiliging. In 2025 heeft de interne-auditdienst eveneens verschillende verslagen opgesteld over de audit van de a posteriori controles van precontractuele informatie en reclame, waaronder een syntheseverslag ter afronding van deze transversale opdracht.

Daarnaast heeft de interne-auditdienst voor een geregelde opvolging van de auditaanbevelingen gezorgd. Het doel was na te gaan of de betrokken diensten de actieplannen uitvoeren die ze hebben opgesteld om de auditaanbevelingen op te volgen.

Tot slot staat de interne-auditdienst in voor het beheer van het interne meldingskanaal voor integriteitsschendingen sinds dat in juli 2023 werd opengesteld⁵¹.

Bedrijfsrevisor

Volgens artikel 57, tweede lid van de wet van 2 augustus 2002, wordt de controle op de rekeningen van de FSMA uitgeoefend door een of meer bedrijfsrevisoren. Zij worden door de raad van toezicht benoemd voor een hernieuwbare termijn van drie jaar, op voorwaarde dat zij niet zijn ingeschreven op de lijst van de door de FSMA erkende revisoren en dat zij geen functie uitoefenen bij een onderneming die aan haar toezicht is onderworpen. De revisoren controleren en certificeren elk gegeven waarvan sprake is in de reglementering over de dekking van de werkingskosten van de FSMA zoals bedoeld in artikel 56 van voornoemde wet. BDO, vertegenwoordigd door de heer Alexandre Streeel, werd door de raad van toezicht benoemd tot bedrijfsrevisor.

⁵¹ De FSMA zette dit kanaal op conform de wet van 8 augustus 2022 betreffende de meldingskanalen en de bescherming van de melders van integriteitsschendingen in de federale overheidsinstanties en bij de geïntegreerde politie. Zie de website van de FSMA: 'Contactpunt Integriteitsschendingen'.

Sanctiecommissie

Samenstelling

De samenstelling van de sanctiecommissie en de duur van de mandaten van de leden zijn als volgt:

Michel Rozie, Voorzitter
Ere-eerste voorzitter van het hof van beroep te Antwerpen,
lid van de sanctiecommissie in de hoedanigheid van magistraat
die geen raadsheer is in het Hof van Cassatie of in het hof van
beroep te Brussel

(einde van het mandaat: 15 september 2027)

Martine Castin
Lid van de sanctiecommissie met passende deskundigheid
op het vlak van de wettelijke controle van de jaarrekening

(einde van het mandaat: 28 november 2029)

Sofie Cools
Lid van de sanctiecommissie

(einde van het mandaat: 8 februari 2031)

Erwin Francis
Sectievoorzitter in het Hof van Cassatie,
lid van de sanctiecommissie op voordracht van
de eerste voorzitter van het Hof van Cassatie

(einde van het mandaat: 15 september 2027)

Guy Keutgen
Lid van de sanctiecommissie

(einde van het mandaat: 15 september 2027)

Jean-Philippe Lebeau
Ere-voorzitter van de ondernemingsrechtbank van Henegouwen,
lid van de sanctiecommissie in de hoedanigheid van magistraat
die geen raadsheer is in het Hof van Cassatie of in het hof van
beroep te Brussel

(einde van het mandaat: 8 februari 2031)

Frédéric Lugentz
Raadsheer in het Hof van Cassatie,
lid van de sanctiecommissie op voordracht van
de eerste voorzitter van het Hof van Cassatie

(einde van het mandaat: 8 februari 2031)

Pierre Nicaise
Lid van de sanctiecommissie

(einde van het mandaat: 8 februari 2031)

Philippe Quertainmont
Ereraadsheer in de Raad van State,
lid van de sanctiecommissie op voordracht van
de eerste voorzitter van de Raad van State

(einde van het mandaat: 15 september 2027)

Reinhard Steennot
Lid van de sanctiecommissie

(einde van het mandaat: 15 september 2027)

Kristof Stouthuysen
Lid van de sanctiecommissie met passende deskundigheid
op het vlak van de wettelijke controle van de jaarrekening

(einde van het mandaat: 15 september 2027)

Marnix Van Damme
Ereraadsheer in de Raad van State,
lid van de sanctiecommissie op voordracht van
de eerste voorzitter van de Raad van State

(einde van het mandaat: 8 februari 2031)

Beslissingen van de sanctiecommissie

Inbreuken op het WER⁵² – Administratieve geldboete en nominatieve bekendmaking

In een beslissing van 24 september 2025 heeft de sanctiecommissie twee inbreuken vastgesteld in hoofde van een vennootschap wegens (i) het niet onverwijld meedelen aan de FSMA van een wijziging van gegevens uit haar inschrijvingsdossier, en (ii) het niet aanduiden van minstens één natuurlijke persoon als verantwoordelijke voor de distributie in de zin van artikel I.9, 78° WER ('VVD').

De sanctiecommissie oordeelde dat deze vennootschap (i) een inbreuk pleegde op artikel VII.188, §2, eerste lid, WER wegens het niet onverwijld meedelen aan de FSMA van de beëindiging van haar samenwerking met kredietgever X sinds 23 augustus 2023, en (ii) een inbreuk pleegde op artikel VII.185, §2, WER *juncto* artikel 17, §1 van het koninklijk besluit van 29 oktober 2015 wegens het niet aanduiden van minstens één VVD gedurende de periode van 1 augustus 2020 tot 18 januari 2024 (en dus een periode van meer dan drie jaar).

Voor de vastgestelde inbreuken in hoofde van de vennootschap legde de sanctiecommissie een administratieve geldboete op van 2.500 euro. De beslissing werd nominatief bekendgemaakt.

Inbreuken op het verbod van marktmanipulatie en de verplichtingen tot kennisgeving van uitstel van openbaarmaking van voorwetenschap – Administratieve geldboete en nominatieve bekendmaking

In een beslissing van 26 september 2025 heeft de sanctiecommissie twee inbreuken vastgesteld in hoofde van een genoteerde vennootschap: een inbreuk op het verbod van marktmanipulatie voorzien in artikel 15 van de Verordening marktmisbruik⁵³ en een inbreuk op de verplichtingen tot kennisgeving van uitstel van openbaarmaking van voorwetenschap voorzien in artikel 17 van dezelfde verordening.

De sanctiecommissie was van oordeel dat de vennootschap onjuiste of misleidende informatie had verstrekt door te communiceren over een sterke toegezegde liquiditeit, terwijl die inmiddels was gedaald en volgens de laatste vooruitzichten nog sterker zou dalen, en deze op haar website bovendien te omschrijven als 'versterkt', terwijl de liquiditeit was afgenomen ten opzichte van het vorige kwartaal.

⁵² Wetboek van Economisch Recht.

⁵³ Verordening (EU) nr. 596/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende marktmisbruik (Verordening marktmisbruik) en houdende intrekking van Richtlijn 2003/6/EG van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijnen 2003/124, 2003/125/EG en 2004/72/EG van de Commissie.

Aldus werd de tweede van drie grieven van het directiecomité met betrekking tot een miskening van het verbod van marktmanipulatie gedeeltelijk gegrond bevonden, met afwijzing van de overige aantijgingen met betrekking tot de verspreiding van beweerdelijk misleidende informatie over de solvabiliteit en liquiditeitspositie van de vennootschap, onder meer over haar schuldgraad en de kapitaalherstructurering.

De vennootschap werd vrijgesproken voor de eerste grief (beweerde onjuiste of misleidende communicatie over de relatie met haar grootste aandeelhouder, tevens financier, leverancier van grondstoffen en afnemer van producten, en over met deze partij gesloten commerciële overeenkomsten) en voor de derde grief (beweerde onjuiste of misleidende communicatie over de verwachte winstbijdrage van de herontwikkeling van een industriële site).

De bestuurders van de vennootschap die in functie waren op het moment van de feiten, werden vrijgesproken voor deelname, als leden van de raad van bestuur, aan de beslissing om voor rekening van de vennootschap onjuiste en misleidende informatie te verspreiden, terwijl zij wisten of hadden moeten weten dat deze informatie onjuist of misleidend was.

Bovendien was de sanctiecommissie van oordeel dat de vennootschap een inbreuk pleegde op de verplichting om de FSMA onmiddellijk na twee uitgestelde openbaarmakingen van voorwetenschap hiervan op de hoogte te brengen en schriftelijk uiteen te zetten op welke wijze aan de wettelijke voorwaarden voor het uitstel werd voldaan.

Voor de vastgestelde inbreuken in hoofde van de vennootschap legde de sanctiecommissie een administratieve geldboete op van 80.000 euro. Zij besliste tevens de beslissing nominatief bekend te maken, met weglating van de persoonsgegevens van de vrijgesproken bestuurders.

Tegen deze beslissing werd beroep ingesteld bij het Marktenhof door aandeelhouders van de vennootschap.

Bij arrest van 18 maart 2026 heeft het Marktenhof zich zonder rechtsmacht verklaard om zich uit te spreken over het ingediende beroep dat er niet toe strekte de wettigheid van de opgelegde administratieve geldboete te laten toetsen, maar de vaststelling van bijkomende inbreuken en sancties beoogde.

Inbreuken op het verbod van (poging) tot marktmanipulatie – Administratieve geldboete en nominatieve bekendmaking

In een beslissing van 22 oktober 2025 heeft de sanctiecommissie vastgesteld dat een natuurlijk persoon een inbreuk had gepleegd op de bepalingen van de marktmisbruikverordening door zich schuldig te maken aan marktmanipulatie en poging tot marktmanipulatie (inbreuk op artikel 15 *juncto* artikel 12, lid 1, a), i) en ii), van de marktmisbruikverordening).

De sanctiecommissie was van oordeel dat de inbreuken bewust waren gepleegd door een persoon met een goede kennis van de betrokken markt. Gelet op de ernst van de feiten, waarbij met name een derde betrokken was, heeft de sanctiecommissie een administratieve geldboete van 50.000 euro opgelegd.

Bovendien heeft de sanctiecommissie de nominatieve bekendmaking van haar beslissing opgelegd, omdat zij vaststelde dat de wettelijke uitzonderingen op zo'n bekendmaking hier niet van toepassing waren.

Tegen deze beslissing werd beroep ingesteld bij het Marktenhof.

Inbreuk op de verplichting om zo snel als mogelijk voorwetenschap openbaar te maken – Administratieve geldboete en nominatieve bekendmaking

In een beslissing van 23 december 2025 heeft de sanctiecommissie twee inbreuken vastgesteld in hoofde van een genoteerde vennootschap: een op artikel 17, lid 1, van de Verordening marktmisbruik en een op artikel 2, lid 1, b), i), van de Uitvoeringsverordening 2016/1055⁵⁴.

De sanctiecommissie was van oordeel dat de vennootschap voorwetenschap over verwachte verliezen niet zo snel als mogelijk heeft bekendgemaakt.

Bovendien vermeldde het laattijdig bekendgemaakte persbericht over de verwachte verliezen niet dat de meegedeelde informatie voorwetenschap betreft.

De sanctiecommissie besliste een administratieve geldboete van 300.000 euro op te leggen en haar beslissing nominatief bekend te maken.

Tegen deze beslissing werd beroep ingesteld bij het Marktenhof door de vennootschap.

⁵⁴ De uitvoeringsverordening (EU) 2016/1055 van de Commissie van 29 juni 2016 tot vaststelling van technische uitvoeringsnormen met betrekking tot de technische middelen voor een passende openbaarmaking van voorwetenschap en voor het uitstellen van de openbaarmaking van voorwetenschap overeenkomstig Verordening (EU) nr. 596/2014 van het Europees Parlement en de Raad.

Inbreuken op de Verordening Marktmissbruik – Administratieve geldboete en nominatieve bekendmaking

Op 23 december 2025 heeft de sanctiecommissie, in hoofde van een natuurlijk persoon en drie met hem verbonden vennootschappen, een inbreuk vastgesteld op de artikelen 19, 14 en 15 van de marktmissbruikverordening.

De sanctiecommissie heeft vastgesteld dat de betrokkenen (i) hun rapporteringsverplichtingen als leidinggevenden niet hadden nageleefd, (ii) het verbod op handel met voorwetenschap hadden overtreden door effecten te kopen terwijl zij over voorwetenschap beschikten, (iii) het verbod op handel met voorwetenschap hadden overtreden door effecten te verkopen terwijl zij over voorwetenschap beschikten, en (iv) het verbod op marktmanipulatie hadden overtreden door tegengestelde verrichtingen in een effect uit te voeren en door actief te zijn in beleggersforums en met bepaalde beleggers te corresponderen.

Met name rekening houdend met de specifieke context waarin de inbreuken werden gepleegd, heeft de sanctiecommissie de verschillende betrokkenen administratieve geldboetes opgelegd voor een totaalbedrag van 92.000 euro.

De sanctiecommissie heeft beslist haar beslissing nominatief bekend te maken voor een periode van 12 maanden.

Inbreuken op de geldende wettelijke, reglementaire en normatieve bepalingen voor bedrijfsrevisoren

De sanctiecommissie heeft zich ook uitgesproken over verschillende dossiers waarvoor zij was gevat met het oog op het opleggen van administratieve maatregelen en geldboetes voor inbreuken op de geldende wettelijke, reglementaire en normatieve bepalingen voor bedrijfsrevisoren (artikel 59 van de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren). De werkzaamheden van de sanctiecommissie met betrekking tot deze dossiers worden nader toegelicht in het jaarverslag van het College van Toezicht op de Bedrijfsrevisoren.

De FSMA als werkgever

Personeelsbeheer

De FSMA telt 378 medewerkers

In 2025 verwelkomde de FSMA 21 nieuwe medewerkers. Rekening houdend met de oppensioenstelling of uitdiensttreding van een aantal medewerkers, eindigde de personeelsteller op 31 december 2025 op 378 medewerkers⁵⁵.

Tabel 13: Het personeelsbestand

	31/12/2024	31/12/2025
Personeelsbestand volgens het register (in aantal)	375	378
Personeelsbestand volgens het register (in VTE)	353	355,25
Operationeel personeelsbestand (in VTE)	350,50	352,85
Maximaal personeelsbestand ⁵⁶ (in VTE)	399	399

De gemiddelde leeftijd van de FSMA-medewerkers is sinds 2022 stabiel en bedraagt 44 jaar.

In 2025 was er een overwicht aan vrouwelijke medewerkers, zowel bij de administratieve medewerkers als bij de kaderleden. Net zoals in 2024 waren er in 2025 iets meer mannelijke dan vrouwelijke coördinatoren⁵⁷. Er is sinds 2021 een licht overwicht aan mannelijke directeuren.

De FSMA is onderworpen aan de wetgeving op het taalgebruik in bestuurszaken

In 2025 werden de taalkaders bij koninklijk besluit hernieuwd⁵⁸. De taalverhoudingen voor het personeel zijn vastgesteld op 57,06 procent Nederlandstalige medewerkers en 42,94 Franstalige medewerkers. In 2025 telde de FSMA 56,44 procent Nederlandstalige medewerkers en 43,56 procent Franstalige medewerkers.

55 De medewerkers hebben een arbeidsovereenkomst met de FSMA, met uitzondering van de acht statutaire personeelsleden van de voormalige Controledienst voor de Verzekeringen.

56 Zie koninklijk besluit van 17 mei 2012 over de werkingskosten van de FSMA zoals gewijzigd door het koninklijk besluit van 28 maart 2014.

57 Daar waar er in 2023 een volledig evenwicht was en in 2022 de vrouwelijke coördinatoren in de meerderheid waren.

58 Zie koninklijk besluit van 2 februari 2025 tot vaststelling van de taalkaders van de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 14 maart 2025 en koninklijk besluit van 9 januari 2018 tot vaststelling van de trappen van de hiërarchie van de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 25 januari 2018.

De FSMA zet in op weerbaarheid

In 2025 gaf de FSMA het startschot voor een meerjarig opleidingstraject rond weerbaarheid. Dit thema werd bewust als strategisch thema opgenomen in het opleidingsplan 2025, omdat de FSMA sterk inzet op het welzijn van al haar medewerkers.

Medewerkers die zich niet uit balans laten brengen door obstakels of kleine tegenslagen zijn niet alleen productiever, maar ook performanter. Bovendien is het de wettelijke opdracht van de FSMA om te zorgen voor een veilige en gezonde werkomgeving, zowel fysiek als mentaal⁵⁹. Met dit opleidingstraject rond weerbaarheid geeft de FSMA concreet vorm aan die verantwoordelijkheid.

Het thema wordt breed benaderd: elk jaar staat een andere invalshoek centraal, van fysieke naar mentale tot financiële veerkracht. Binnen dit kader komen diverse onderwerpen aan bod, zoals stresspreventie, digitale detox en hartcoherentie.

Het traject ging in 2025 van start met twee inspirerende *keynote*-sprekers, die vanuit hun eigen ervaringen inzichten deelden over weerbaarheid en het omgaan met verandering.

De FSMA zet medewerkers op weg naar meer taalkennis

De FSMA moedigt haar medewerkers aan om hun kennis van de tweede landstaal te verbeteren. Dit is vooral nuttig bij externe contacten. Om de medewerkers de kans te bieden om hun kennis te verbeteren, lanceerde de FSMA in 2015 een eigen taalbeleid.

Dat beleid steunt op verschillende initiatieven. De FSMA biedt taallessen aan. Er is het Klapsalon waar medewerkers hun spreekvaardigheid in groepjes kunnen oefenen. Daarnaast zijn er ook diverse initiatieven zoals teammeetings in het Nederlands en in het Frans of krijgen medewerkers taalbuddy's, die hen helpen om hun kennis van de tweede landstaal naar een hoger niveau te tillen.

Voor elke functie bij de FSMA is er een te behalen taalniveau⁶⁰. Elke nieuwe medewerker legt kort na indiensttreding een taaltest af. Indien hij het streefniveau niet haalt, moet hij taallessen volgen.

In 2025 evalueerde de FSMA haar taalbeleid. Uit deze evaluatie blijkt dat het taalbeleid goed ingeburgerd is en goede resultaten oplevert: nieuwe medewerkers die het streefniveau niet halen, lopen hun achterstand snel in. De FSMA testte de te behalen taalniveaus opnieuw en besloot die te behouden. De grote meerderheid van medewerkers die taallessen of conversatietafels volgen, hebben het streefniveau overigens al bereikt maar zetten in op (functionele) tweetaligheid⁶¹.

Van medewerkers die regelmatig in het Engels werken, wordt eenzelfde niveau van taalbeheersing verwacht als dat van de tweede landstaal. Zij leggen ook een taaltest af en moeten, indien ze het niveau niet halen, een leertraject volgen.

59 Zie wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk.

60 Op basis van het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Talen: *Common European Framework of Reference for Language skills* (CEFR).

61 Functionele tweetaligheid stemt overeen met niveau C1 van het CEFR.

Leidinggevenden volgen opleidingstraject rond *people management*

De meeste leidinggevenden bij de FSMA zijn medewerkers die intern zijn doorgegroeid vanuit een expertenrol naar een leidinggevende functie. Een opleidingstraject rond *people management* is bijgevolg zeer nuttig voor hen. Vandaar dat de FSMA haar leidinggevenden verplicht om in 2026 zo'n reeks opleidingen te volgen.

De opleidingen zullen pragmatisch, *hands-on* en interactief zijn. Alle directeurs en coördinatoren moeten dit opleidingstraject volgen, van de recentst benoemden tot de meest ervaren. Ook leidinggevenden met ervaring kunnen hun vaardigheden op het vlak van *people management* immers verfijnen. Zo ontstaat er een gedeeld kader en een gemeenschappelijke taal rond leiderschap.

Met de organisatie van dit opleidingstraject geeft de FSMA het signaal dat ze belang hecht aan goed leiderschap en zet ze verder in op een succesvolle aansturing van haar teams, het versterken van een permanente feedbackcultuur en een nog hogere werktevredenheid van alle medewerkers.

Gewaarborgd inkomen biedt werknemers financiële zekerheid

In het licht van de regelgeving over overheidsopdrachten heeft de FSMA haar verzekering gewaarborgd inkomen aan een nieuwe verzekeraar toegewezen. Ze maakte daarbij van de gelegenheid gebruik om na te gaan wat gangbaar is op de arbeidsmarkt. De verzekeringsvoorwaarden werden, voor zover nodig, hierop afgestemd, in overleg met de personeelsvertegenwoordigers.

De verzekering gewaarborgd inkomen biedt werknemers financiële zekerheid wanneer ze door ziekte of ongeval tijdelijk niet kunnen werken. Ze maakt deel uit van het beloningsbeleid van de FSMA dat gericht is op de lange termijn en inzet op financiële stabiliteit. Daarnaast zet de FSMA ook in op de veerkracht van haar medewerkers via een actief re-integratiebeleid.

De FSMA zet haar inspanningen op het vlak van duurzaamheid en ecologische verantwoordelijkheid voort

Fietsleasing: duurzaam en gezond naar het werk

In de loop van 2026 zullen medewerkers hun woon-werkverkeer geheel of gedeeltelijk kunnen afleggen met een geleasede fiets. Fietsleasing is een financieel aantrekkelijk formule, die een actieve levensstijl bevordert en bijdraagt aan een betere gezondheid en het welzijn van het personeel.

Het fietsleasingprogramma past in de visie op duurzaamheid van de FSMA. Al jaren doet ze inspanningen om medewerkers aan te zetten om de woon-werkverplaatsingen met de fiets af te leggen. Zo staan een volledig uitgeruste en beveiligde fietsparking en douches ter beschikking van de medewerkers. De FSMA betaalt ook een fietsvergoeding en neemt jaarlijks deel aan de Week van de Mobiliteit in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Geoptimaliseerde werkruimtes

De FSMA streeft voortdurend een steeds kleinere ecologische voetafdruk na. Daarom wil ze haar kantoorruimtes geleidelijk laten evolueren naar een *'flex desk'*-model. De nadruk ligt daarbij eerder op het optimaliseren van bestaande ruimtes dan op het creëren van nieuwe ruimtes of extra kantoren. Doelstellingen van deze transformatie zijn zowel het aanpassen van de werkomgeving aan de nieuwe hybride manieren van werken, als het stimuleren van een rationeler en duurzamer gebruik van de beschikbare middelen.

Door te opteren voor modulaire, duurzame en herbruikbare elementen, kiest de FSMA voor meubilair dat langer meegaat, en zorgt zij ervoor dat de nodige menselijke en materiële interventies bij interne reorganisaties beperkt blijven. Dit initiatief kadert dus in een soberder en verantwoordelijker beheer van de werkruimtes in overeenstemming met de duurzaamheidsdoelstellingen van de FSMA.

Overheidsopdrachten met aandacht voor duurzaamheid

Ook in 2025 integreerde de FSMA milieu- en maatschappelijke criteria in haar aanbestedingsprocedures. Daarmee bevestigde zij haar engagement voor duurzamere aankopen. Die overwegingen werden in aanmerking genomen bij de beoordeling van de offertes, om zo milieuvriendelijke praktijken, energie-efficiëntie en maatschappelijke verantwoordelijkheid bij de dienstverleners aan te moedigen.

Zo bevatten verschillende overheidsopdrachten specifieke vereisten met betrekking tot het gebruik van milieuvriendelijke methodes, duurzame of recycleerbare materialen en de beperking van de milieu-impact van de activiteiten.

Uitwisseling van expertise inzake financiële technologie tijdens de *FinTech Talks*

In 2019 lanceerde de FSMA de *FinTech Talks*, presentaties door externe experts over de recentste ontwikkelingen op het vlak van financiële technologie. De FSMA organiseert zo'n opleidingen, die toegankelijk zijn voor alle personeelsleden, om de twee jaar.

Tijdens de editie 2025 van de *FinTech Talks* kwamen verschillende thema's aan bod: cyberveiligheid, evoluties op het vlak van *gamification* (het gebruik van spelelementen in een niet-ludieke context) en tokenisering van traditionele financiële activa (i.e. het creëren, uitgeven of weergeven van activa op een digitaal tokenregister of een programmeerbaar platform). Die opleidings sessies brachten een groot aantal medewerkers samen, wat aangeeft hoe groot de belangstelling voor deze expertise-uitwisseling is.

De bibliotheek van de FSMA: een belangrijk documentatiecentrum

De FSMA werkt verder aan de uitbouw van haar bibliotheek, die een belangrijk centrum voor kennisuitwisseling is.

De financiële sector en de financiële wetgeving krijgen een steeds Europees karakter. En dus werkt de bibliotheek van de FSMA alsmear vaker samen met haar Europese collega-bibliotheken. In het kader daarvan deelt zij haar periodieke overzichten van inhoudsopgaven met haar collega-bibliotheken en ontwikkelt zij een samenwerking rond documentatie die gebaseerd is op de valorisatie en de optimale benutting van haar eigen middelen. De bibliotheekcollecties omvatten zo'n 6.000 werken en een honderdtal toonaangevende wetenschappelijke en technische tijdschriften over alle bevoegdheidsdomeinen van de FSMA.

Bovendien werkt de FSMA samen met de Belgische universiteiten om het onderzoek naar de financiële regelgeving te ondersteunen, en stelt zij hun dataverzamelingen ter beschikking.

Evolutie van de informatica

Naast zijn gebruikelijke opdrachten op het vlak van ontwikkeling en ondersteuning voerde de informaticadienst van de FSMA in 2025 grote en noodzakelijke migraties door, en nam zij tegelijkertijd een reeks projecten in productie waarbij het comfort, de moderne werkomstandigheden en de prestaties van de medewerkers centraal staan. Een twintigtal migratieprojecten werd geïntegreerd in het 'PictoTER'-programma, dat een belangrijke stap vormt in de modernisering en consolidatie van de technologische infrastructuur van de FSMA.

Dit programma strekt er immers toe de hele organisatie te voorzien van een performante en beveiligde omgeving die aan de huidige normen voldoet. Het omvat de ingebruikname van nieuwe laptops met een recent besturingssysteem, wat een vlottere werkervaring, een betere compatibiliteit tussen applicaties en een algemene versterking van de beveiliging garandeert. Daarnaast impliceert het ook verschillende migraties (e-mailsystemen, databanken, ...) die werden uitgevoerd zonder de werking van de tools te onderbreken.

Verder ruimde de vaste telefonie plaats voor de volledig gevirtualiseerde telefonie, wat de flexibiliteit ten goede komt.

Over het geheel genomen bereidt 'PictoTER' de FSMA voor op een flexibelere en coherenter technologische omgeving, terwijl ook de veiligheid en continuïteit van haar werking worden versterkt.

De FSMA koos bovendien voor de beveiligde implementatie van de DeepL Pro-oplossing voor al haar medewerkers. Het gebruik van DeepL Pro garandeert een zeer hoog niveau van databeveiliging dankzij de systematische versleuteling van de inhoud en strikte vertrouwelijkheidsverbintenissen.

De FSMA bereidde ook de implementatie van 'soph.ia' voor, met het oog op de lancering daarvan in het eerste kwartaal van 2026. 'Soph.ia' is een *Large Language Model* (LLM) dat volledig door de hoofdprovider wordt gehost en aan een omvangrijke documentatiedatabank is gelinkt, helemaal conform de geldende veiligheidsnormen. Het model zal in staat zijn om natuurlijke taal te begrijpen, genereren en herformuleren, te helpen bij het schrijven, documenten te analyseren of vlot te communiceren. Dit on-site geïmplementeerde LLM zal ook een hoog niveau van databeveiliging bieden, omdat de verwerking binnen de interne infrastructuur gebeurt.

Tot slot heeft de informaticadienst van de FSMA het '*Social Media Lab*' ter beschikking gesteld van haar medewerkers. Dit project biedt een beveiligde en flexibele digitale omgeving die volledig losstaat van het hoofdnetwerk van de FSMA. Het systeem biedt ook de mogelijkheid om door pseudoniemen beveiligde identiteiten te creëren: zo kunnen online activiteiten worden uitgevoerd zonder ooit persoonlijke of professionele informatie toegankelijk te maken. Het *Social Media Lab* garandeert zo een hoge mate van anonimiteit en databescherming, en biedt tegelijkertijd een flexibel operationeel kader dat aan de behoeften aan analyse en digitale monitoring is aangepast.

JAAARREKENING VAN HET BOEKJAAR 2025

Dit hoofdstuk behandelt de jaarrekening van het boekjaar 2025 van de FSMA, inclusief uitleg over de resultaat- en balansposten, de resultaatbepaling en een beschrijving van de grondslagen van waardering. De raad van toezicht keurde de jaarrekening 2025 goed op 4 mei 2026, conform artikel 48, § 1, 4°, van de wet van 2 augustus 2002 over het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten.

Juridisch kader	/ 152
Balans	/ 154
Resultatenrekening	/ 155
Verslag van de bedrijfsrevisor over het boekjaar afgesloten op 31 december 2025	/ 156

Juridisch kader

De FSMA stelt haar jaarrekening op volgens de bepalingen van artikel 57 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, en van het Koninklijk besluit van 12 augustus 2003, dat het schema van de jaarrekening bevat⁶². Zowel het balansschema als het schema van de resultatenrekening zijn aangepast aan de specifieke aard van de activiteiten en de bevoegdheden van de FSMA⁶³.

De **werkingskosten**⁶⁴ van de FSMA worden gefinancierd door de ondernemingen en de personen die onder haar toezicht staan of waarvan de verrichtingen of de producten onder haar toezicht staan. Indien de geïnde bijdragen de reële uitgaven en lasten overschrijden, wordt het overschot terugbetaald⁶⁵. In het omgekeerde geval worden bijkomende bijdragen opgevraagd⁶⁶.

Voor 2025, bedraagt het budget voor de werkingskosten van de FSMA 118.355.000 euro, in overeenstemming met het financieringsbesluit. Hierin is de financiering van de zetel, ten belope van 3.122.000 euro, niet meegerekend⁶⁷.

Het financieringsbesluit voorziet binnen dit budgettair kader in een maximumbedrag van 11.000.000⁶⁸ euro aan **uitgaven en lasten**. Dit maximumbedrag wordt aan het einde van het boekjaar aangepast in functie van de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen en de verhoudingswijze toename van het aantal personeelsleden⁶⁹. Deze aanpassing wordt door de bedrijfsrevisor van de FSMA gecertificeerd.

De kosten zoals bedoeld in artikel 2, 2° van het financieringsbesluit⁷⁰ vallen niet onder dit geïndexeerd maximumbedrag, alsook de kosten met betrekking tot de organen en het personeel van de instelling.

62 Koninklijk besluit van 12 augustus 2003 tot uitvoering van artikel 57, eerste lid van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, BS 15 oktober 2003, p. 50050.

63 Dit jaarverslag bevat een beknopte versie van de jaarrekening. De uitgebreide jaarrekening — met bijlage en toelichting — staat op de website van de FSMA, in de rubriek van de jaarverslagen.

64 Koninklijk besluit van 17 mei 2012 betreffende de vergoeding van de werkingskosten van de FSMA ter uitvoering van artikel 56 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten (hierna "financieringsbesluit" genoemd), BS 21 juni 2012, p. 33859, artikel 2.

65 Financieringsbesluit, artikel 23.

66 Financieringsbesluit, artikel 24.

67 De som van beide bedragen betreft 121.477.000 euro, zijnde de gebudgetteerde bijdragen voor de werkingskosten in 2025.

68 Financieringsbesluit, artikel 2, 4°; voor boekjaar 2025 betreft dit een maximumbedrag van 21.883.000 euro.

69 Financieringsbesluit, artikel 2, 4°.

70 Dit betreffen o.a. de bijdragen aan Europese toezichtautoriteiten, uitzendkrachten, erelonen advocaten, belastingen, toezicht op de bedrijfsrevisoren etc.

Voor 2025 bedroeg het maximum aantal operationele personeelsleden dat de FSMA mocht tewerkstellen, 399 voltijdse equivalenten (VTE's)⁷¹, bepaalde categorieën⁷² buiten beschouwing gelaten. Dit getal houdt geen rekening met de nieuwe bevoegdheden die aan de FSMA toegekend werden na 2014 zoals de praktische uitvoering van het toezicht op de bedrijfsrevisoren. Eind 2025 waren er 340 VTE's tewerkgesteld, in vergelijking met het maximum van 399 VTE's, volgens bovenstaande parameters. Het totaal aantal personeelsleden ingeschreven op afsluitdatum bij de FSMA bedroeg 378.

De financiering van het toezicht op de bedrijfsrevisoren werd vastgelegd in het Koninklijk Besluit van 25 december 2016. De kosten en bijdrages van het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren worden opgenomen in de jaarrekening van de FSMA.

71 Financieringsbesluit, artikelen 2, 1° en 36, § 1.

72 De categorieën die zijn opgesomd in artikel 2, 1° van het financieringsbesluit.

Balans⁷³

ACTIVA	31/12/2025		31/12/2024	
VASTE ACTIVA		23.163		26.931
II. Materiële en immateriële vaste activa		23.163		26.931
1. Materiële vaste activa	16.861		20.721	
A. Terreinen en gebouwen	16.061		19.891	
B. Installaties, machines en uitrusting	605		703	
C. Meubilair en rollend materieel	195		127	
F. Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	0		0	
2. Immateriële vaste activa	6.302		6.210	
VLOTTENDE ACTIVA		60.160		53.295
IV. Vorderingen op ten hoogste één jaar		2.463		2.298
A. Vorderingen i.v.m. de werking	1.135		928	
B. Overige vorderingen	1.328		1.370	
V. Beleggingen		45.005		35.005
VI. Liquide middelen		11.116		15.199
VII. Overlopende rekeningen		1.576		793
TOTAAL VAN DE ACTIVA		83.323		80.226

PASSIVA	31/12/2025		31/12/2024	
EIGEN VERMOGEN		19.965		18.150
II. Reserves		19.965		18.150
FINANCIERINGSFONDS		5.860		6.746
VOORZIENINGEN		10.771		10.796
SCHULDEN		46.727		44.534
IV. Schulden op meer dan één jaar		17.914		19.037
A. Financiële schulden	8.539		11.130	
2. Kredietinstellingen	8.539		11.130	
B. Schulden i.v.m. de werking	9.375		7.907	
V. Schulden op ten hoogste één jaar		28.407		25.009
A. Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	2.591		2.473	
C. Schulden i.v.m. de werking	12.049		9.458	
1. Leveranciers	4.263		4.471	
2. Overige schulden	7.786		4.987	
D. Schulden m.b.t. belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	13.767		13.078	
1. Belastingen	1.696		1.330	
2. Bezoldigingen en sociale lasten	12.071		11.748	
VI. Overlopende rekeningen		406		488
TOTAAL VAN DE PASSIVA		83.323		80.226

73 Alle bedragen in de tabellen zijn uitgedrukt in 000 euro tenzij anders vermeld.

Resultatenrekening

RESULTATENREKENING (in K€)	Boekjaar 2025	Boekjaar 2024
I. OPBRENGSTEN	122.459	115.405
A. Bijdragen in de werkingskosten	122.177	115.078
B. Andere opbrengsten	282	327
II. WERKINGSKOSTEN	111.125	107.469
A. Diensten en diverse goederen	22.422	21.249
B. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	81.940	79.831
C. Waardeverminderingen op vorderingen i.v.m de werking	195	310
D. Voorzieningen voor risico's en kosten	-911	-807
E. Afschrijvingen op vaste activa	7.479	6.886
III. WERKINGSOVERSCHOT	11.334	7.936
IV. FINANCIËEL RESULTAAT	-144	-29
V. GEWOON WERKINGSOVERSCHOT	11.190	7.907
VI. UITZONDERLIJKE RESULTATEN	0	0
VII. WERKINGSOVERSCHOT VAN HET BOEKJAAR	11.190	7.907

Verwerking van het werkingsaldo van het boekjaar	Boekjaar 2025	Boekjaar 2024
A. Te bestemmen werkingsoverschot (werkingstekort) van het boekjaar	11.190	7.907
B. Onttrekking aan de onbeschikbare reserves		
C. Toevoeging aan de onbeschikbare reserves	1.815	
D. Terugbetalingen krachtens het koninklijk besluit van 17 mei 2012 betreffende de vergoeding van de werkingskosten van de FSMA (*)	9.375	7.907
E. Bijkomende opvragingen krachtens het koninklijk besluit van 17 mei 2012 betreffende de vergoeding van de werkingskosten van de FSMA (**)		

(*) Artikel 23 van het koninklijk besluit.

(**) Artikel 24 van het koninklijk besluit.

Verlag van de bedrijfsrevisor over het boekjaar afgesloten op 31 december 2025

Overeenkomstig de wettelijke en reglementaire bepalingen brengen wij U verslag uit over de uitvoering van de controle-opdracht die ons werd toevertrouwd.

Wij werden benoemd door de Raad van toezicht van 23 april 2024, overeenkomstig het voorstel van het Directiecomité, uitgebracht op aanbeveling van het Auditcomité en op voordracht van de Ondernemingsraad. Ons mandaat loopt af op de datum van de Raad van toezicht die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op 31 december 2026.

Verlag over de jaarrekening – Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de controle uitgevoerd van de jaarrekening over het boekjaar afgesloten op 31 december 2025, opgesteld op basis van het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, met een balanstotaal van 83.323 (000) EUR en waarvan de resultatenrekening afsluit met een overschot van 11.190 (000) EUR. Wij hebben eveneens de bijkomende specifieke controles uitgevoerd die door de wet van 2 augustus 2002 en het koninklijk besluit van 12 augustus 2003 zijn vereist.

Het opstellen van de jaarrekening valt onder de verantwoordelijkheid van het Directiecomité. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het opzetten, implementeren en in stand houden van een interne controle met betrekking tot het opstellen en de getrouwe weergave van de jaarrekening die geen afwijkingen van materieel belang, als gevolg van fraude of van het maken van fouten, bevat; het kiezen en toepassen van geschikte waarderingsregels; en het maken van boekhoudkundige ramingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel over deze jaarrekening tot uitdrukking te brengen op basis van onze controle. Wij hebben onze controle uitgevoerd overeenkomstig de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals deze in België werden aangenomen. Deze controlenormen vereisen dat onze controle zo wordt georganiseerd en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang, als gevolg van fraude of van het maken van fouten, bevat.

Overeenkomstig voornoemde controlenormen hebben wij rekening gehouden met de administratieve en boekhoudkundige organisatie van de FSMA, alsook met haar procedures van interne controle. Wij hebben van de verantwoordelijken en van het Directiecomité van de FSMA de voor onze controles vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen. Wij hebben op basis van onze beoordeling de verantwoording onderzocht van de bedragen opgenomen in de jaarrekening. Wij hebben de gegrondheid van de waarderingsregels, de redelijkheid van de betekenisvolle boekhoudkundige ramingen gemaakt door de FSMA, alsook de voorstelling van de jaarrekening als geheel beoordeeld. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid. Wij zijn van mening dat deze werkzaamheden een redelijke basis vormen voor het uitbrengen van ons oordeel.

Naar ons oordeel, rekening houdend met de toepasselijke wettelijke en bestuurrechtelijke voorschriften, geeft de jaarrekening afgesloten op 31 december 2025 een getrouw beeld van het vermogen, van de financiële toestand en van de werkingskosten van de FSMA en de in de toelichting vermelde gegevens stemmen met de bepalingen van het koninklijk besluit van 12 augustus 2003 overeen.

Brussel, 8 april 2026
BDO Bedrijfsrevisoren BV
Vertegenwoordigd door Alexandre STREEL

LIJST VAN DE AFKORTINGEN

Voor de leesbaarheid worden in het jaarverslag afkortingen gebruikt, waarvan de volledige benaming hieronder wordt weergegeven:

ADS	American Depositary Shares
AI	Artificiële intelligentie
AICB	Alternatieve instelling voor collectieve belegging
AML	Anti-money laundering
AMLA	Authority for Anti-Money Laundering and Countering the Financing of Terrorism
BAPS	Belgian Anti-Phishing Shield
BEAMA	Belgian Asset Managers Association
BNPL	Buy now, pay later
CASP	Crypto-asset service provider
CCB	Centrum voor Cybersecurity België
CFD	Contracts for difference
CSA	Common supervisory action
CSRD	Corporate Sustainability Reporting Directive
CSSF	Commission de Surveillance du Secteur Financier
DB	Defined benefit
DORA	Digital Operational Resilience Act
EBA	European Banking Authority - Europese Bankautoriteit
EER	Europese Economische Ruimte
EFRAG	European Financial Reporting Advisory Group
EIOPA	European Insurance and Occupational Pensions Authority - Europese Autoriteit voor Verzekeringen en Bedrijfspensioenen
ESG	Environmental, social and governance
ETC	Exchange traded commodity
ETF	Exchange traded fund
ESMA	European Securities and Markets Authority - Europese Autoriteit voor Effecten en Markten
ESRB	European Systemic Risk Board
ESRS	European Sustainability Reporting Standards - Europese standaarden voor duurzaamheidsrapportage
EU	Europese Unie

FATF	Financial Action Task Force
FSB	Financial Stability Board
FSMA	Financial Services and Markets Authority - Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten
FOD	Federale overheidsdienst
GVV	Gereguleerde vastgoedvennootschap
IBP	Instelling voor bedrijfspensioenvoorziening
ICB	Instelling voor collectieve belegging
ICBE	Instelling voor collectieve belegging in effecten
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IFFM	International Federation of Finance Museums
IFRS	International Financial Reporting Standards
IMF	Internationaal Monetair fonds
IPO	Initial public offering
IOSCO	International Organization of Securities Commissions - Internationale Organisatie van Effectentoezichthouders
ISSB	International Sustainability Standards Board
ISC	Issuer Standing Committee
IT	Informatietechnologie
KID	Key information document
KMO	Kleine en middelgrote onderneming
LLM	Large language models
MiCA	Markets in Crypto-Assets
NBFI	Non Bank Financial Intermediation - Niet-bancaire financiële intermediatie
NBB	Nationale Bank van België
NPL	Non-performing loans
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
PAI	Principal adverse impact
PCP	Persoon in contact met het publiek
SIA	Savings and investments account
SIU	Savings and Investments Union - Spaar- en Investeringsunie
SFDR	Sustainable Finance Disclosure Regulation
VTE	Voltijdsequivalent
VVB	Vennootschap voor vermogensbeheer en beleggingsadvies
WER	Wetboek van economisch recht

Verantwoordelijk uitgever

J.-P. Servais, Congresstraat 12-14, 1000 Brussel

Fotografie

Christophe Vander Eecken, Thomas Blairon - Pixelshake

Vormgeving

Gamma nv

Druk

Albe De Coker

www.fsma.be